

Årsberetning 2023

Alvdal Kommune

Innhold

Innledning.....	5
Personal og organisasjon	9
Sykefravær	9
HMS	9
Likestilling	9
Etisk standard	11
Diskriminering	11
Personaltiltak.....	11
Lederutvikling	12
Beredskap	12
Antall ansatte/årsverk, heltid/deltid.....	13
Politisk virksomhet.....	13
Samfunns- og befolkningsutvikling	16
Befolkningsutvikling	16
Økonomirapportering drift	17
Totaloversikt økonomi	17
Sentrale inntekter.....	17
Inntekts- og formuesskatt	18
Rammetilskudd.....	18
Eiendomsskatt	19
Andre generelle driftsinntekter.....	19
Finansinntekter og -utgifter	19
Renteinntekter	20
Utbytte og eieruttak.....	20
Renteutgifter.....	20
Avdrag på lån	20
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner - til disposisjon for tjenesteområdene	21
Til ubundne avsetninger	21
Til bundne avsetninger	22
Bruk av bundne avsetninger	22
Overføring til investering	22
Utvikling i netto driftsresultat	22
Driftsresultat inkl. avsetning/bruk av fond.....	22
KOSTRA hovedtall	23
Investeringer.....	24

Status investering og finansiering (2A).....	24
Status investeringer (2B).....	24
1. Investeringer i varige driftsmidler	24
2. Tilskudd til andres investeringer	25
3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	26
4. Utlån av egne midler	26
Status investeringsprosjekter.....	26
Helse og velferd	26
Samfunn og utvikling	26
Stab.....	29
Kommunens sektorer.....	30
Stab.....	30
Kommentar til status økonomi.....	30
Regnskap	30
Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte	30
Tjenestene i 2023, virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommuneloven § 14.7 c).....	31
Ekstra fokus i 2023.....	33
Klima, miljø og energi	33
Kommentar til status økonomi	33
Oppvekst.....	34
Tjenesteområdebeskrivelse	34
Utvikling og utfordringer	34
Utvalgte resultater	39
Viktige begivenheter	39
Kommentar til status økonomi	40
Regnskap	40
Alvdal barnehage Plassen.....	40
Alvdal barnehage Øwretun.....	45
Alvdal Barneskole	50
Alvdal ungdomsskole	53
Kommunalsjef oppvekst.....	55
Helse og velferd	59
Tjenesteområdebeskrivelse	59
Utvikling og utfordringer	59
Utvalgte resultater	61
Viktige begivenheter	62
Kommentar til status økonomi	62

Regnskap	62
Helse	63
Hjemmebasert omsorgstjenester	67
Solsida	70
Tjenesten for funksjonshemmede	75
Kommunalsjef helse og velferd	80
Samfunn og utvikling	83
Tjenesteområdebeskrivelse	83
Utvikling og utfordringer	84
Utvalgte resultater	85
Viktige begivenheter	85
Kommentar til status økonomi	86
Regnskap	87
Landbruk og miljø	87
Kultur og næring	90
Kommunalteknikk	96
Vann, avløp, renovasjon og septik	101
Flyktningtjenesten	104
Kommunalsjef samfunn og utvikling	107

Innledning

Kommunedirektøren legger med dette fram årsberetning 2023 for Alvdal kommune.

Alvdal kommune driver en omfattende virksomhet som spenner over et vidt spekter av samfunnsområder og tjenester. Gjennom årsberetningen beskrives omfanget og resultatene av virksomheten, utviklingstrekk og viktige hendelser for kommunen gjennom 2023. Kommunedirektøren mener det er levert gode resultater i 2023 gjennom tjenesteomfang og -kvalitet, forvaltning i tråd med lov og gjennomføring av politiske vedtak og fastsatte mål. Økonomisk resultat er svært godt og drifta av virksomhetene er i det store i balanse, men med enhets vise mer-/mindreforbruk. De ansatte har også i 2023 lagt ned en formidabel innsats.

Verdensbildet og den uroen vi opplever nært på oss påvirker også vesentlig i 2023. Både økonomisk og i tjenestene. I 2023 bosatte Alvdal kommune 40 nye flyktninger. Som et bilde på det flerkulturelle samfunnet vi nå er, har hver femte elev i grunnskole fremmedkulturell eller fremmedspråklig bakgrunn. I Øwretun barnehage nærmer tallet seg hvert andre barn. Dette beriker Alvdal som samfunn og er med på å gi en positiv befolkningsvekst. Mange av disse kommer derimot med bakgrunn fra krig eller andre alvorlige omstendigheter. Dette utfordrer oss, og det krever ekstra ressurser og kompetanse for å løse. Det må og skal jobbes ut fra mål om god og effektiv integrering i samfunnet på alle områder.

Økonomisk resultat i 2023 viser et netto driftsresultat på kroner 16 millioner kroner høyere enn budsjettet, noe som utgjør 5 %. Kommunestyrets opprinnelige budsjett viste et netto driftsresultat på 0,6 %. Dette er en viktig måloppnåelse som er med å sikrer kommunen på en god måte med likviditet og handlingsrom for å møte uforutsette utgifter. Videre i økonomiplanperioden er netto driftsresultat i størrelsesorden 3,5 %, dette for blant annet å møte økte pensjonskostnader som kommer. Det er overført 13,9 millioner kroner til det frie disposisjonsfondet som ved utgangen av 2023 totalt da er 52,5 millioner kroner. Driften i det store går tilnærmet i null, med noe variasjon mellom enheter og sektorer. Sektor Samfunn og utvikling har et merforbruk på 2,1 million kroner. Sektor Oppvekst har en mindreforbruk på 950 tusen kroner, og sektor Helse og velferd et mindreforbruk på 950 tusen kroner. Det positive økonomiske resultatet skyldes i hovedsak disse faktorene:

- Lavere strømpriser enn budsjettet
- Finansutgifter lån, renteutgiftene ble lavere enn budsjettet.
- Høyere skatt og rammetilskudd enn budsjettet
- Integreringstilskudd. Det er viktig å være klar over at kommunen mottar hele integreringstilskuddet for første år i 2023 selv om det bosettes sent på året, utgiftene vil da komme senere år.
- God økonomisk disiplin og styring.

Flere år nå med høyere inntekter enn forventet, noe som en må se på som midlertidige inntekter gir bedre økonomiske resultater for kommunen enn det budsjettene har lagt til grunn. Pandemi, strømstøtte og integreringsmidler er eksempler på forhold med midlertidige ordninger som kan slå positivt ut, men som en må ha en bevisst holdning til i videre budsjett- og virksomhetsplanlegging. Tjenestenivå og -omfang må tilpasses forutsigbare økonomiske rammer over tid.

Kommunens lånegjeld er pr 31. desember 2023 på 247 millioner kroner. Dette er en nedgang på 5,4 millioner kroner fra 2022. Det er fortsatt viktig å vurdere nøye behov for nye investeringer som medfører låneopptak da det fortsatt er en lang periode til kommunen har nedbetalt større lån som vi har tatt opp.

Kommunen har jamfør kommuneloven som formål å yte tjenester og drive samfunnsutvikling til beste for innbyggerne. Det er de ansatte som er kommunens viktigste ressurs i dette. Deres opplevelse av motivasjon, rolleklarhet, relasjon til leder og opplevelse av mestring er alle avgjørende elementer for å fungere godt i jobb. Det ble iverksatt ny organisasjonsmodell med virkning fra 2022 som ga en organisasjonsstruktur som skal ivareta dette, sikre en effektiv organisasjon som skal gi riktige og gode tjenester til bruker. I 2023 er det lagt ned ytterligere ressurser i å etablere en kultur som bygger opp under dette. Arbeidet med organisasjonskultur er et kontinuerlig og viktig arbeid som må fortsette.

Nærværet er i en positiv utvikling, men det gjenstår fortsatt en del før en er oppe på 95 prosent samlet for organisasjonen som var nivået før pandemien slo inn over oss i 2020. Nærværet samlet i 2023 er på 92,9 prosent. Det er gjennomført flere tiltak med effekt og gode resultater.

Alle prognoser tilsier at tilgang på kompetanse og arbeidskraft framover vil bli mer utfordrende. Samfunnsutviklingen tilsier at vi blir flere eldre, en høyere andel eldre sammenlignet med hvor mange vi er i yrkesaktiv alder. Antall i alderen 0 til 1 år i Alvdal har de siste årene falt mye. Alt tilsier at det vil bli færre unger i barnehage og etter hvert mindre klassekull i grunnskolen. Etter bestilling gjennomføres nå en utredning av framtidig barnehagestruktur som grunnlag for kommende investeringsplan, budsjett og økonomiplanperiode. Nedgang i barnetall betyr for kommunen også betydelig nedgang i overføringer fra staten.

Det jobbes tilsvarende etter bestilling med planlegging av 16 nye omsorgsboliger tilrettelagt med bemanning beliggende ved Solsida for å møte et økende behov blant eldre.

Med stabil eller nedadgående befolkningsandel i yrkesaktiv alder og flere eldre over denne alderen i samfunnet, blir bæreevnen på alle måter utfordret. Både økonomisk og ikke minst tilgang på ansatte ressurs, og tilsvarende nødvendig kompetanse. Flere eldre vil gi økt behov for eldreomsorg. Arbeid med barn og unge, forebygge og hindre utenforskap, legge til rette for at alle kan delta eller bidra med de forutsetninger en har blir viktig framover. Statistikken viser at det er en høy andel i aldergruppen 20 til 30 år som hverken er i utdanning eller arbeid. Dette er både en utfordring og en mulighet. Elevundersøkelsen som gjennomføres årlig og en del andre observasjoner viser en negativ utvikling med blant annet mobbing. Dette er det viktig å rette fokus og innsats mot, både med tanke på å håndtere og forebygge. Som eksempel jobber rus- og psykiatritjeneste primært med aldersgruppen over 18 år. Samfunnsutviklingen tilsier at det bør ses på organisering, samhandling og bruk av kompetanse på en annen måte enn det som har vært tradisjon. Tverrfaglig innsats i praksis, slik det er satt fokus på i strategisk plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende innsats for barn, unge og familier.

2023 ga en befolkningsvekst med 33, fra 2493 pr. 01.01.23 til 2526 ved utgangen av året. Omfattende bosetting av flyktninger har vært avgjørende for denne veksten. Oppfølging av denne gruppen for å lykkes med god og effektiv integrering er viktig. Prosjekt "Sømløs arbeidsinkludering" som et samarbeid mellom kommunene og NAV Nord-Østerdal er forberedt i siste halvår 2023 og startet opp for fullt 1. januar 2024. Alvdal hadde fødselsunderskudd, det vil si færre fødte enn døde. 18 ble født mens 23 døde. Siden 2020 har antall fødte vært rundt 20 pr. år, noe som er en god del lavere enn gjennomsnittet for de siste tiårene. Samtidig er det en vesentlig høyere andel som pendler inn i kommunen på arbeid, enn ut. Dette er positivt som grunnlag for økt bosetting framover. Kostnadsnivået påvirker også næringslivet og hele samfunnet. Selv om det er mer krevende tider vet vi at vi har et endringsdyktig næringsliv som tross situasjonen står godt.

Tilgangen på arbeidskraft og kompetanse vil utfordre oss på hvordan vi skal dekke behov og løse tjenestene framover. Det er viktig å forberede seg på dette ved å utvikle en organisasjon som er robust til å møte framtida. Alt tilsier at kompetanse innen bruk av digitalisering, teknologi og kunstig intelligens er noe vi må utvikle og investere i. I 2023 har kommunedirektørens strategiske ledergruppe sammen

med de fleste kommuner i Innlandet deltatt på kompetanseløftet *Digital transformasjon* i regi av Digi Innlandet.

Noen prosesser som er gjennomført i 2023:

- Strategisk plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende innsats for barn, unge og familier er vedtatt og tas i bruk i tråd med barnevernreformen, en oppvekstreform.
- Kommunedelplan for klima og energi med handlingsdel er vedtatt og tatt i bruk.
- Det er startet opp et viktig arbeid som grunnlag for all kommunal planlegging, forebygging og beredskap gjennom revidering av helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS).
- Kommunens eierskapsmelding er revidert, ny Eierpolitikk og Eierskapsmelding for Alvdal kommune er vedtatt og tatt i bruk.
- Det er iverksatt eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av Aukrust AS som fullføres i 2024.
- Salg av Jenssenhuset.
- Framtidig plassering av bibliotek og bruk av 1.etasje i Dalsegga.

Lista er ikke uttømmende.

Større investeringer som er gjennomført i 2023:

- Ombygging og renovering av sørfløyen på Solsida er ferdigstilt, også investering og bruk av velferdsteknologiske løsninger.
- Trafikksikkerhetstiltak i Randmælsveien.
- Oppgradering av Thorsheimveien er fullført
- Ny vannledning på Sjulhus som vil være med å legge tilrette for videre utviklingsmuligheter ved Alvdal Skurlag mm.

Lista er ikke uttømmende.

Av større investeringsprosjekter som det jobbes i forprosjekt med kan nevnes;

- Nytt renseanlegg.
- Ny reservevannkilde.
- 16 nye omsorgsboliger med tilleggfunksjoner plassert ved Solsida.
- Istandsetting av dagens biblioteklokaler til møterom og kontorer.
- Ombygging av 1.etasje i Dalsegga til 6 nye kommunale leiligheter.

Totalt ble det investert i varige driftsmidler for 39,3 millioner kroner. Av dette ble 12,5 millioner kroner finansiert med lånemidler.

I den senere tid er det blitt satt enda sterkere fokus på beredskap på alle områder i samfunnet. Det er lokalt i kommunen gjennomført 2 beredskapsøvelser i 2023, helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse er under revisjon og statsforvalteren har gjennomført tilsyn. Tilsynet ga oss flere avvik som vi var kjent med og som det nå jobbes aktivt med å lukke. Statsforvalteren oppsummerte tilsynet med at vi framstår som godt rustet til å håndtere kriser/uønskede hendelser. Kommunen har i 2023 ikke hatt hendelser der det er blitt satt krisestab.

Alvdal kommune har over år hatt god og solid likviditet. Likviditeten forbedret seg ytterligere i 2023. I tillegg har beholdningen av fondsmidler økt, og gjeldsgraden er redusert. I det store bildet ytes det omfattende, gode og effektive tjenester. Det er generelt mye positivt i samfunnsutviklingen. Alvdal

kommune kommer godt ut på de fleste objektive målinger som gjøre av kommunene. Samtidig ser vi nye områder det er viktig å rette fokus og innsats inn mot.

KS (kommunesektorens interesseorganisasjon og utviklingspartner) uttrykte det slik til kommunene i Innlandet i mars; «*Vi har gode tjenester og en utfordrende økonomi*!» Det er en risiko for at det blir et gap mellom det samfunnet og innbyggerne forventer og det kommunene klarer å imøtekomme framover. For kommunen, både administrativt og politisk, vil dette kunne bli en stor utfordring, og vil trolig utfordre tilliten.

Videre i årsberetning går det nærmere inn på de ulike områdene denne skal dekke, tjenesteområdene er beskrevet og rapporterer i tråd med den administrative organisasjonsstrukturen.

Kommunedirektøren vil avslutningsvis få rette en stor takk til alle kommunens ansatte og folkevalgte for året som gikk. Takk til ansatte for den endrings- og ståpåvilje som blir vist, kompetanse og motivasjon for å bidra til å håndtere den stadige vekslende og krevende arbeidsdagen en står i. En stor takk til innbyggerne, næringsliv og frivilligheten for den innsats som er legges ned for at Alvdal som samfunn skal være et godt sted for alle!

Kommunens visjon «*Sammen for Alvdal*» med verdibegrepene «*Respekt, medvirkning og lojalitet*» står sterkt og gjenspeiles i hele organisasjonen. Det skal for innbyggerne og samfunnet oppleves i praksis fra alle ansatte, folkevalgte og andre som utøver en rolle for Alvdal kommune en høy etisk standard, der «*Det du gjør som tjenestemann i Alvdal kommune skal til enhver tid tåle offentlighetens lys*»!

Alvdal, den 22.03.24

Per Arne Aaen

Kommunedirektør

Personal og organisasjon

Sykefravær

Sykefraværet for Alvdal kommune i 2023 er fordelt med 7,6 % fravær for kvinner og 5,1 % for menn. Den skjønsmessige fordelingen av sykefraværet viser at det har vært en økning i sykefraværet for menn og en nedgang for kvinner. Egenmeldt sykefravær er på 1,2 %, mens legemeldt sykefravær er på 7,1 % noe som viser at både egenmeldt fravær og legemeldt fravær har hatt en liten nedgang fra 2022.

	2022 Egenmeldt	2022 Samlet sykefravær	2023 Egenmeldt	2023 Samlet sykefravær
Hele kommunen	1,5 %	7,5 %	1,2 %	7,1 %
Undervisning	1,4 %	4,0 %	0,8 %	2,6 %
Barnehager	2,1 %	10,0 %	2 %	11,6
Helse/pleie/omsorg	1,4 %	10,2 %	1,2 %	9 %
Andre enheter	1,3 %	5,3 %		

HMS

- Arbeidsmiljøutvalget (AMU) har HMS -avvik som en del sin faste agenda. I 2023 ble det meldt 54 HMS-avvik i kommunen, hvorav 7 er meldte ulykker/skader.
- IA-utvalget; AMUs arbeidsutvalg har jevnlig møter i forkant av møtene i AMU. Utvalget består av kommunalsjefene, hovedtillitsvalgt fra Fagforbundet ev. Utdanningsforbundet, hovedverneombudet, representant fra bedriftshelsetjenesten(BHT A/S) og representant fra NAV arbeidslivssenter. Personalsjef er sekretær for utvalget.
- Arbeidsmiljøgruppene i den enkelte enhet har i løpet av 2023 jobbet systematisk med arbeidsmiljøkartlegging i henhold til ny rutine for systematisk HMS-arbeid. Bedriftshelsetjenesten (BHT A/S) hadde kursdag for arbeidsmiljøgruppene i risikokartlegging og risikovurdering som oppstart på dette arbeidet.

Likestilling

Kjønnsfordeling

Kommunens virksomheter har i dag en kvinneandel på 78,4 %, som er 5,64 % opp i forhold til foregående år. Ved tilsetninger legges det vekt på formell kompetanse, tidligere yrkeserfaring og personlige egenskaper. Dersom søkere stiller likt etter vurdering av disse kravene forsøker man å ansette kvinne/mann etter behovet i den enkelte enhet. Det er ikke forskjell på lønn for kvinner og menn i sammenlignbare stillinger.

Heltid – deltid

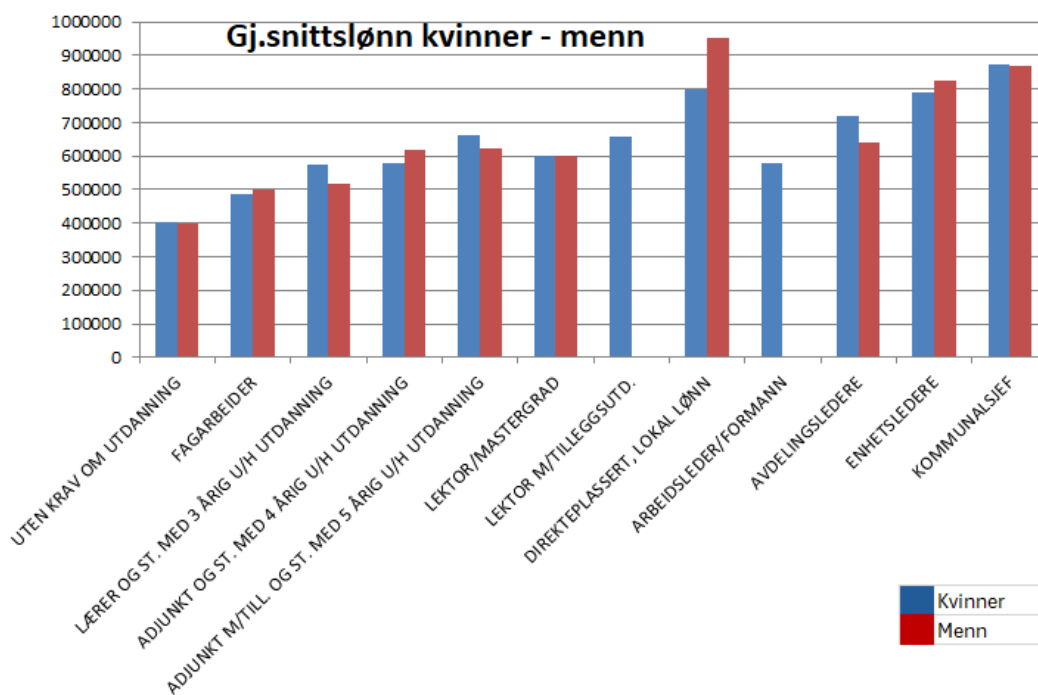
Etter kartlegginger i 2019, gjorde kommunestyret 15.09.2019 vedtak om at Alvdal kommune i løpet av perioden 2020-2024 skal skape en heltidskultur i helse- og velferdssektoren, der heltid er hovedregelen. I tabellen er kun de som er fast ansatt i kommunen tatt med da det er disse det må jobbes videre med for å få til en heltidskultur i kommunen.

	Kvinner	Kvinner	Kvinner	Kvinner	Menn	Menn	Menn	Menn
	Antall	Antall	Prosent	Prosent	Antall	Antall	Prosent	Prosent
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Heltid	93	104	44,2 %	48 %	31	31	64,58 %	67,3 %
Deltid	117	113	55,7 %	52 %	17	15	35,41 %	32,6%

Hovedtyngden av deltidsstillinger er innenfor helse- og omsorgsyrkene.

Når en stilling blir ledig, gjøres det vurdering og utsjekk om det er ansatte i organisasjonen som ønsker utvidet stilling, og om det kan gjøres uten ulempe for driften. I løpet av perioden 2020-24 har det vært jobbet målrettet for at ansatte skal få den stillingsstørrelsen de ønsker. Dette har ført til at andelen ansatte med store/hele stillinger har økt betraktelig. Utfordringen i den andre enden er at det er vanskelig å skaffe kvalifiserte vikarer ved fravær.

Gjennomsnittlig lønn kvinner - menn

Etisk standard

Alvdal kommune; kommunestyret, vedtok etiske retningslinjer for kommunen i sak 13/12. De etiske retningslinjene beskriver den etiske standarden som skal etterleves av alle ansatte og folkevalgte. Retningslinjene er ment som et supplement til lovverket som styrer kommunens virksomhet. De etiske retningslinjene blir systematisk gjennomgått med alle nytilsatte, og som en viktig del av folkevalgtopplæringen. Det settes til enhver tid et sterkt fokus på retningslinjenes hovedmål: «*Det du til enhver tid gjør som tjenestemann i Alvdal kommune, skal alltid tåle offentlighetens lys*».

Kommunens verdier er nedfelt i tre verdibegrep: «Respekt * Medvirkning * Lojalitet». Verdibegrepene skal være en rettesnor for beslutninger og handlinger internt og eksternt.

De etiske retningslinjene sammen med verdibegrepene, beskriver de holdninger og verdier som vi ønsker skal praktiseres hver dag i møte med våre innbyggere, og internt i møte med medarbeidere, kollegaer og ledere.

Diskriminering

I Alvdal kommune jobbes det kontinuerlig for å fremme formålet i Lov om likestilling og forbud mot diskriminering. I 2023 ble «Rådet for likestilling for personer med funksjonsnedsettelse» og «Eldrerådet» sammenslått til «Råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse»

Saksområdet er spesielt universell utforming, arbeid mot diskriminering og arbeid for et aldersvennlig samfunn. Rådet har som rolle å være høringsinstans i relevante saker, som for eksempel budsjett og økonomiplanarbeid, og annen relevant kommunal planlegging. Videre er det gjennomgående representasjon fra utvalget i saker som omhandler større byggeprosjekter. Utvalget foretar også egne befaringer, og sender innspill til kommunens administrasjon i saker der tiltak bør utføres. Flyktningtjenesten jobber kontinuerlig og målrettet med integrering av nyankomne flyktninger.

Alvdal kommune arbeider systematisk med tilrettelegging for ansatte med nedsatt funksjonsevne. Dette arbeidet gjøres i noen grad i samarbeid med NAV. Det tilrettelegges også for praksisplasser for personer som trenger arbeidsutprøving, arbeidstrening og praksis.

Personaltiltak

Kompetanse- og utviklingsmuligheter:

I henhold til tidligere politiske vedtak tar Alvdal kommune inn minst to nye lærlinger hver høst. I 2023 ble det tatt inn 4 nye lærlinger; to i helsearbeidefaget og to i barne- og ungdomsarbeiderfaget.

Kommunen er medlem i opplæringskontoret «Fagopplæring i Fjellregionen»

Det er gjennomføres mange kompetansehevende tiltak hvert år, både store og små for de ansatte i kommunen. Tiltakene varierer fra kurs i noen få timer til utdanning over flere år.

KS Læring

Kommunen tok i bruk kommunesektorens felles e-læringsportal KS Læring høsten 2023. I 2023 har Alvdal kommune hatt fokus IKT sikkerhet, medisin håndtering og kurs rettet mot nyansatte. Her er

mulighetene mange; kursportalen baseres på at kommunene som er medlem i portalen deler utviklede kurs med hverandre.

Ansatte i alle enheter er i løpet av året med i ulike faglige nettverk, særlig innenfor FARTT-kommunene.

Annet:

- Enhet Kultur satte opp forestillingen "Flower - Power" i kulturstua i november. Den ble satt opp som ekstraforestilling for kommunens ansatte i tillegg. Aktørene i forestillingen var musikere og sangere fra Alvdal, med kulturkonsulent Øystein Wangen i spissen.
- "Nyansatt-dag" arrangeres årlig i månedsskiftet november/desember. Målgruppen er ansatte som har startet i Alvdal kommune i perioden 1. desember - 31. november.

Lederutvikling

Kommunen gjennomførte et større lederutviklingsprogram i 2019-2021. Dette programmet ble avsluttet i januar 2022. For å gi nye ledere noen lunde samme kompetanse, var nye ledere på seks dag-samlinger i det samme programmet i 2023. Dette ble gjennomført i samarbeid med Tolga kommune.

Lederne er organisert i tverrfaglige refleksjonsgrupper hvor "ledelse" er tema. Disse møtes jevnlig gjennom året.

Strategisk ledergruppe har deltatt på kompetanseløftet "digital transformasjon" i regi av Digi Innlandet.

Beredskap

Det har gjennom hele 2023 blitt arbeidet med å utarbeide ny helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse for Alvdal kommune. Dette er gjort i samarbeid med alle Fartt kommunene og Os. For at analysen skal bli grundig nok er det nødvendig at det brukes tid på drøftinger og vurderinger med mange involverte både internt og eksternt. Dette er et krevende arbeid som har tatt mye tid dette året. Når analysen blir ferdigstilt, så vil beredskapsplaner og tilstakskort bli revidert ut fra behov.

Alvdal kommune har gjennomført 2 beredskapsøvelser for kriseledelsen i løpet av 2023. Det er viktig at deltakere i kriseledelsen får jevnlig øvelser på aktuelle hendelser. I tillegg har det i forkant av øvelsene, blitt gått igjennom hvem som har hvilket ansvar og en gjennomgang av overordnet beredskapsplan.

To av medlemmene i kriseledelsen har deltatt på kurs i bruk av nødnett.

I løpet av 2023 har kommunene fra statlig hold blitt pålagt å bytte krisestøtteverktøy, fra CIM til Rayvn. Dette innebærer at medlemmene i kriseledelsen trenger opplæring i nytt system, - dette har ikke blitt prioritert dette året. 2 av medlemmene kan benytte seg godt av systemet. Det at så få medlemmer kan å benytte seg av systemet vil ikke ha påvirkning på den operative funksjonen for kriseledelsen. På sikt bør alle få opplæring slik at en utnytte systemet på en best mulig måte.

I november 2023 hadde Statsforvalteren tilsyn med Alvdal kommune med tema kommunal beredskapsplikt, inkludert helseberedskap. Alvdal kommune har mottatt foreløpig rapport, den viser seks avvik. Disse avvikene går i stor grad på at vi ikke er gode nok på planverk, herunder gode nok vurderinger i helhetlig risiko og sårbarhetsanalyser. Statsforvalter oppsummerer i sin rapport at Alvdal kommune fremstår som godt rustet til i håndtere kriser/uønskede hendelser med dagens kriseledelse.

Årsberetning 2023

Avvikene vil bli lukket når ny helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse blir ferdigstilt og planene blir oppdatert som følge av det.

Antall ansatte/årsverk, heltid/deltid

	2022	2022	2023	2023
	Antall personer	Antall årsverk	Antall personer	Antall årsverk
Totalt antall inkl. vikarer, engasjement, tilkallingsvikarer og lærlinger	370	246	398	264
Fast ansatte	258	208	264	218

Alderssammensetning blant alle ansatte (inkl. : vikarer, midlertidige, tilkallingsvikarer, lærlinger):

Alder	Antall personer	Antall årsverk
00 - 19	14	0,4
20 - 29	72	26,7
30 - 39	76	49,03
40 - 49	78	60
50 - 59	79	58,6
60 - 69	55	36,5
70 -	5	0

Politisk virksomhet

Politisk ledelse 2023

Fram til kommunestyrevalget i september -23:

Ordfører: Mona Murud (Sp)

Varaordfører: Leif Langodden (Sp)

Formannskapet:

Johnny Hagen (Ap), Ole Arne Sandli (Ap), Anne Goro T. Haugland (MDG), Arne Dagfinn Øynes (Krf), Liv Gjermundshaug Thoresen (H)

Medlemmer i kommunestyret:

Johnny Hagen (Ap), Marita B. Gjersvold (Ap), Martin Åsheim Hagen (uavhengig), Ole Arne Sandli (Ap), Olov Grøtting (Sp), Mona Murud (Sp), Leif Langodden (Sp), Britt Guri Nordtun (Sp), Arne Nytrøen Solvang (Sp), Helen Margrethe Schjelderup (Sp), Tor Eggestad (Sp), Liv Gjermundshaug Thoresen (H), Jan Sagplass (H), Simen Steigen (H), Ingvar Martin Brohaug (H), Arne Dagfinn Øynes (Krf), Anne Goro T. Haugland (MDG).

Formannskapet har rolle som fast utvalg for plansaker. Talsperson for barn og unge møter i relevante saker. Talsperson er enhetsleder kultur.

Etter kommunestyrevalget i september -23

Ordfører: Mona Murud (Sp)

Varaordfører: Leif Langodden (Sp)

Formannskapet:

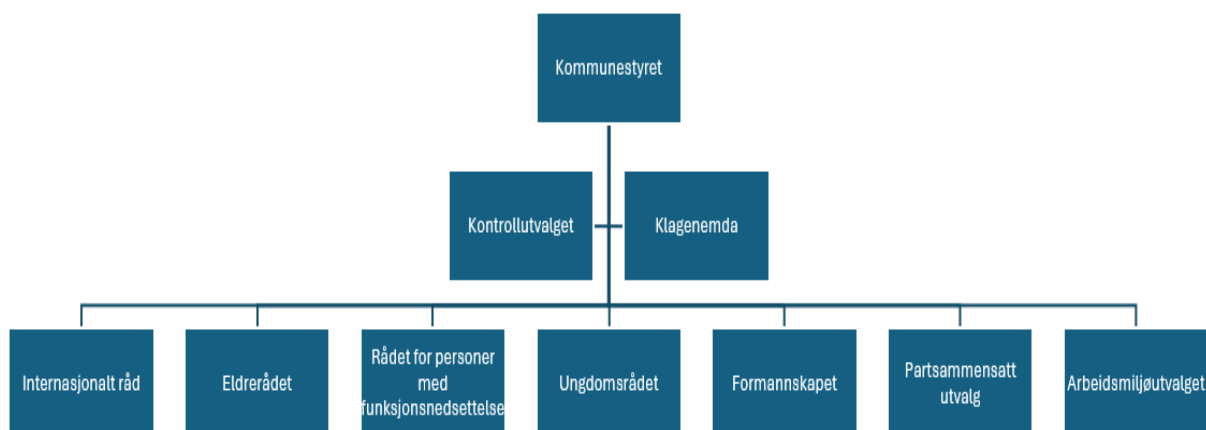
Ole Arne Sandli (Ap), Karoline A. Trønnes (Ap), Anne Goro T. Haugland (V), Liv Gjermundshaug Thoresen (H), Jan Erik Bjørn (Sp)

Medlemmer i kommunestyret:

Johnny Hagen (Ap), Ole Arne Sandli (Ap), Karoline A. Trønnes (Ap), Mona Murud (Sp), Leif Langodden (Sp), Jan Erik Bjørn (Sp), Oda Grøtting (Sp), Arne Nytrøen Solvang (Sp), Tor Eggestad (Sp), Gina R. I. Langodden (Sp), Per Arne Eggen (Sp), Liv Gjermundshaug Thoresen (H), Jan Sagplass (H), Håkon Esten Steimoen (H), Ingvar Martin Brohaug (H), Anne Goro T. Haugland (V).

Formannskapet har rolle som fast utvalg for plansaker. Talsperson for barn og unge møter i relevante saker. Talsperson er enhetsleder kultur.

Politisk organisering

Politisk møteaktivitet

Tabellen under viser antall møter og saker i politiske utvalg de siste årene. Antall saker står i parentes.

Utvalg	2020	2021	2022	2023
Kommunestyret	11 (144)	13 (99)	11 (89)	12 (110)
Formannskapet	12 (82)	14 (90)	14 (58)	13 (52)
Partssammensatt utvalg/ Administrasjonsutvalget	3 (4)	1 (2)	2 (3)	2 (7)
Eldrerådet	2 (3)	5 (7)	4	5
Kontrollutvalget	5 (39)	5 (37)	4 (30)	6 (38)
Arbeidsmiljøutvalget	4 (11)	4 (10)	4 (11)	3 (17)
Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne	3 (4)	3 (4)	4	5
Ungdomsrådet		3 (7)		6 (17)

Eldrerådet og Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne hadde møter sammen i 2023.

Politisk likestilling

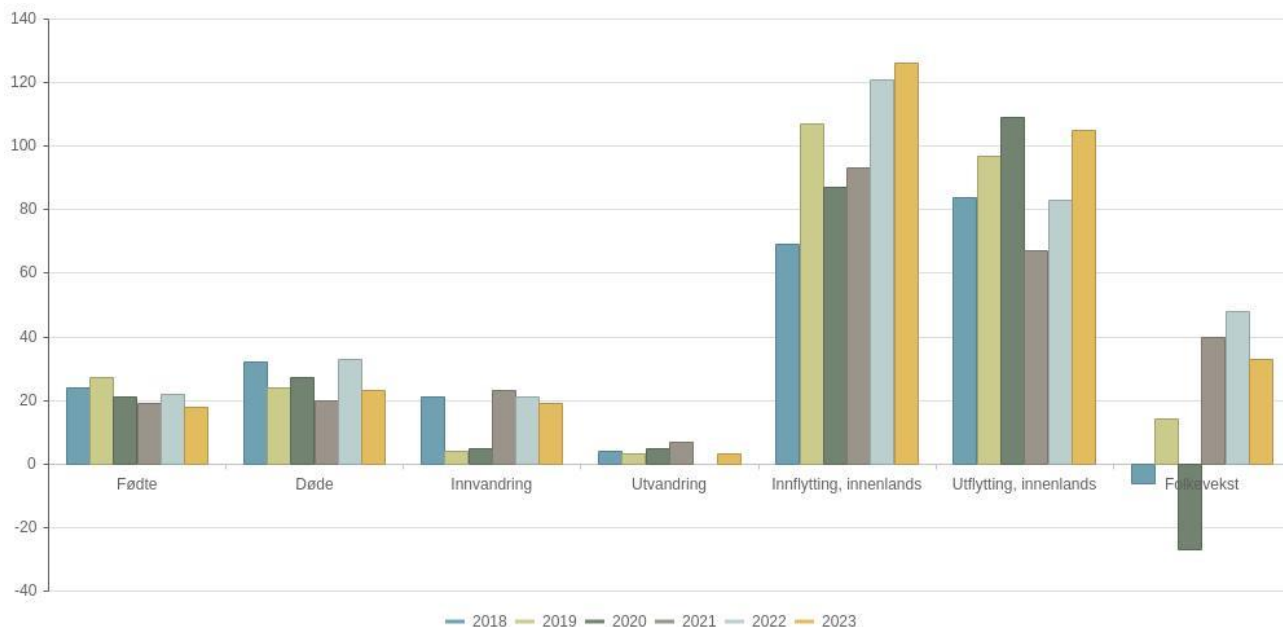
Pr. 31.12.23	Kvinner	Menn
Kommunestyret	7	10
Formannskap	4	3
Komitè A	2	4
Komitè B	2	4
Rådet for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne	3	4
Ungdomsrådet	4	6

Samfunns- og befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling 4. Kvartal 2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Folketall ved inngangen av kvartalet	2 424	2 418	2 432	2 405	2 445	2 493
Fødte	27	21	21	19	22	18
Døde	32	24	27	20	33	23
Fødselsoverskudd	-8	3	-6	-1	-11	-5
Innvandring	21	4	5	23	21	19
Utvandring	4	3	5	7	0	3
Innflytting, innenlands	69	107	87	93	121	126
Utflytting, innenlands	84	97	109	67	83	105
Netto innvandring og flytting	2	11	-22	42	59	37
Folkevekst	-6	14	-27	40	48	33
Folketallet ved utgangen av kvartalet	2 418	2 432	2 405	2 445	2 493	2 526

År

Befolkningsutvikling

I 2023 ble det en befolkningsvekst på 33, fra 2493 pr. 01.01.23 til 2526 ved utgangen av året. Omfattende bosetting av flyktninger har vært avgjørende for denne veksten. Det ble fødselsunderskudd i 2023, det vil si færre fødte enn døde. 18 ble født mens 23 døde. Siden 2020 har antall fødte vært rundt 20 pr. år, noe som er en god del lavere enn gjennomsnittet i perioden 2000-2019. Når det gjelder pendling er det flere som pendler til Alvdal enn ut fra kommunen. Dette er positivt som grunnlag for økt

bosetting framover. Kostnadsnivået påvirker også næringslivet og hele samfunnet. Selv om det er mer krevende tider vet vi at vi har et endrings dyktig næringsliv som tross situasjonen står godt.

Økonomirapportering drift

Totaloversikt økonomi

Beløp i 1000

	Regnskap i fjor	Oppr. bud.	Rev.bud.	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
Sentrale inntekter	-222 408	-223 849	-241 579	-246 965	5 386	2,2 %
Netto finansutgifter og inntekter	13 551	17 900	17 700	16 170	1 530	8,6 %
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	4 752	2 016	9 722	15 522	-5 800	-59,7 %
Til disposisjon	-204 105	-203 933	-214 157	-215 273	1 116	0,5 %
Stab	18 713	25 100	22 105	21 559	546	2,5 %
Alvdal barnehage Plassen	7 918	9 850	11 412	9 958	1 454	12,7 %
Alvdal barnehage Øwretun	8 456	8 380	9 691	9 631	60	0,6 %
Alvdal Barneskole	21 320	22 280	24 588	24 461	127	0,5 %
Alvdal ungdomsskole	12 130	12 500	13 354	13 331	23	0,2 %
Kommunalsjef oppvekst	10 623	11 080	11 382	12 104	-722	-6,3 %
Helse	13 877	14 340	18 396	17 866	530	2,9 %
Hjemmebasert omsorgstjenester	15 177	15 200	16 640	15 953	687	4,1 %
Solsida	23 451	23 540	26 527	27 071	-544	-2,1 %
Tjenesten for funksjonshemmede	23 910	24 000	26 294	25 069	1 225	4,7 %
Kommunalsjef helse og velferd	8 982	6 900	9 935	10 875	-940	-9,5 %
Landbruk og miljø	4 695	2 230	2 736	3 107	-371	-13,6 %
Kultur og næring	3 887	4 000	4 322	4 398	-76	-1,8 %
Kommunalteknikk	15 242	19 105	15 432	15 936	-504	-3,3 %
Vann, avløp, renovasjon og septik	-1 440	-3 222	-3 556	-4 105	549	15,4 %
Flyktningtjenesten	6 420	8 380	13 288	14 154	-866	-6,5 %
Kommunalsjef samfunn og utvikling	10 974	8 782	9 120	9 953	-833	-9,1 %
Premieavvik	-228	-8 512	-17 509	-15 455	-2 054	-11,7 %
Felles inntekter, finans med mer	0	0	0	-594	594	0,0 %
Sum disponering	204 105	203 933	214 157	215 273	-1 116	-0,5 %
Merforbruk -/mindreforbruk +	0	0	0	0	0	0,0 %

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev.bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Frie disponible inntekter						
Inntekts- og formuesskatt	-69 958	-71 740	-71 740	-70 121	-1 619	-2,3 %
Rammetilskudd	-119 027	-118 809	-123 539	-124 201	662	0,5 %
Eiendomsskatt	-8 688	-9 250	-11 750	-11 719	-31	-0,3 %
Andre generelle driftsinntekter	-24 735	-24 050	-34 550	-40 924	6 374	18,4 %
Sum Frie disponible inntekter	-222 408	-223 849	-241 579	-246 965	5 386	-2,2 %

Inntekts- og formuesskatt

Skatteinntektene består av:

- Skatt på inntekt og formue fra personer og bedrifter
- Naturressursskatt

Naturressursskatt er en særskatt som pålegges de enkelte kraftverkene (jfr. skatteloven § 18-2), og som beregnes på grunnlag av kraftproduksjon (gjennomsnitt av de 7 siste år). Store deler av denne skatten går til kommunefellesskapet og ikke til vannkraftkommunene.

I budsjettet for 2023 inngår naturressursskatten i summen for inntekts- og forskuddsskatt, mens i årsregnskapet er naturressursskatt kategorisert som "Andre generelle driftsinntekter" (i tråd med KOSTRA- funksjon). Vi velger derfor å kommentere "skatt på inntekt og formue" og "naturressursskatt" under ett.

Inntekts og formuesskatt, inkludert naturressursskatt, er redusert fra 73,8 mill kr (2022) til 73,4 mill kr (2023), altså en liten reduksjon på 0,4 mill kr. Naturressursskatten utgjorde 3,3 mill kr i 2023, mot 3,9 mill kr i 2022. Skatteinntektene ble ved årsslutt 1,7 mill kr høyere enn budsjettet, som i hovedsak skyldes at kommunene fikk en høyere skatteinnang enn det som var forespeilet i statsbudsjettet, grunnet høy sysselsetting og lønnsvekst.

Rammetilskudd

Rammetilskuddet består av innbyggertilskuddet, skatteutjevning, skjønnsmidler og distriktstilskuddet. I kommunene er det store forskjeller i geografi, alderssammensetning, og levekår. Inntektssystemet har til hensikt å bidra til at alle kommuner har de samme forutsetningene for å gi innbyggerne et likeverdig tjenestetilbud til tross for demografiske forskjeller.

I revidert nasjonalbudsjett (RNB), framlagt i mai, foreslo regjeringen å øke de samlede frie inntektene (skatt og rammetilskudd) til kommunene. Dette var for å kompensere for en høyere kostnadsvekst enn lagt til grunn i statsbudsjettet og fordi ny beregning av lønnsveksten viste et høyere anslag enn da statsbudsjettet ble vedtatt. For Alvdal kommune var den totale økningen anslått til nesten 4,0 millioner kr i RNB. Av økningen gjaldt 2,3 mill. kr inntektsutjevning (skatteutjevning). Kr 1.120.000 gjaldt kompensasjon for økt lønns- og prisvekst. 366.000 kr gjaldt kompensasjon for gratis SFO (inntil 12 timer pr. uke) for 2. trinn fra skoleåret 2023/2024 og kr 73.000 gjaldt økt kompensasjon for makspris barnehage. I økonomirapport 1 ble dette lagt inn som økning i rammetilskuddet med 4,0 mill. kr. I 2. halvår ble Alvdal kommune tildelt 700.000 kr i skjønnsmidler fra statsforvalteren utover det som var tildelt i statsbudsjettet. Årsaken var p.t. ekstra høye kostnader innen barnevernet. Tilsammen er dette en økning i rammetilskuddet på 4,7 mill. kr gjennom året.

Det samlede rammetilskuddet ble 0,66 mill kr høyere enn i justert budsjett, og skyldes merinntekter på 551.000 kr i skatteutjevning og 111.000 kr i innbyggertilskudd.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatten for 2023 ble tilnærmet den samme som i revidert budsjett, ca. 11,7 mill kr. I økonomirapport 1 ble budsjettert eiendomsskatt økt med 2,5 mill. kr da det viste seg at skattegrunnlaget for kraftselskapene var betydelig høyere enn lagt til grunn da budsjettet ble satt opp i oktober. Fra 2024 blir det beregnet og lagt til grunn nye takster for eiendomsskatt i Alvdal kommune.

Andre generelle driftsinntekter

Andre generelle driftsinntekter består av:

- Integreringstilskudd flyktninger
- Konesjonskraftinntekter
- Naturressursskatt
- Rente- og avdragskompensasjon

I opprinnelig budsjett var det budsjettert med 17,5 mill kr i integreringstilskudd. Beregning av integreringstilskuddet for bosatte flyktninger i årene 2019-2022 og i år viste seg å bli 3,0 mill kr mer enn budsjettert (jfr. økonomirapport nr. 1). I løpet av året ble integreringstilskuddet ytterligere oppjustert med 7,5 mill kr da kommunestyret vedtok å bosette 35 nye flyktninger (jfr. økonomirapport nr. 2). Budsjettet ble på bakgrunn av endringene oppjustert til 28 mill kr. Ved årsslutt viser regnskapet at Alvdal kommune har mottatt integreringstilskudd på 31,2 mill kr som er 3,2 mill kr mer enn budsjettert.

Konesjonskraft er en andel av kraftproduksjonen, som en kraftverkseier er pålagt å levere kommunene som er berørt av en regulering eller utbygging. Konesjonskraft skal sikre kommunene elektrisk kraft til en rimelig pris. Kommunen har konesjon på å selge 11,8 mill kWh per år. De senere årene har konesjonskraften blitt solgt til en fastpris på 0,67 kWh. Prognoser fra Ishavskraft ble lagt til grunn for budsjett (6,3 mill kr), noe som samsvarer godt med det som er regnskapsført (6,4 mill kr).

Naturressursskatt er, som tidligere nevnt, regnskapsført som "Andre generelle driftsinntekter", men budsjettert som "Skatt av inntekt og formue", og utgjør 3,2 mill kr i 2023.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev.bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Finansinntekter/-utgifter						
Renteinntekter	-1 741	-1 300	-3 300	-3 697	397	12,0 %
Utbytte og eieruttak	-569	-500	-500	-573	73	14,6 %
Renteutgifter	5 672	9 200	11 000	9 940	1 060	9,6 %
Avdrag på lån	10 191	10 500	10 500	10 500	0	0,0 %
Sum Finansinntekter/-utgifter	13 551	17 900	17 700	16 170	1 530	8,6 %

Renteinntekter

Renteinntektene består av renter på bankinnskudd og renter på utlån START-lån. Rentesatsen for både bankinnskudd og utlån økte i løpet av 2023. Renteinntektene av bankinnskudd ble 170.000 høyere enn budsjettert, mens renteinntekter på START-lån ble kr 220.000 høyere enn budsjettert.

Utbytte og eieruttak

Kommunen mottar utbytte fra Alvdal Skurlag AS. Beløpet har vært så godt som uendret de siste årene.

Renteutgifter

Det er Norges Bank som fastsetter styringsrenta, som er rentesatsen på Norges Bank sine utlån til bankene. Styringsrenta påvirker dermed rentesatsen på kommunens lån. Staten har gitt Norges Bank i oppdrag å bruke styringsrenten for å påvirke inflasjon i Norge. Inflasjon er vedvarende vekst i det generelle prisnivået. I 2022 økte Norges Bank styringsrenta betydelig for å demme opp for den økende inflasjon. En svak kronekurs bidrar til at inflasjon har holdt seg høy og at renta fortsatt har økt gjennom 2023. Etterspørselen etter varer og tjenester er fremdeles større enn ønskelig, og det ligger i mandatet til Norges Bank å dempe kjøpekraften ved å øke renta. Norges Bank økte styringsrenta 5 ganger i 2023 (fra 2,75 % til 4,5 %).

Lånerenta til kommunen økte i løpet av 2023 fra ca 3,95 % til 5,5 % i slutten av året. Kommunen har lån med både fastrente og flytende rente. Kommunen har bundet lånerenta for ca en tredjedel av lånegjelden. I opprinnelig budsjett ble det tatt høyde for en gjennomsnittlig lånerente på 4,5 % for alle lån med flytende rente. I årsprognosen ble det lagt til grunn en gjennomsnittlig lånerente på 5,5 %, som medførte en budsjettjustering på 1,8 mill kr (jfr. økonomirapport nr.1). Ved årsslutt ble rentekostnaden på banklån 1 mill kr lavere enn budsjettert. Lån fra Husbanken til START-lån holdes utenfor da renter på disse forutsettes inndekt av renter fra kommunens lånetakere.

Avdrag på lån

Kommunen har få lån som innfris i løpet av de neste årene. I hht til vedtak i kommunestyret i desember 2023 tok kommunen opp et lån på 5 mill kr med avdragsfrihet i 10 år. Kommunen har også bedt om, og fått innvilget, avdragsfrihet på to lån. For 2023 utgjør dette ca. 1,8 mill kr i reduserte avdrag (gjelder fra siste halvår). Kommunen har i stedet prioritert å nedbetale ekstraordinært på ett annet lån med innfrielse før de to nevnte lån. På memoriakonto for ubrukte lånemidler står det igjen 4.65 mill kr til fremtidige investeringer.

Langsiktig gjeld (fratrasket pensjonsforpliktelser og START-lån) er gjeld som kommunen har tatt opp til investeringer etter kommunelovens § 50. Kommunens samlede lånegjeld til investeringer er pr. 31.12.23 ca. 247 millioner kroner.

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter er et måltall som gir et bilde på gjeldsgraden til kommunen, og sier noe om hvor krevende det kan bli å betale ned gjelden. Gjeldsgraden viser et bilde på hvor mye lånegjeld kommunen har i forhold til inntekter. Dersom en kommune har høy gjeldsgrad, fører dette til høye årlige utgifter til avdrag og renter i lang tid fremover. Det betyr at en mindre del av inntektene er igjen til tjenesteleveranse og fremtidige investeringer, og handlingsrommet blir mindre. Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter for 2023 er 74 %, som er en reduksjon på 9 % fra 2022 (83 %). Reduksjon skyldes økning i kommunens inntekter fra 2022 til 2023 på 13 %. Vestre Toten har høyest netto lånegjeld i % av br. driftsinntekter av kommunene i Innlandet, mens Rendalen ligger lavest med 49 %.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner - til disposisjon for tjenesteområdene

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev.bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Avsetninger og bruk av avsetninger						
Til ubundne avsetninger	3 177	2 398	8 222	13 952	-5 730	-69,7 %
Til bundne avsetninger	575	500	500	569	-69	-13,9 %
Bruk av ubundne avsetninger	0	-162	0	0	0	0,0 %
Bruk av bundne avsetninger	0	-1 720	0	0	0	0,0 %
Overføring til investering	1 000	1 000	1 000	1 000	0	0,0 %
Netto avsetninger	4 752	2 016	9 722	15 522	-5 800	-59,7 %

Til ubundne avsetninger

Netto driftsresultat viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Alvdal kommune fikk et netto driftsresultat i 2023 på 16 millioner kroner. Positivt netto driftsresultat er ikke et overskudd, men har et formål som skaper handlingsrom og egenkapital til investeringer. Kommunen er da i stand til å møte uforutsette hendelser og skjerme tjenesteleveransen til innbyggerne. Netto driftsresultat for 2023 ble ca. 8 millioner høyere enn i revidert budsjett. En stor del av forklaringen skyldes integrering. Integreringstilskuddet for flyktninger som kom til Alvdal i 2023 ble utbetalt for et helt år, uavhengig av når på året de kom. Vi må derfor være oppmerksom på at en del kostnader med integrering dermed vil påløpe i 2024. Det ble også en økning i både i skatt og rammetilskudd.

Ca. 14 millioner av kommunens netto driftsresultat settes av til disposisjonsfond. Disposisjonsfondet er kommunens oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering av drifts- eller investeringsutgifter.

Finansielle måltall

I kommuneloven stilles det krav om fastsetting av finansielle måltall/økonomiske handlingsregler. Finansielle mål er viktige i økonomistyringen. Kommuneloven gir ingen klare føringer til hvilke måltall som kan være aktuelle, og hvilket nivå måltallene bør ligge på. Kommunene må derfor selv definere gode og relevante måltall, som videre kan bidra til å synliggjøre økonomiske prioriteringer på en enkel og lettfattelig måte. Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter er den mest sentrale indikatoren på økonomisk balanse for kommunene. Alvdal kommune velger å se på utvikling i netto driftsresultat i økonomiplan for 2023-2026. Som finansielle måltall vedtok kommunestyret i desember 2022 et netto driftsresultat på + 1,0 % for 2023 og + 3,0 % for hvert av årene 2024, 2025 og 2026. Som en generell anbefaling bør netto driftsresultat over tid utgjøre minst +1,75 % av kommunens brutto driftsinntekter. Opprinnelig vedtatt budsjett viste et netto driftsresultat på + 0,6 %. Budsjettendringer som ble vedtatt ved behandlingen av økonomirapportene 1 og 2 førte til et netto driftsresultat på +2,5 % i justert budsjett. Regnskapet for 2023 viser et netto driftsresultat på +5 %.

Til bundne avsetninger

Dette er avsatt utbytte fra Alvdal Skurlag til Kraftfondet.

Bruk av bundne avsetninger

Overføringer fra Kraftfondet og næringsfondet, og noen øremerkede tilskuddsmidler fra Staten mottatt i 2022, og avsatt til bundne fond.

Overføring til investering

Overført til investeringer i hht til budsjett, og er blant annet brukt til kapitalinnskuddet i KLP.

Utvikling i netto driftsresultat

Beløp i 1000

	Regnskap i fjor	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
Bruk av avsetninger						
Bruk av bundne driftsfond	-6 933	-3 965	-2 755	-3 041	286	10,4 %
Bruk av disposisjonsfond	0	-325	-163	0	-163	-100,0 %
Sum bruk av avsetninger	-6 933	-4 290	-2 918	-3 041	123	4,2 %
Avsetninger						
Overføring til investering	1 000	1 000	1 000	1 000	0	0,0 %
Avsetninger til bundne driftsfond	3 101	2 292	1 781	4 260	-2 478	-139,1 %
Avsetninger til disposisjonsfond	3 186	2 398	8 222	13 952	-5 730	-69,7 %
Sum avsetninger	7 288	5 690	11 003	19 212	-8 209	-74,6 %
Netto driftsresultat	-354	-1 400	-8 086	-16 171	8 086	100,0 %
Sum driftsinntekter	-289 371	-298 638	-315 718	-326 225	10 507	3,3 %
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter	0,1 %	0,5 %	2,6 %	5,0 %	77,0 %	0,0 %

Driftsresultat inkl. avsetning/bruk av fond

Beløp i 1000

	Regnskap i fjor	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.
Sentrale inntekter				
Inntekts- og formuesskatt	-69 958	-70 121	-71 740	-71 740
Rammetilskudd	-119 027	-124 201	-118 809	-123 539
Eiendomsskatt	-8 688	-11 719	-9 250	-11 750
Andre generelle driftsinntekter	-24 735	-40 924	-24 050	-34 550
Sum Sentrale inntekter	-222 408	-246 965	-223 849	-241 579
Netto finansutgifter og inntekter				

Årsberetning 2023

	Regnskap i fjor	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.
Renteinntekter	-1 741	-3 697	-1 300	-3 300
Utbytte og eieruttak	-569	-573	-500	-500
Renteutgifter	5 672	9 940	9 200	11 000
Avdrag på lån	10 191	10 500	10 500	10 500
Sum Netto finansutgifter og inntekter	13 551	16 170	17 900	17 700
Sum sentrale inntekter og finansposter	-208 857	-230 795	-205 949	-223 879
Tjenesteområdene - drift	208 502	214 623	204 549	215 793
Netto driftsresultat	-354	-16 171	-1 400	-8 086
Sum driftsinntekter	-289 371	-326 225	-298 638	-315 718
Driftsresultat i prosent av driftsinntekter	0,1 %	5,0 %	0,5 %	2,6 %

Beløp i 1000

	Regnskap i fjor	Regnskap	Oppr. bud.	Rev. bud.
Bruk av bundne avsetninger	0	0	-1 720	0
Bruk av ubundne avsetninger	0	0	-162	0
Overføring til investering	1 000	1 000	1 000	1 000
Til bundne avsetninger	575	569	500	500
Til ubundne avsetninger	3 177	13 952	2 398	8 222
Netto avsetninger - sentrale poster	4 752	15 522	2 016	9 722
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-4 407	650	-453	-1 474
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	10	0	-163	-163
Netto avsetninger i tjenesteområdene	-4 397	650	-616	-1 636
Sum sentrale inntekter og finansposter	354	16 171	1 400	8 086

KOSTRA hovedtall

KOSTRA hovedtall

	Alvdal 2018	Alvdal 2019	Alvdal 2020	Alvdal 2021	Alvdal 2022	Os (Hedm.) 2022	Lom 2022	Kostragruppe 05 2022
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	3,0 %	-1,0 %	2,4 %	3,6 %	0,6 %	-7,5 %	8,8 %	2,8 %
Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger (B) *)	123 447	118 891	120 262	118 419	116 398	152 873	139 393	129 796
Frie inntekter i kroner per innbygger (B) *) **)	64 763	63 946	66 999	68 111	64 434	69 734	66 876	66 243
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	-0,1 %	-1,1 %	1,9 %	3,5 %	0,3 %	-7,1 %	11,4 %	4,1 %
Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger (B) *)	127 253	117 759	123 249	122 889	117 063	142 274	152 775	133 516
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)	89,0 %	88,4 %	86,3 %	79,2 %	79,4 %	72,8 %	57,2 %	77,4 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	97 490	92 564	95 431	91 178	92 992	103 604	87 361	103 394

*) Inflasjonsjustert med deflator**) Justert for utgiftsbehov

Investeringer

Status investering og finansiering (2A)

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023
Investeringer i varige driftsmidler	43 500	45 039	39 294
Tilskudd til andres investeringer	0	0	142
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	600	600	627
Utlån av egne midler	0	0	0
Sum investeringsutgifter	44 100	45 639	40 064
Kompensasjon for merverdiavgift	-6 299	-5 579	-5 728
Tilskudd fra andre	-688	-688	-19 227
Salg av varige driftsmidler	0	-2 581	-4 487
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0
Bruk av lån	-36 342	-36 020	-12 426
Sum investeringsinntekter	-43 328	-44 867	-41 868
Videreutlån	0	0	4 085
Bruk av lån til videreutlån	0	0	-4 085
Avdrag på lån til videreutlån	628	628	545
Mottatte avdrag på videreutlån	-700	-700	-743
Netto utgifter videreutlån	-72	-72	-198
Overføring fra drift	-1 000	-1 000	-1 000
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	3 308
Avsetninger til ubundet investeringsfond	300	300	-306
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-700	-700	2 002
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0

Status investeringer (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023
Oppvekst			
Sum Oppvekst	0	0	0
Helse og velferd			
Bil i HBO	0	408	408
Utstyr kjøkken	0	0	324
IKT-utstyr i helse og velferd	400	450	449
Sum Helse og velferd	400	858	1 182
Samfunn og utvikling			

Årsberetning 2023

	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023
Renholdsmaskiner	190	190	0
Ventilasjon/kjøling i Nyborg	930	1 000	931
Støttemur ved Dalsegga	125	370	324
Deteksjon kommunehuset	625	0	0
Kommunestyresal	750	750	0
Oppgradering heisaggregat kommunehuset	740	0	0
Oppgradere tak, montere solcelleanlegg, Dalsegga	1 875	0	0
Plassen barnehage - Inngang og garderober	200	200	210
Nytt uthus, gjerde og parkering Øwretun	125	125	99
Møterom 2.etg , Øwretun	150	150	0
Barneskola - solskjerming nord og øst	250	250	264
Utomhusplan ungdomsskole	250	0	0
Solsida - ombygging sørflyøyen begge etasjer	17 730	20 000	20 434
Oppgradering boliger	1 250	1 250	827
Oppgradering Lensmannssvingen 21	150	150	168
Fiber til kommunale boliger	155	155	33
Kjøp av boliger	0	1 950	1 956
Bemannede omsorgsboliger og dagsenter	1 250	930	99
Huset Aukrust, digitalt låsesystem	375	375	302
Svømmehallen - ny eltavle	0	742	763
Nye garderober og riving av samfunnshuset	930	0	0
Thorsheimveien	2 500	2 000	1 803
Tiltak i trafikksikkerhetsplan	400	400	297
Fortau langs Randmælsveien	3 600	4 250	3 123
Jensen-huset	0	0	123
Pumpestasjon Glåmbrua	1 000	100	6
Bil kommunalteknikk	0	244	244
Utskifting av kummer/utstyr/ledninger	300	1 200	459
Ny vannledn. i tilkn. til Sjulhusveien	0	3 400	4 067
Pumpestasjoner avløp, 4 stk	200	200	0
Utvidelse av komm. avløpsnett på Strømmen	1 000	1 300	1 214
Oppgrad. avl.- og overvannsledn. Randm.veien	650	0	2
Uten navn	0	0	160
Nytt renseanlegg	2 000	500	170
Tilrettelegging for påkobl.punkt fritidsboliger	500	0	0
Driftsovervåking	1 000	100	9
Dublere kritisk hovedledning mellom Folla og Glomma	400	400	6
Sanering av ledninger i henhold til saneringsplan	500	500	6
Ledningsfornyelse	500	500	6
Etablere reservevannsforsyning	500	500	6
Sum Samfunn og utvikling	43 100	44 181	38 112
Investeringer i varige driftsmidler	43 500	45 039	39 294

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023
Ny vannledn. i tilkn. til Sjulhusveien	0	0	42
Utvidelse av komm. avløpsnett på Strømmen	0	0	100
Tilskudd til andres investeringer	0	0	142

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023
Egenkapitalinnskudd pensjonskasser	600	600	621
Egenkapitalinnskudd i Konsek	0	0	6
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	600	600	627

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2023	Rev. bud. 2023	Regnskap 2023
Utlån av egne midler	0	0	0
Sum del 1-4	44 100	45 639	40 064

Status investeringsprosjekter

Helse og velferd

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett			Kommentar
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	
Bil i HBO	408	408	0	Hjemmebasert omsorg anskaffet en elbil i 2023.
IKT-utstyr i helse og velferd	450	449	1	Sektor helse og velferd gikk til innkjøp av diverse datautstyr i 2023. Dette gjaldt PC'er, skjermer osv.
Utstyr kjøkken	0	324	-324	
Sum	858	1 182	-324	

Samfunn og utvikling

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett			Kommentar
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	
Barneskola - solskjerming nord og øst	250	264	-14	Prosjekt solskjerming ble slutført høst 2023. Jobben ble utført av Eltron. Vi ser at vi er innenfor det som ble avsatt i budsjett.
Bemannede omsorgsboliger og dagsenter	930	99	831	Utgiftene som er belastet prosjektet i 2023 er kjøp av konsulenttjenester. Lønn og sosiale utgifter for ansatte i egen administrasjon som har brukt en del tid på arbeid med prosjektet er ikke belastet prosjektet.
Bil kommunalteknikk	244	244	0	Det ble investert i en brukt Mercedes Vito for å brukes som bil på renseanlegget. Bakgrunn for at det ble en bil med fossilt brennstoff er at det pr idag ikke finnes biler som er egnet til å komme til på alle pumpestasjoner da vi er avhengig av bil med høy klaring og 4 hjulsdrift.
Driftsovervåking	100	9	91	Blir gjennomført i 2024.

Årsberetning 2023

Årets budsjett

Investering	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	Kommentar
Dublere kritisk hovedledning mellom Folla og Glomma	400	6	394	Flere avhengigheter medfører at en vil avvete litt i forhold til avklaringer av beliggenhet for nytt renseanlegg.
Etablere reservevannsforsyning	500	6	494	En fikk ikke økt kapasitetene i administrasjonen, dette medførte at en måtte prioritere hva en skulle gjennomføre og ikke. Andre investeringer gikk foran.
Fiber til kommunale boliger	155	33	122	
Fortau langs Randmælsveien	4 250	3 123	1 127	Det er bygget fortau i 2,5 meters bredde fra Sjulhusveien og ca 210m oppover langs Randmælsveien til bru over Kvennbekken. Gatelys langs fortaustrase og videre opp til Thorsheimveien. Spillvannsledning er oppgradert langs fortaustrase. Entreprenør Alvdal Graveservice fikk kontrakten etter en åpen anbudsrunde. Arbeidet ble igangsatt sist i juni og ble avsluttet i oktober. Med unntak av asfaltering og tilsåing ved grøfteareal, som utføres juni 2024, er prosjektet ferdig. I tilknytning til prosjektet, ble flere lystrenger koplet sammen, for å kvitte seg med 3 nettleieabonnement. Det ble og satt opp 3 nye lysmaster fra Randmælsveien og ned gangveien til kommunehuset. Tilskudd fra Innlandet fylkeskommune på kr 950.000 går til dekning av deler av kostnaden i prosjektet.
Huset Aukrust, digitalt låsesystem	375	302	73	Det ble skiftet låsesystem på hele Huset Aukrust. Dette ble ikke digitalt. Den eneste døra det ble adgangskontroll på er inngang ved kjøkken. Dette med bakgrunn i at alle må inn her for å deaktivere alarm. Det ble i samme prosjekt byttet hovedinngangsdør. Denne fikk nå dørautomatikk, og lagd på en slik måte at det også går an å komme inn med rullestol.
Jensen-huset	0	123	-123	Dette er utgifter kommunen har hatt i forbindelse med salgsprosessen. Konkret gjelder det bruk av megler.
Kjøp av boliger	1 950	1 956	-6	Kommunen kjøpte Thorheimveien 65. I utgangspunktet med en tanke om leie til eie, men det kan hende det blir til en kommunal utleiebolig.
Kommunestyresal	750	0	750	Denne bevilgningen/prosjektet har sitt utspring i vedtak i kommunestyret den 27.10.22 i sak om framtidig lokalisering av kommunestyrets møter. Helt konkret gjelder bevilgningen på brutto 750.000 kr oppgradering av lyd i Flåklupasalen. I saksutredningen/vedtaket er det forutsatt at Aukrust AS og Aukruststiftelsen bidrar med tilskudd på tilsammen 500.000 kr til nytt lydanlegg. Kommunen skulle bidra med 100.000 kr. Inkl. moms blir totalbeløpet 750.000 kr. Kommunen betalte i sin helhet utgiftene til lysanlegg i 2022.
Ledningsfornyelse	500	6	494	En fikk ikke økt kapasitetene i administrasjonen, dette medførte at en måtte prioritere hva en skulle gjennomføre og ikke. Andre investeringer gikk foran.
Møterom 2.etg , Øwretun	150	0	150	Dette ble satt på vent i påvente av utredning for ny barnehagestrategi.

Årsberetning 2023

Årets budsjett

Investering	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	Kommentar
Ny vannledn. i tilkn. til Sjulhusveien	3 400	4 109	-709	Prosjektet er ferdigstilt. Underveis i byggeperioden, valgte en å utbedre større deler av veien enn det en hadde planlagt. Videre valgte en å flytte på strømforsyningen til gatelysene for å kunne redusere antall abonnement og styringer. Det var i budsjettet ikke tatt høyde for inndekning av egeninnsats. Summen av dette medførte en merkostnad på 700 000,-.
Nytt renseanlegg	500	170	330	Asplan Viak bistår Alvdal kommune med mulighetsstudie/skisseprosjekt med tanke på nytt renseanlegg. Både med hensyn på valg av tomt og hvilken kapasitet og krav et renseanlegg skal tilfredstille. Det er gjennomført møter der Synnøve Finden og Statsforvalter har deltatt. Det ses på tre muligheter: Alvdal RA uten Synnøve Finden, Alvdal RA med Synnøve Finden, Alvdal RA med Synnøve Finden med separat industrilinj på innløp.
Nytt uthus, gjerde og parkering Øwretun	125	99	26	Prosjektet ble sluttført sommer/ høst 2023. Det ble revet gjerde mellom gammel og ny avdeling, "bekk" ble lagt i rør. Det ble hogd og ryddet unna mye store trær. Det ble sådd for å anlegge plen i restaurert område. Prosjektet anses som ferdig, og vi holdt oss innenfor de økonomiske rammer.
Oppgrad. avl.- og overvannsledn. Randm.veien	0	2	-2	Prosjektet er ivarettatt av annet prosjektnr.
Oppgradering boliger	1 250	827	423	Øverbrenna 29 ble rehabilitert med slutføring før ferien 2023. Da ble det påstartet rehabilitering av Øverbrenna 25. Dette ble nesten sluttført 2023, men innspurten blir sluttført 2024.
Oppgradering Lensmannssvingen 21	150	168	-18	Lensmannssvingen 21/23. Det ble utført utvendig vedlikehold i form av at hele huset ble malt 2 strøk. Slutføring sommer 2023. Ser vi går litt over budsjett på denne investeringen. Litt av bakgrunnen for det er at rammeavtaleaktør ikke hadde kapasitet til å gjøre denne jobben. For rammeavtaleaktører opererer vi med timespriser fra 2020. Dette gir da følgelig ett feil inntrykk av priser i 2023.
Plassen barnehage - Inngang og garderober	200	210	-10	Prosjektet er ferdig. Det ble etablert nye garderober i eksisterende sløydsal. Det ble ny garderobeløsning med oppgradering av rommet med nytt gulvbelegg, oppmaling av tak og vegger, samt at det ble skiftet ut alt av belysning over til LED. Vi har truffet godt på budsjett, og fått gjort det vi har ønsket innenfor økonomiske rammer.
Pumpestasjon Glåmbrua	100	6	94	Utbedringer og vedlikehold gjennomføres, men vi ser at en må opp med en ny stasjon etterhvert. Avklaringer tilknyttet beliggenhet av nytt renseanlegg kan legge føringer for stasjonen.
Pumpestasjoner avløp, 4 stk	200	0	200	Kommer til anvendelse i 2024
Renholdsmaskiner	190	0	190	Da budsjettet for 2023 ble satt opp antok administrasjonen at anskaffelse av renholdsmaskiner til en kostnad på mer enn 100.000 kr og med levetid på mer enn 3 år kunne anses som en utgift i investeringsbudsjettet. 7 renholdsmaskiner samt 4 små robotstøvsugere ble anskaffet til en kostnad på kr 150.000 eks mva. Revisors vurdering av dette var at denne

Årsberetning 2023

Investering	Årets budsjett			Kommentar
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	
				anskaffelsen ikke kunne regnskapsføres i investeringsregnskapet, men er å anse som en driftsutgift da maskinene er til bruk i mer enn 1 bygning.
Sanering av ledninger i henhold til saneringsplan	500	6	494	En fikk ikke økt kapasitetene i administrasjonen, dette medførte at en måtte prioritere hva en skulle gjennomføre og ikke. Andre investeringer gikk foran.
Solsida - ombygging sørfløyen begge etasjer	20 000	20 434	-434	Ferdigstilt og tatt i bruk høsten 2023. Endelig prosjektregnskap ferdig 2024.
Støttemur ved Dalsegga	370	324	46	Prosjekt støttemur er ikke helt ferdig utførelsmessig. Blir sluttført vår/ sommer 2024. All fakturering ble gjort i 2023, slik at det kommer ikke mere utgifter på dette i 2024.
Svømmehallen - ny eltavle	742	763	-21	El tavle ble byttet ut. I samme prosjekt ble oppvarming av basseng, garderober og forbruksvann tilkoblet fjernvarme. Prosjektet ble sluttført før påske 2023, og bassenget ble prøvedriftet i 4 uker for å se om det nye oppvarmingssystemet fungerte etter hensikt. Dette for å være sikker på at basseng kunne åpnes for normal drift høst 2023.
Thorsheimveien	2 000	1 803	197	Asfaltdekke ble lagt i oktober fra avkjøring Brandvålsveien til og med avkjøring Randmælsveien. Forarbeid utført på rammeavtale. Asfalt bærelag Ag16 50 mm, slitelag Ab 11 35 mm.
Tiltak i trafikksikkerhetsplan	400	297	103	Det er skiftet ut gatelysarmatur ved Strømmen, på Plassen og Steivanglia. Av kr 500.000 kommunen mottok i tilskudd fra Statens Vegvesen, er kr 247.697 ført hit.
Uten navn	0	160	-160	
Utskifting av kummer/utstyr/ledninger	1 200	459	741	Fortløpende arbeid med utskifting av kummer og utstyr. Prosjektet kan ses i sammenheng med sanering og utskifting av ledningsnett for både vann og avløp.
Utvidelse av komm. avløpsnett på Strømmen	1 300	1 315	-15	Ferdigstilt og satt i drift.
Ventilasjon/kjøling i Nyborg	1 000	931	69	Ferdigstilles i 2024.
Sum	44 181	38 255	5 926	

Stab

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett			Kommentar
	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	
Egenkapitalinnskudd i Konsek	0	6	-6	
Egenkapitalinnskudd pensjonskasser	600	621	-21	Dette er årlig egenkapitalinnskudd i Kommunal Landspensjonskasse.
Sum	600	627	-27	

Kommunens sektorer

Stab

Kommentar til status økonomi

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	9 332	13 527	10 271	10 010	261
Refusjon lønn	0	0	0	-63	63
Sum Lønn	9 332	13 527	10 271	9 947	324
Drift	3 799	3 611	3 611	4 224	-613
Kjøp av produksjon	6 487	8 710	8 970	8 218	752
Overføringer	742	509	509	842	-333
Finansutgifter	5	3	3	0	3
Sum Utgifter	11 033	12 833	13 093	13 284	-191
Brukerbetaling	-502	-210	-210	-366	156
Refusjoner	-693	-814	-814	-854	40
Overføringer	-398	-200	-200	-397	197
Finansinntekter	-58	-36	-36	-54	18
Sum Inntekter	-1 652	-1 260	-1 260	-1 672	412
Netto resultat	18 713	25 100	22 105	21 559	546

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Stabsenheten er tillagt funksjonene budsjett/økonomiplan, regnskap, fakturering (deler av den), økonomistyring/-rapportering, lønn, personal, støttefunksjoner til enhetene, sak/arkiv, informasjon, politisk sekretær, ikt sikkerhetsarbeid, servicetorg med publikums-mottak, sentralbord og postmottak, salg/skjenkebevillinger alkohol, arkiv, barnehage myndighetsoppgaver, gjennomføring av valg og innkjøpsansvarlig. I tillegg ligger budsjett og regnskap for politisk virksomhet, revisjon og kontroll, beredskap og kommunedirektør i "enheten" stab.

Stab- og organisasjonsleder er kommunens beredskapskoordinator.

	2023	2022	2021
Antall ansatte	10	10	8
Antall årsverk	9	9,2	8,0
Antall heltidsansatte	8	8	8
Antall deltidsansatte	2	2	0

Antall ansatte kvinner	6	6	5
Antall ansatte menn	4	4	3

Tjenestene i 2023, virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommuneloven § 14.7 c)

Gjennom hele 2023 har stab og kultur vært organisert som en enhet med felles leder. Flere prosjekter tilhørende kultur har blitt organisert og ledet av ansatte på stab. Enhetene har hatt et godt samarbeid, og for enhet stab så har ansatte i kultur vært et flott supplement i arbeidsmiljøet.

Valg:

Det ble gjennomført kommunestyre og fylkestingsvalg i september. 3 ansatte på stab hadde ansvar for og fulgte opp at dette ble gjennomført etter regelverket. To av de ansatte var nye på området, og har brukt tid i 2023 på å opparbeide seg kompetanse på område. I tillegg til disse tre, bidro ansatte på servicetorget i hele tidligstemmeperioden og forhåndsstemmegivningen. Tidlig- og forhåndsstemmeperiode strekker seg fra 1. juli til siste fredagen før valgdagen; alle hverdager + en lørdag. I tillegg til å ta imot forhåndsstemmer på kommunehuset tok vi imot forhåndsstemmer på Solsida omsorgsheim og Frivilligsentralen. De som hadde behov for å stemme hjemme, ambulerende stemmegivning, hadde mulighet til dette.

Informasjon om valg og muligheter for å stemme ble det dette året gjort en endring på; i stedet for å kjøpe tjenester for informasjon, gjorde ansatte på stab dette selv. Samme informasjon som tidligere år kom ut til innbyggere, til en redusert pris. Det utløste noe mer tidsbruk fra ansatte, men dette var mulig å få til innenfor de ressursene som var tilgjengelig.

Kommunikasjonsstrategi:

Det ble høsten 2023 satt i gang en arbeidsgruppe som skulle arbeide med revidering av informasjonsstrategi. Arbeidsgruppen består av ansatte på stab og kultur. Dette arbeidet tar sikte på å bli ferdig i løpet av våren 2024.

Parallelt med revidering av strategien er det blitt vurdert å ta i bruk informasjonskjermer i større grad enn tidligere. Samfunnet er i en brytningstid med tanke på digitale og ikke digitale innbyggere. En periode framover vil det fortsatt være innbyggere som vanskelig får med seg digital informasjon fra kommunen. Det har derfor blitt vurdert dithen at Alvdal kommune framover ønsker å endre noe på hvordan informasjon kommer ut. Mye av informasjon vil være på digitale flater blant annet på informasjonskjermer som skal stå ulike steder i bygda. Som en start så er det kjøpt inn en skjerm til Spar, tanken bak dette er at veldig mange av bygdas innbyggere er innom matbutikk i løpet av uka og vil kunne få informasjon om aktiviteter og annet der. De som ikke er innom vil være avhengig av enten en tjeneste fra feks HBO eller et familemedlem/andre som kan viderebringe informasjon. Det er derfor avtalt at ansatte i HBO kan ta med ut informasjonsskriv til sine brukere av tjenesten. I tillegg vil det legges ut papprversjon på aktuelle steder der folk ferdes, eks venterom legekontor, frivilligsentralen, bibliotek etc. Servicetorget har også i 2023, vært åpent hverdager mellom 9-15 slik at innbyggere har hatt muligheter for informasjon og innspill.

Støtte til enhetene:

Det er i løpet av 2023 gjennomført oppfrisking/opplærings bolker med ledere med temaer som omhandler budsjett, tilsettinger, HMS og andre aktuelle temaer. Dette er et arbeid som bør foregå årlig med tanke på at det er utskiftning av ledere og at det vil alltid være noen oppgaver som gjøres sjelden som det er behov for oppfriskning på. En ny introduksjonsplan for nye ledere er tatt i bruk, - i denne planen har stab en viktig funksjon når det gjelder opplæring i ulike systemer og å drive systematisk lederstøtte.

Nytt sak/arkivsystem:

I mai ble Acos Websak innført som nytt sak- og arkivsystem. Innføring av nytt sak- og arkivsystem har ført til at servicekontoret arbeider mer inngående med dokumentkontroll enn tidligere. Systemet gir forbedret mulighet for innsyn i dokumenter for publikum og presse, og politikerne har fått nye, elektroniske verktøy til saksforberedelse og møteavvikling. Generelt sett er brukergrensesnittet bedre enn før, noe som gjør opplæring av saksbehandlere lettere. Samtidig har dette vært en stor endring som har krevd store ressurser fra stab i 2023, og arbeidet fortsetter i noen grad også i 2024.

Skjenkebevillinger:

Ansvarlig for behandling av skjenkebevilling er nyansatt og har blitt kurset i alkoholloven. Det har ikke vært store endringer i antall skjenkesteder med fast bevilling, og det har vært jevnt og trutt med bevillingssøknader for enkeltanledninger.

Sommerjobb for ungdom:

Dette ble som tidligere gjennomført som en tilnærmet lik tilsettingsprosess i kommunen, med intervjuer og oppstartsmøte med informasjon om det å være arbeidstaker. Prosessen ble gjennomført av ansatte på stab i samarbeid med kommunalsjef for oppvekst. 13 ungdommer var i jobb i løpet av sommeren. Disse enhetene tok i mot ungdommer; Solsida, kommunalteknikk, barnehagene, sfo og biblioteket.

Helse, miljø og sikkerhetsarbeid på enheten:

Gjennom 2023 er det gjennomført faste samarbeidsmøter med verneombud og tillitsvalgt (mini amu) Stab er en enhet hvor oppgavene er tydelig fordelt og hver og en har sine oppgaver, dette kan være sårbart og det er derfor viktig at det finnes møteplasser for samarbeid internt på enheten. Et av tiltakene for å øke dette samarbeidet er at det gjennomføres mandags-møter (30 minutter, hver 14. dag) der alle i enheten deltar og deler informasjon og fordeler oppgaver etter behov. I tillegg er det blitt gjennomført 6 personalmøter i 2023. Alle møtene i 2023 er gjennomført sammen med kultur.

Det er i 2023 blitt gjennomført medarbeiderundersøkelser i alle enhetene i Alvdal kommune, det meldes i denne at ansatte i stab opplever å ha en god arbeidshverdag. Det er høy tilstedeværelse blant ansatte på stab.

Ekstra fokus i 2023

Klima, miljø og energi

Det er noe begrenset hva stab kan gjøre av tiltak som vil ha positiv effekt på klima, energibruk og miljø, men noen små tiltak kan gjøres:

- Når stab sine ansatte deltar på kurs, møter, seminar og lignende utenom Alvdal brukes det kollektiv transport så langt dette praktisk lar seg gjøre.
- Benytte seg av muligheten for digitale møter og kurs der dette er mulig og hensiktsmessig
- Kildesortering
- Bevissthet rundt innkjøp, og at en gjør innkjøp som er bærekraftig på sikt. "Bruke opp" utstyr før man gjør nye innkjøp.

Kommentar til status økonomi

- Nettoutgiften i regnskapet ble 546.000 kr lavere enn budsjettrammen.
- Stab fikk i løpet av 2023 en netto reduksjon i sin budsjettramme med totalt 2.995.000 kr. I økonomirapport 1/2023 ble budsjettramme økt med 2.150.000 kr fordi man skjønnte at den opprinnelige avsetningen til lønnsreserve for kommunen totalt var for lav til å dekke konsekvensene av lønnsoppgjøret. Fordelingen av den totale lønnsreserven på 4.866.000, fordelt avsetning til lønn lærlinger og fordelt avsetning til sommerjobb for ungdom førte til en samlet reduksjon i budsjettramme for stab på 5.646.000. Stab ble tilført 501.000 i budsjettmidler til økt pensjonspremie.

Lønn og sosiale utgifter:

Innen stabstjenestene ble det et mindreforbruk på 570.000 kr. Stab- og organisasjonsleder var i hele 2023 konstituert som enhetsleder for kultur i tillegg til å ivareta rollen som stab- og organisasjonsleder. Da budsjettet for 2023 ble laget høsten 2022 ble det budsjettet med lønn og sosiale utgifter for full stilling. I regnskapet er lønn og sosiale utgifter for stab- og organisasjonsleder fordelt med 50 % på stab og 50 % på enhet kultur. Dette forklarer mye av mindreforbruket på 570.000 kr.

Felles personaltiltak:

Det ble et merforbruk på 220.000 kr. Årsakene er at det var budsjettet med 100.000 kr for mye i refusjoner til utviklings-/opplæringstiltak. I tillegg ble det kjøpt mer tjenester både fra bedriftshelsetjenesten og konsulent i organisasjon og ledelse enn planlagt for i budsjettet.

Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT):

Alvdal er sammen med Folldal, Rendalen, Tynset og Tolga eier av det interkommunale selskapet IKT Fjellregionen IKS (også kalt FARTT). Utgiftene i FARTT fordeles på de 5 kommunene etter folketall. For 2023 var Alvdals andel drøye 5 millioner kr.

Nytaksering eiendomsskatt:

Kommunestyret vedtok i 2022 igangsetting av nytaksering for eiendomsskatt av alle eiendommer i Alvdal med mål om at nye takster skulle være fastsatt tidlig til utskrivning fra og med 2024. Lov om eiendomsskatt anbefaler kommunene å foreta nytaksering hvert 10. år. Arbeidet med nytaksering skulle

gjennomføres i 2023. I budsjettet for 2023 ble det bevilget 2,0 millioner kr til nytaksering eiendomsskatt. Alvdal kommune har sin administrasjon for eiendomsskatt sammen med Tynset kommune med Tynset som vertskommune. Arbeidet med nytaksering har blitt utført av firmaet Eskan AS. De startet sitt arbeid høsten 2023. De nye skattetakstene er fastsatt av sakkyndig nemnd for eiendomsskatt. Regnskapet for 2023 viser 1,0 million kr i utgifter vedr. nytakseringen, altså 1,0 million kr lavere enn budsjett. Men det må bemerkes at det påløper utgifter også i 2024 vedr. dette da noe av Eskan sitt arbeid fortsatte i januar og februar 2024. Det blir derfor nødvendig med tilleggsbevilgning til nytaksering eiendomsskatt i løpet av 2024 da det i 2024-budsjettet ikke er tatt høyde for dette.

Politisk virksomhet:

Innen Politisk virksomhet ble det et merforbruk på drøye 500.000 kr. Av dette gjelder 350.000 kr feilbudsjettering av godtgjørelser til de folkevalgte og av pensjonspremie for ordfører. Feilbudsjetteringen skyldes delvis en feil i budsjettmodulen og delvis at pensjonspremien for ordfører økte mye fra 2022 til 2023. Utgiftene til overføring av kommunestyremøtene økte mer enn det var tatt høyde for i budsjettet. I tillegg kostet anskaffelser av utstyr til nye folkevalgte mer enn budsjettet.

Oppvekst

Tjenesteområdebeskrivelse

Sektor oppvekst består av enhetene:

- Alvdal barnehage, Plassen
- Alvdal barnehage, Øwretun
- Alvdal barneskole
- Alvdal ungdomsskole

Voksenopplæring etter opplæringslovens kapittel 4A ligger også under sektor oppvekst, Alvdal ungdomsskole. PP-tjenesten og barneverntjenesten hører til under sektor oppvekst. Tynset kommune er vertskommune for disse interkommunale tjenestene. Sektoren var i 2023 i sitt andre driftsår etter omorganiseringen av Alvdal kommune med oppstart 01.01.2022. Enhetslederne i sektoren rapporterer til kommunalsjef oppvekst. Kommunen har en prosjektlederstilling tilknyttet kommunalsjef oppvekst i prosjektet *Systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn og unge*. Denne stillingen er fullt ut finansiert med tilskuddsmidler fra staten.

Sektoren har regelmessige møter.

Utvikling og utfordringer

I oppvekstplanen for Alvdal kommune, vedtatt for perioden 2020 - 2024 er det definert to hovedmål:

- Barn og unge skal få en oppvekst som gir god psykisk og fysisk helse.
- Barn og unge skal vokse opp i et inkluderende samfunn.

Etter to år i drift som tre-nivåkommune jobbes det med å se hele oppvekstløpet i en sammenheng, med sine naturlige overganger mellom barnehage - barneskole, barneskole - ungdomsskole. Samarbeid på

tvers av både fag og sektorer er viet mye oppmerksomhet i sektormøter lokalt i kommunen, samt i regional sammenheng med hensyn til felles kompetanseplan i FARTT-kommunene.

Arbeidet med Barnevernsreformen - en oppvekstreform understøtter nødvendigheten av å jobbe godt på tvers av fag og sektorer. Alvdal kommune har et godt utgangspunkt for slikt samarbeid, og er godt i gang.

Det er viktig for sektoren å kunne jobbe bredt med oppvekstvilkårene til kommunens barn og unge. Oppdragets doble funksjon, både danning og utdanning gir noen utfordringer. Det jobbes kontinuerlig med å finne en god balansegang mellom det offentliges ansvar for danning og hva som hører hjemme hos foreldre/foresatte og faglig sterk utdanning.

Formålene i både barnehage og skole har et sammenfallende verdigrunnlag. Barnehage som felles plattform for videre danning og utdanning gjør seg stadig mer gjeldende. Uttrykket "det starter i barnehagen" blir stadig vekk mer aktuelt. Kommunens ansatte er gitt et tydelig verktøy i BTI-modellen (Bedre Tverrfaglig Innsats), der de i større grad enn tidligere vet hva de skal gjøre når de undrer seg over et barn. KS fikk utarbeidet rapporten "Tidlig innsats, tidlig i livet" om et barns 1000 første døgn, inklusive livet i magen, og hvor viktig denne perioden er for videre utvikling og fremtidsutsikter for det enkelte barnet, understreker bare hvor viktig et godt barnehagetilbud er.

Stortinget har vedtatt et minimumskrav til grunnbemanningen (bemanningsnorm) for ordinære barnehager. Normen stiller krav om at barnehagene har en bemanning som tilsvarer minimum 1 ansatt per 3 barn når barna er under 3 år, og 1 ansatt per 6 barn når barna er over 3 år. Alvdal Barnehage oppfylder kravene i normen. Pedagognormen sier at det skal være minst 1 pedagogisk leder per 7 barn når barna er under 3 år, og minst 1 pedagogisk leder når barna er over 3 år. I deler av 2023 har det blitt søkt om dispensasjon fra dette kravet, og det er innfridd. En utfordring er rekruttering av personale med ulik kompetanse til stillinger som ikke er fast, og som oppstår i løpet av barnehageåret. Bemanningsnormen og pedagognormen legger ikke føringer for at det skal være en slik dekning gjennom hele åpningstiden i barnehagen.

Tverrfaglig samhandlingsteam (TST)

Et konkret tiltak i den strategiske planen for tidlig innsats og forebygging i Alvdal kommune, *Rett hjelp til rett tid der du er*, er Tverrfaglig samhandlingsteam (TST). Dette ble opprettet i 2023, med oppstart ute på enhetene høsten 2023. Teamet består av ulik fagkompetanse innen barnehage, skole, helse og barnevern. Det er også mulig å trekke inn annen kompetanse ved behov. Barnehage- og skoleåret 2023 - 2024 brukes til utprøving av tiltaket. Tiltaket vil bli evaluert etter første driftsår. Foreløpig er det et felles TST for barnehagene og et felles TST for skolene.

Bedre tverrfaglig innsats-modell (BTI-modell)

Alvdal kommune ble etter søknad tildelt prosjektmidler for 2023 og 2024 for å utarbeide en modell som skal legge til rette for bedre tverrfaglig samarbeid og samhandling i tjenester som jobber med barn og familier. Dette prosjektet ligger godt an i forhold til fremdriftsplanen. Utfordringsbildet i Alvdal er kartlagt, modellen er utarbeidet og pilotert. Den er også rullet ut til alle enheter i kommunen, og ut til kommunens innbyggere for øvrig.

Elevundersøkelsen

En årlig undersøkelse der elever får si sin mening om læring og trivsel. Undersøkelsen er obligatorisk for 7. og 10.trinn. Med bakgrunn i resultatene på Elevundersøkelsen i 2021, ble det besluttet av kommunestyret at undersøkelsen fremover skulle gjennomføres for alle trinn fra 5. til 10. Det er fulgt opp.

Det svares på mange spørsmål om trivsel, motivasjon, støtte hjemmefra, felles regler og læringskultur. Publiseringen av høstgjennomføringen kommer alltid på nyåret i det påfølgende året. Ved publisering av resultater tidlig i 2023 hadde Utdanningsdirektoratet gjennomgått sitt regelverk som skal ivareta personvernet og strammet ytterligere inn med tanke på hvilke tall som kan publiseres. Det medfører at både administrativ skoleeier og skolelederne ikke får tilgang til resultater ved sine enheter der det er et lavt antall respondenter. Dette gir en del utfordringer i å innfri skolenes plikt til å følge opp resultatene. Utdanningsdirektoratet fikk mange tilbakemeldinger på nasjonalt hold på den opplevde strenge fortolkningen av personvernet og utbedret innsynsmulighetene til gjennomføringen av Elevundersøkelsen høsten 2023. Det er fortsatt en del resultater hverken skoleeier eller skoleleder får innsyn i. Forklaringen til direktoratet på dette er at det ikke skal være mulig å indirekte eller direkte identifisere respondenten. Undersøkelsen gir i så måte kun en indikasjon på situasjonen i klassen, trinnet eller skolen.

Resultatene for undersøkelsen som ble gjennomført på slutten av 2022, og som ble publisert i 2023 er beskrevet i Tilstandsrapport for grunnskolen i Alvdal kommune. Det er en negativ trend med hensyn til elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø, og mobbing spesielt.

Når denne beretningen skrives er resultatene for undersøkelsen som ble gjennomført på slutten av 2023 publisert i 2024. Kommunestyret og allmennheten er orientert om disse resultatene, og de vil også bli omtalt i Tilstandsrapport for grunnskolen i Alvdal kommune i løpet av 2024.

Utvikling av behov hos barn og unge

Oppvekstbarometeret for Alvdal kommune viser:

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- Verdien for landet som helhet
- Variasjonen mellom kommunene i fylket
- De ti beste kommunene i landet

Årsberetning 2023

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Oppvekstbarometer for Alvdal
Befolkning	1 Andel barn, 0-17 år	22,2	18,2	20,4	prosent	
	2 Innvand. og norskf. med innv.foreldre	12,2	15,5	19,8	prosent	
Levekår	3 Barn i fam. m/vedvarende lav inntekt	9,6	13	12	prosent	
	4 Barn i familier som mottar sosialhjelp	12	7,3	5,7	prosent	
	5 Bor trangt, 0-17 år	16	14	18	prosent	
	6 Barn av enslige forsørgere	12,2	16,0	14,7	prosent	
	7 Barn med barnevernstiltak, 0-17 år	2,7	4,7	3,9	prosent	
	8 Unge som står utenfor, 15-24 år	6,5	7,6	7,4	prosent (a,k)	
Barnehage og skole	9 Bemanning i barnehage, oppfylt	100	92	92	prosent	
	10 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	31	23	23	prosent (k)	
	11 Laveste mestringsnivå i regning, 5. tr.	23	25	24	prosent (k)	
	12 Trives på skolen, 7. trinn	-	86	86	prosent (k)	
	13 Mobbes på skolen, 7. trinn	-	7,2	7	prosent (k)	
	14 Gjennomsnittlig grunnskolepoeng	44,1	43,0	43,3	poeng (k)	
Fritid og nærmiljø	15 Gjennomføring i vdg. opplæring	86	78	79	prosent (k)	
	16 Fornøyd med lokalmiljøet, 2020	84	70	68	prosent (a,k)	
	17 Fornøyd med treffsteder, 2020	49	52	50	prosent (a,k)	
	18 Med i fritidsorganisasjon, 2020	64	63	64	prosent (a,k)	
	19 Ensomhet, 2020	16	21	22	prosent (a,k)	
	20 Regelbrudd, Ungd. 2020	4,9	7,8	9	prosent (a,k)	
Helse og helseatferd	21 Skjermtid over 4 timer, 2020	36	40	37	prosent (a,k)	
	22 Fornøyd med helse, 2020	76	72	70	prosent (a,k)	
	23 Høy tilfredshet med livet, Ungd. 2022	-	-	50	prosent (a,k)	
	24 Psykiske plager, 2020	13	13	15	prosent (a,k)	
	25 Psykiske sympt./lidelser, 15-24 år	106	168	166	per 1000 (a,k)	
	26 Spøvnproblemer, 2020	32	24	28	prosent (a,k)	
	27 Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	-	28	27	prosent (k)	
	28 Overvekt og fedme, 17 år	24	26	22	prosent (k)	
	29 Reseptfrie smertest. ukentlig, 2020	14	18	17	prosent (a,k)	
	30 Alkohol, har vært beruset, 2020	16	14	13	prosent (a,k)	

Forklaring (tall viser til linjenummer i tabellen ovenfor):

* = standardiserte verdier, a = aldersstandardisert, k = kjønnsstandardisert og ** = tall fra Ungdataundersøkelsen mangler. Les mer om mulige årsaker til at tall fra Ungdataundersøkelsen mangler og om endringer i tall for 2021 [her](#).

Folkhelseinstituttet utarbeider hvert år en oppvekstprofil. For 2023 var temaet *Barn og unges vei gjennom pandemien. Hva har vi lært?* For Alvdal kommune sin del løftes blant annet følgende punkter frem:

- Andelen av barn som bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt, er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet. Vedvarende lav husholdningsinntekt vil si at den gjennomsnittlige inntekten i en treårsperiode er under 60 prosent av median husholdningsinntekt i Norge.
- Andelen av barn i familier som har mottatt sosialhjelp minst en gang i løpet av året er høyere enn landsnivået. Barn av sosialhjelpsmottakere antas å være en potensielt utsatt gruppe, både økonomisk og sosialt.
- Andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de er svært eller litt fornøyd med lokalmiljøet, er høyere enn landsnivået. Barn og unge bruker lokalmiljøet i større grad og på en annen måte enn voksne.

FHI kommer med noen forslag til tiltak:

- lage en plan for kommunens forebyggende arbeid, som innebærer en samordning av tjenestetilbudet for barn og familier. Alvdal kommune har den tidligere nevnte strategiske planen *Rett hjelp til rett tid der du er* og BTI-modellen.
- Tilrettelegge for et godt og trygt læringsmiljø på skolen. En slik plan er vedtatt for Alvdal kommune.

Årsberetning 2023

- Bidra til at det finnes organiserte fritidsaktiviteter og sosiale arenaer for alle barn og unge, uavhengig av foreldrenes ressurser. Alvdal kommune tilbyr aktivitetskort.
- Sikre psykisk helsehjelp til barn og unge. Helsestasjon og skolehelsetjenesten følger opp dette. I tillegg jobbes det videre med temaet.
- Gi tilbud om veiledning til foreldre i utsatte familier. Helsestasjonen har mange treffpunkt med alle foreldre i barnas første leveår, det gir mulighet til å veilede i et visst omfang et individuelt nivå. Det jobbes videre med å bygge opp en mer systematisk ordning i kommunen.
- Bidra til at foreldrene får en bedre og mer forutsigbar økonomi. Et viktig arbeid som er avhengig av stødige nasjonale rammer.

Spesialundervisning - omfang og utvikling

Navn	År	Andel elever med enkeltvedtak, totalt
Landet	2020 - 2021	7,7
Landet	2021 - 2022	7,8
Landet	2022 - 2023	7,8
Alvdal	2020 - 2021	5,6
Alvdal	2021 - 2022	6,3
Alvdal	2022 - 2023	4,9

Alvdal kommune har ikke en høy forekomst av spesialundervisning, ut fra tallene de siste tre årene ser det ikke ut til å være en utvikling som tilsier økning av omfang av spesialundervisning. Det en ser er at de elever som mottar spesialundervisning har et relativt stort omfang av slik undervisning.

I rapporteringen til Utdanningsdirektoratet, GSI (Grunnskolens Informasjonssystem) er omfanget av spesialundervisning inndelt slik:

- 1 - 75 timer per år
- 76 - 190 timer per år
- 191 - 270 timer per år
- 271 timer eller mer per år

Barn og elever med minoritetsspråklig bakgrunn

Alvdal kommune har aldri bosatt så mange flyktninger som i 2022 og 2023. Dette har medført en positiv barnetallsutvikling i kommunen. Det er flere barn i barnehage og elever i skolen enn det demografien legger til grunn.

For eksempel nærmer Alvdal barnehage Øwretun seg et tall på 50% barn med et annet språk enn norsk. Dette er med på å øke mangfoldet i barnehagene. En ser også en større økning i antall elever som ikke har norsk som sitt morsmål. En ser at det krever noe ekstra ressurser å ta imot barn i barnehage og elever på skolen som kommer fra områder preget av krig og konflikter, og med et annet språk og kultur enn norsk. Enhetene i sektoren har brettet opp ermene og lagt inn et ekstra gir for å gi et så godt tilbud som mulig. Det er vesentlig å legge opp til et tjenestetilbud som er bærekraftig, ettersom det i skrivende stund ikke ser ut til at konfliktnivået i flere områder i verden trappes ned.

Ved telledato 1.oktober 2023 hadde skolene i Alvdal 15 elever med ukrainsk bakgrunn, og tallet har steget siden da. Nesten alle trinn i grunnskolen har en eller flere elever som har minoritetsspråklig bakgrunn. I tillegg var det 14 elever til som mottok særskilt norskopplæring. Morsmålene ukrainsk, russisk, arabisk, kongolesisk og tigrinja kan høres i skolegangene. 7,6 % av elevene ved barneskolen mottok ved telledato særskilt norskopplæring og 10,6 % av elevene ved ungdomsskolen.

Utvalgte resultater

Barnevernsreformen - en oppvekstreform trådte i kraft 01.01.2022, med følgende mål:

- *kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging*
- *hjelpen skal bli bedre tilpasset barn og familiers behov*
- *rettssikkerheten til barn og familier skal bli godt ivaretatt*
- *ressursbruken og oppgaveløsningen i barnevernet skal bli mer effektiv*

Målene i reformen blir kun oppnådd gjennom endringer i hele oppvekstsektoren. Derfor blir barneverntjenesten i tillegg omtalt som en oppvekstreform. (kilde: www.bufdir.no)

Et viktig element i arbeidet med barnevernsreformen - en oppvekstreform, er at den enkelte kommune skal vedta en plan for det forebyggende arbeidet. I tillegg skal kommunene ha god oversikt over hvilken kompetanse og hvilke tiltak som eksisterer på området.

Alvdal kommune fikk vedtatt sin strategiske plan for det forebyggende arbeidet i 2023. Denne planen er felles med Folldal, Rendalen, Tolga og Tynset.

Alvdal kommune ble etter søknad tildelt 1 million kroner til prosjektet *Systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn og unge* i 2023. Prosjektets varighet er på to år. Så langt ligger prosjektet godt an i forhold til fremdriftsplanen. Modell for Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI) er ferdigstilt og publisert på kommunens hjemmeside. Ansatte i kommunens ulike sektorer og tjenester er gjort kjent med modellen, og arbeidet med videre implementering av modellen følges opp i 2024.

Viktige begivenheter

I tråd med den strategiske planen "Rett hjelp til rett tid der du er. *Tverrfaglig samarbeid og forebyggende innsats for barn, unge og familier i Rendalen/Folldal/Tynset/Alvdal/Tolga kommune*" er det igangsatt Tverrfaglige samhandlingsteam (TST). I disse teamene er blant annet barneverntjenesten, PP-tjenesten, barnehager og skoler representert. Dette teamet skal kunne bistå på individuelle saker. Hensikten er å løse utfordringer så tidlig som mulig, på en mer treffsikker måte. Forskning viser at det ikke nødvendigvis er mangler på tiltak i kommunene, men at det blir for mange tiltak og at enkelte tiltak motvirker hverandre.

I Alvdal kommune er det felles TST i barnehage og felles TST i skolene. Dette vil bli evaluert etter det første året i drift.

Sektoren har også kommet i gang med bruken av Visma Sikker Sak. Dette er en dokumentasjonsløsning som skal bidra både til effektivisering i tjenesteutøvelsen og ivareta personvernet.

Kommentar til status økonomi

Regnskapet viser en netto utgift for sektorens enheter samlet på 69.485.000 kr. De justerte budsjetttrammene var 70.427.000 kr. Det ble med andre ord et mindreforbruk på 942.000 kr totalt for enhetene i sektor oppvekst. I sum var den opprinnelige budsjetttrammen 64.090.000 kr. Status økonomi er kommentert under den enkelte enhet.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	57 800	57 921	64 746	65 939	-1 193
Refusjon lønn	-2 754	-730	-980	-3 816	2 836
Sum Lønn	55 046	57 191	63 766	62 124	1 642
Drift	5 408	5 647	5 689	5 900	-211
Kjøp av produksjon	7 700	7 855	8 085	9 160	-1 075
Overføringer	1 162	1 022	1 022	1 184	-162
Finansutgifter	1 326	0	0	344	-344
Sum Utgifter	15 596	14 524	14 796	16 588	-1 792
Brukerbetaling	-5 315	-5 315	-5 315	-4 947	-368
Refusjoner	-4 701	-2 310	-2 310	-3 742	1 432
Overføringer	0	0	0	-50	50
Finansinntekter	-180	0	-510	-488	-22
Sum Inntekter	-10 196	-7 625	-8 135	-9 226	1 091
Netto resultat	60 446	64 090	70 427	69 485	942

Alvdal barnehage Plassen

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Barnehagelovens § 1 er grunnleggende med hensyn til tjenestene som kommunen skal yte overfor barna: «Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.» Ved tildeling av plasser er det samordnet opptak for Plassen og Øwretun. Plassen barnehage har 5 avdelinger, 2 avdelinger for småbarn og 3 avdelinger for de 3 eldste årskullene. Åpningstiden er kl. 6.45 – 16.30 fra mandag til fredag hele året.

Tallene i tabellen er et veid gjennomsnitt gjennom året.

	2023	2022	2021
Antall ansatte	20	19	18
Antall årsverk	18 *	16,2	15
Antall heltidsansatte	12	11	9
Antall deltidsansatte	8	8	9
Antall ansatte kvinner	18	17	16
Antall ansatte menn	2	2	2

* I perioden august til desember hadde barnehagen en lærling i barne- og ungdomsarbeiderfaget i 100% stilling.

* I disse tallene er ikke Alvdal barnehages språkpedagogressurs telt med. Den ble fordelt 60/40, første halvdel og 70/30 andre halvdel hvorav Plassen barnehagen hadde lavest andel grunnet andel minoritetsspråklige.

Tjenestene i 2023, virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommuneloven § 14.7 c)

Antall barn i barnehagene

Den første kolonnen viser antall barn som ble lagt til grunn for opprinnelig budsjett 2023 inkl nye barn med oppstart på nyåret. Den andre kolonnen viser antall barn pr. mai 2023, mens den tredje kolonnen viser antall barn pr. september 2023. Mellom høst 2022 og mai 2023 er det hovedopptak som gjelder barnehageåret 2023/2024, mens det gjennom hele året foretas supplerende/løpende opptak.

	Budsjett 2023	Øk. rapp. i mai 2023	Øk.rapp. i sept 2023
Plassen barnehage, 1-2 år	24	24	26
Plassen barnehage, 3-5 år	49	49	42
Plassen barnehage, totalt	73	73	68
Øwretun barnehage, 1-2 år	21	20	13
Øwretun barnehage, 3-5 år	32	35	35
Øwretun barnehage, totalt	53	55	48
Begge barnehagene, 1-2 år	45	44	39
Begge barnehagene, 3-5 år	81	84	77
Begge barnehagene, totalt	126	128	116

Årsberetning 2023

Fordelt på antall dager pr uke:

	3 dager pr 01.01.23	3 dager pr 31.12.23	4 dager pr 01.01.23	4 dager pr 31.12.23	5 dager pr 01.01.23	5 dager pr 31.12.23	Totalt pr 01.01.	Totalt pr 31.12.
Plassen barnehage, 1-2 år	3	2	10	7	11	13	24	22
Plassen barnehage, 3-5 år	2	1	9	9	38	36	49	46
Plassen barnehage, totalt	5	3	19	16	49	49	73	68
Øwretun barnehage, 1-2 år	2	2	2	1	14	11	18	14
Øwretun barnehage, 3-5 år	1	1	6	2	23	32	30	33
Øwretun barnehage, total	3	3	8	3	37	43	48	51
Begge barnehagene, 1-2 år	5	4	12	8	25	24	42	36
Begge barnehagene, 3-5 år	3	2	15	11	61	68	79	79
Begge barnehagene, totalt	8	6	27	19	76	92	118	119

Størrelsen på bemanningen i barnehagene utløses av antall barn, antall dager pr. uke for det enkelte barn og de kravene staten stiller i forhold til bemanning. Barnehagen har et noe større barneantall på våren enn høsten. Dette henger sammen med at nye barn begynner utover høsten og på nyåret etter hvert som de fyller ett år. Med noe ledig kapasitet, har barnehagen kunne imøtekomme brukernes behov for endring av plassen i løpet av året, eksempelvis øke fra 4 til 5 dagers plass.

Supplerende opptak:

Alvdal kommune har supplerende opptak gjennom hele året. Hva "supplerende opptak" i praksis er, varierer fra kommune til kommune. Alvdal kommune har definert supplerende opptak som at brukerne kan søke om å endre sin størrelse på plass utenom hovedopptak og det tilbys barnehageplass til nye søkere gjennom hele året.

Barnehagen har i løpet av 2023 imøtekommet alle søknader om ny barnehageplass, og ved eventuelle endringer på eksisterende plass, innen rimelig tid.

Bemanning:

Begge barnehagene har hatt utfordringer med å ansatte personer med nødvendig kompetanse. Det har vært lav søkermasse på våre utlyste stillinger, spesielt underveis i året.

Barnehagen har hatt pedagog på dispensasjon fra utdanningskravet grunnet mangel på søkere til pedagogstillingene. I januar 2023 ansatte Alvdal barnehage en språkpedagog som fordeler sin ressurs på Plassen og Øwretun. Arbeidet retter seg primært mot minoritetsspråklige barn, og er noe Alvdal barnehage ser god nytte av.

Barnehagen hadde et mindre forbruk med tanke på lønnsutgifter og disse faktorene spiller inn:

- Det ble budsjettert med høyere lønnskostnad enn de reelle kostnadene. Dette henger sammen med differanse på lønnsatsen ut ifra ansiennitet og utdanning til arbeidstakere som sluttet, kontra nytilsatte.
- Barnehagen hadde et stort sykefravær første halvdel av 2023. Fraværet er forklarbart og har sine naturlige årsaker. Sykefraværet handler om langtidsfravær, varslet fravær, og noe henger sammen med svangerskap. Høsten 2023 var fraværsprosenten innenfor normalen. Refusjonene tilsammen er høyere enn hva det ble budsjettert med, og utgjør ca 1 mill i differanse i hva det ble budsjettert med.
- Refusjonene og utgiftene til vikarer utgjorde en betydelig differanse grunnet høyere ansiennitet og utdanning, versus lønn til vikar med lav ansiennitet og utdanning.
- Grunnet manglende tilgang på vikarer fikk ikke barnehagen dekket opp alt fraværet denne perioden. Det har også vært utfordrende å skaffe tilstrekkelig med vikarer i perioder ved stort og langvarig fravær.
- Høsten 2023 hadde barnehagen en liten andel færre barn enn våren 2023. Grunnet langtidssykemelding og svangerskapspermisjon ble det ved noen tilfeller ikke satt inn vikar, som igjen førte til mindre utgifter, hvor vi samtidig mottok refusjon av sykelønn og fødselspenger. Dette utgjorde ca ett årsverk i perioden august til desember.

Lokaler og uteområde:

Barnehagen har store arealer å bruke både ute og inne. Det er behov for å oppgradere uteområdet i form av nye lekeapparater og vedlikehold av eksisterende. Inne har barnehagen hatt behov for å benytte alle egnede rom grunnet stort barnetall. Barnehagen har til enhver tid vurdert hva som er de beste løsningene for utnyttelse av rom og plass både for ansatte og barn. Økt barnetall fører også til behov for økt renholdressurs. Barnehagen benytter pr. nå hele første etasje. Bygget innehar større arealer som ikke benyttes som lekeareal, men som krever renhold. Enkelte rom har behov for noen tilpassinger slik at de blir bedre barnehage egnet.

Brukerbetaling/egenandeler:

I Plassen er det en andel minoritetsspråklige barn. I 2023 har barnehagen 4 barn med minoritetsspråklig bakgrunn. Moderasjonsordningene påvirker inntektene, og i Plassen er det flere familier som har rett til redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid, jmf. Moderasjonsordninger for familier med lav

inntekt. Foreldre skal ikke betale mer enn 6 % av husholdningens samlede inntekt. Frem til 1. august 2023 var inntektsgrensen på 598 825 kroner. Fra 1. august 2023 er inntektsgrensen 615 590. I tillegg er det en del familier med flere barn i barnehagen som også fører til redusert inntekt grunnet søskenmoderasjon. Fra 01.08.2023 har det tredje barnet i familien 100% reduksjon i pris.

Tilsyn:

Det har ikke blitt gjennomført stedlig tilsyn i 2023.

Ekstra fokus i 2023

- Sosial kompetanse, fysisk og psykisk helse og inkludering
- Kompetanseløftet; sikre tilstrekkelig kompetanse i «laget rundt barnet», slik at alle barn får et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud
- Oppstart med kompetansepakke inkluderende barnehagemiljø fritt for krenkelser, i hele personalgruppen.
- Oppstart med kompetansepakke pedagogisk ledelse, for pedagogiske ledere.
- Strategisk plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende innsats "Sammen for rett hjelp til rett tid, der du er
- Samarbeid med kulturskolen med musikkksamling annen hver uke.
- Rekruttering av barnehagelærere

Oppfølging og status:

- Sammen med resten av enhetene i oppvekstsektoren i Alvdal og Nord Østerdal-regionen, startet vi opp høsten 2022 med psykisk helse og livsmestring som hovedtema. Vi har fokus på felles kompetanseheving og har et godt samarbeid med de andre kommunene i regionen og oppvekstsektoren i Alvdal. Felles planleggingsdag og kursing med foredrag om temaet ble gjennomført våren og høsten 2023. Dette er et gjennomgående tema i alle møtefora vi har.
- I likhet med resten av oppvekstsektoren bruker enheten Livet & sånn, et opplæringsmaterieell for livsmestring og folkehelse, som retter seg mot både barn, foreldre og personalet. Dette programmet er tett knyttet opp mot hovedtema psykisk helse og livsmestring.
- I samarbeid med Høgskolen Innlandet og SePu har vi i 2023/2024 valgt å jobbe med kompetansepakken "inkluderende barnehagemiljø fritt for krenkelser". Dette arbeidet bruker vi personalmøtene til, og er et tiltak for kompetanseheving for alle ansatte. Høsten 2023 startet vi også opp arbeidet med en kompetansepakke rettet mot pedagogene, "pedagogisk ledelse".
- Enhetslederne i oppvekstsektoren var med i prosessen som ble kjørt i forkant av at den strategiske planen for tverrfaglig samarbeid og forebyggende innsats ble utformet. Vi har jobbet for å implementere planen i barnehagene, for å sikre at barn og familier får riktig hjelp på et tidlig tidspunkt. I samsvar med planen har vi også etablert TST - tverrfaglig samhandlingsteam i barnehagene. I dette teamet sitter representanter fra barnehagene, PPT, Barnevern, helsesykepleier og fysioterapeut. Her drøftes både individualsaker med samtykke, og systemsaker.
- Siden høsten 2023 har vi hatt et samarbeid med kulturskolen, der en kulturskolelærer kommer i barnehagen og har en musikkksamling sammen med barna og de ansatte, annenhver uke. Dette er et tiltak for å øke bruken av musikk i hverdagen, og for at de ansatte skal kunne bygge opp egen kompetanse rundt musikk.
- Barnehagen har behov for større andel barnehagelærere og har lagt til rette for at ansatte som ønsker å ta utdanning innen fagfeltet, har fått tilrettelagt dette kombinert med arbeid. I 2023 ble en av våre ansatte ferdig utdannet barnehagelærer, og en har startet på utdannelsen.

Klima, miljø og energi

Se egen tabell for oppvekstsektoren plassert under Kommunalsjef oppvekst.

Kommentar til status økonomi

- Nettoutgiften i regnskapet ble 1.454.000 kr lavere enn budsjettrammen.
- Enheten fikk i løpet av 2023 økt sin budsjettramme med totalt 1.562.000 kr. Dette fordeler seg med 370.000 kr til ekstra bemanning språkopplæring, 381.000 kr til økte kostnader til lønn og sosiale utgifter som følge av lønnsoppgjøret, 28.000 kr til lønn lærlinger, 54.000 kr til sommerjobb ungdom og 729.000 kr til økt pensjonspremie.

Forklaring til mindreforbruket:

- Sykefraværet i 2023 var høyt. Det var svært utfordrende å skaffe vikarer som medførte at mye av refusjonen fra NAV for sykefravær og fødselspenger ikke ble benyttet. I perioder var det rett og slett ikke arbeidskraft å oppdrive til å fylle fravær. En del fravær ble bemanningsmessig løst ved at ansatte i deltidsstillinger jobbet ekstra. I tillegg har det vært vakante faste stillinger gjennom året. Også her har en delvis løsning vært å midlertidig øke stillingen for ansatte i deltidsstillinger. Lønn og sosiale utgifter ble 103.000 kr lavere enn justert budsjett, mens refusjonsinntektene fra NAV ble 1.097.000 kr høyere enn budsjett.
- Foreldrebetalingen ble 174.000 kr høyere enn budsjettet.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	10 089	11 682	13 494	13 391	103
Refusjon lønn	-362	-230	-480	-1 590	1 110
Sum Lønn	9 727	11 452	13 014	11 800	1 213
Drift	560	656	656	621	36
Overføringer	236	315	315	248	67
Finansutgifter	31	0	0	55	-55
Sum Utgifter	827	971	971	924	48
Brukerbetaling	-2 393	-2 373	-2 373	-2 477	104
Refusjoner	-243	-200	-200	-289	89
Sum Inntekter	-2 636	-2 573	-2 573	-2 766	193
Netto resultat	7 918	9 850	11 412	9 958	1 454

Alvdal barnehage Øwretun

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Barnehagelovens § 1 er grunnleggende med hensyn til tjenestene som kommunen skal yte overfor barna: «Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. Barna skal få utfolde skaperglede,

undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.”

Ved tildeling av plasser er det samordnet opptak for Plassen og Øwretun. Øwretun barnehage har 4 avdelinger, 2 avdelinger for småbarn og 2 avdelinger for de 3 eldste årskullene. Åpningstiden er kl. 7.00 – 16.45 fra mandag til fredag hele året.

	2023	2022	2021
Antall ansatte	16	16	18
Antall årsverk	14	14,2	15,2
Antall heltidsansatte	10	10	8
Antall deltidsansatte	6	6	10
Antall ansatte kvinner	15	14	17
Antall ansatte menn	1	2	1

I disse tallene er ikke språkpedagogen medregnet. Språkpedagogen har en 100% stilling, som fra høsten 2023 har vært fordelt 70% på Øwretun og 30% på Plassen, med bakgrunn i antall minoritetspråklige barn i de to barnehagene. Fra høsten 2023 har det i tillegg til dette vært en lærling i barne- og ungdomsarbeiderfaget ved Øwretun.

Tjenestene i 2023, virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommuneloven § 14.7 c)

Antall barn i barnehagene

Den første kolonnen viser antall barn høsten 2022, som ble lagt til grunn for opprinnelig budsjett 2023. Den andre kolonnen viser antall barn pr. mai 2023, mens den tredje kolonnen viser antall barn pr. september 2023. Mellom høst 2022 og mai 2023 er det hovedopptak som gjelder barnehageåret 2023/2024, i tillegg til at det gjennom hele året foretas supplerende opptak.

	Budsjett 2023	Øk. rapp. i mai 2023	Øk.rapp. i sept 2023
Plassen barnehage, 1-2 år	24	24	26
Plassen barnehage, 3-5 år	49	49	42
Plassen barnehage, totalt	73	73	68
Øwretun barnehage, 1-2 år	21	20	13
Øwretun barnehage, 3-5 år	32	35	35

Årsberetning 2023

Øwretun barnehage, totalt	53	55	48
Begge barnehagene, 1-2 år	45	44	39
Begge barnehagene, 3-5 år	81	84	77
Begge barnehagene, totalt	126	128	116

Fordelt på antall dager pr uke:

	3 dager pr 01.01.2 3	3 dager pr 31.12.2 3	4 dager pr 01.01.2 3	4 dager pr 31.12.2 3	5 dager pr 01.01.2 3	5 dager pr 31.12.2 3	Totalt pr 01.01.2 3	Totalt pr 31.12.2 3
Plassen barnehage, 1-2 år	3	2	10	7	11	13	24	22
Plassen barnehage, 3-5 år	2	1	9	9	38	36	49	46
Plassen barnehage, totalt	5	3	19	16	49	49	73	68
Øwretun barnehage, 1-2 år	2	2	2	1	14	11	18	14
Øwretun barnehage, 3-5 år	1	1	6	2	23	32	30	33
Øwretun barnehage, total	3	3	8	3	37	43	48	51
Begge barnehagene , 1-2 år	5	4	12	8	25	24	42	36
Begge barnehagene , 3-5 år	3	2	15	11	61	68	79	79
Begge barnehagene , totalt	8	6	27	19	76	92	118	119

Årsberetning 2023

Størrelsen på bemanningen i barnehagene utløses av antall barn, antall dager pr. uke for det enkelte barn og de kravene som staten stiller i forhold til bemanning. Vi ser en utvikling i størrelse på plasser, flere og flere velger full plass i barnehagen.

Som tallene i tabellene ovenfor viser, gikk antall barn i Øwretun barnehage noe ned fra det som var lagt til grunn for opprinnelig 2023-budsjett, fram til september 2023. I opprinnelig budsjett var det budsjettert med bemanning for 53 barn, mens det reelle tallet var 48. Flere barn begynte i løpet av høsten, og antall barn i desember 23 var 51.

Supplerende/løpende opptak:

Alvdal kommune har supplerende opptak gjennom hele året. Hva "supplerende opptak" i praksis er, varierer fra kommune til kommune. Alvdal kommune har definert supplerende opptak som at brukerne kan søke om å endre sin størrelse på plass utenom hovedopptak og det tilbys barnehageplass til nye søkere gjennom hele året. Barnehagen har i løpet av 2023 imøtekommet alle søknader om ny barnehageplass, og eventuelle endringer på eksisterende plass, innenfor rimelig tid.

Bemanning:

Begge barnehagene har hatt utfordringer med å ansette personer med tilstrekkelig utdannelse. Det har vært lav søkermasse på utlysninger, spesielt underveis i året. Ved stort og langvarig fravær har det vært utfordrende å skaffe vikarer. Det har vært nødvendig å tidvis bruke vikarer, både for å oppfylle bemanningsnormen, men ikke minst av hensyn til barna og de øvrige ansatte på jobb. I januar 2023 ansatte vi en språkpedagog som fordeler sin ressurs på Plassen og Øwretun Barnehage. Arbeidet retter seg primært mot minoritetsspråklige barn, og er noe vi ser god nytte av.

Lokaler og uteområde:

Øwretun Barnehage består av to bygninger. Småbarnsavdelingene i det nyeste bygget, og storbarnsavdelingene i gamlebygget. Bygget som huser småbarn er av relativ ny dato, og fungerer godt. Den gamleste bygningen der storbarn holder til, er av eldre dato, og bærer preg av stor slitasje over flere år. En rapport på inn klimaet fra BHT våren 2023 slo fast at det ikke er et fullt forsvarlig inn klima i gamlebygget. Det er heller ikke en optimal bygningsmasse å drive barnehage i. Det er igangsatt en prosess med fremtidig barnehagestruktur i Alvdal Kommune, jmf vedtak i kommunestyret høsten 2023. Høsten 2023 ble bekken mellom de to husene lagt i rør, slik at vi til våren kan ta i bruk et større og bedre uteområde for de minste barna. På uteområdet vårt har vi også en Finstadlavo til felles bruk.

Tilsyn:

Det er ikke gjennomført stedlig tilsyn i Øwretun Barnehage i 2023.

Brukerbetaling/egenandel:

I Øwretun er det en høy andel minoritetsspråklige barn. Fra 1.1.24 vil 19 av 54 barn ha minoritetsspråklig bakgrunn. Moderasjonsordningene påvirker inntektene, og på Øwretun er det mange familier som har rett til redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid, jmf. Moderasjonsordninger for familier med lav inntekt. Fra høsten 2023 ble det innført gratis barnehage til det 3. barnet i familien som har behov for barnehageplass.

Ekstra fokus i 2023

Årsberetning 2023

- Sosial kompetanse, fysisk og psykisk helse og inkludering
- Oppstart av arbeid med kompetansepakken "Inkluderende barnehagemiljø, fritt for krenkelseser" for alle ansatte
- Oppstart av arbeid med kompetansepakken "Pedagogisk ledelse" for de pedagogiske lederne
- Omdømmebygging
- Strategisk plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende innsats "Sammen for rett hjelp til rett tid, der du er"
- Samarbeid med kulturskolen, musikksamling i barnehagen annenhver uke.
- Nærværprosjekt - "En bra dag på jobb".

Oppfølging og status:

- Sammen med resten av oppvekstsektoren i Alvdal og Nord Østerdal, startet vi høsten 2022 opp med psykisk helse og livsmestring som hovedtema. Vi har fokus på felles kompetanseheving og har et godt samarbeid med de andre kommunene i regionen, og resten av oppvekstsektoren i Alvdal. Vi har hatt felles planleggingsdag sammen med de andre barnehagene i regionen. Dette er et gjennomgående tema i alle møter vi har.
- I likhet med resten av oppvekstsektoren bruker enheten Livet&sånn, et opplæringsmateriell for livsmestring og folkehelse, som retter seg mot både barn, foreldre og personalet. Dette programmet er tett knyttet opp mot hovedtema psykisk helse og livsmestring.
- I samarbeid med Høgskolen Innlandet og SePu har vi i 2023/2024 valgt å jobbe med kompetansepakken "inkluderende barnehagemiljø fritt for krenkelseser". Dette arbeidet bruker vi personalmøtene til, og er et tiltak for kompetanseheving for alle ansatte. Høsten 2023 startet vi også opp arbeidet med en kompetansepakke rettet mot pedagogene, "pedagogisk ledelse".
- Øwretun Barnehage har arbeidet kontinuerlig spesielt i siste halvdel av 2023 for å forbedre omdømmet. Vi har arrangert kveldsmat i barnehagen i samarbeid med foreldrerepresentantene, og hadde høsten 23 et foreldremøte der medvirkning fra foreldrene var sentralt. Personalgruppa har jobbet tett sammen for å finne forbedringspunkter, og er godt i gang med en prosess rundt dette.
- Enhetslederne i oppvekstsektoren var med i prosessen som ble kjørt i forkant av at den strategiske planen for tverrfaglig samarbeid og forebyggende innsats ble utformet. Vi har jobbet for å implementere planen i barnehagene, for å sikre at barn og familier får riktig hjelp på et tidlig tidspunkt. I samsvar med planen har vi også etablert TST - tverrfaglig samhandlingsteam i barnehagene. I dette teamet sitter representanter fra barnehagene, PPT, Barnevern, helsesykepleier og fysioterapeut. Her drøftes både individualsaker med samtykke, og systemsaker.
- Siden høsten 2023 har vi hatt et samarbeid med kulturskolen, der en kulturskolelærer kommer i barnehagen og har en musikksamling sammen med barna og de ansatte, annenhver uke. Dette er et tiltak for å øke bruken av musikk i hverdagen, og for at de ansatte skal kunne bygge opp egen kompetanse rundt musikk.
- I 2022/2023 jobbet vi i Øwretun med et nærværprosjekt kalt "En bra dag på jobb", i samarbeid med Nav og Stami (Statens Arbeidsmiljøinstitutt). I 2022 var sykefraværet på 11,5%, og i 2023 på 7%.

Klima, miljø og energi

Se egen tabell for oppvekstsektoren plassert under Kommunalsjef oppvekst.

Kommentar til status økonomi

- Nettoutgiften i regnskapet ble 60.000 kr lavere enn budsjettammen.

Årsberetning 2023

- Enheten fikk i løpet av 2023 økt sin budsjetttramme med totalt 1.311.000 kr. Dette fordeler seg med 310.000 kr til ekstra bemanning språkopplæring, 312.000 kr til økte kostnader til lønn og sosiale utgifter som følge av lønnsoppgjøret, 28.000 kr til lønn lærlinger, 67.000 kr til sommerjobb ungdom og 594.000 kr til økt pensjonspremie.
- Inntektene fra egenandeler (inkl. moderasjoner) ble ca. 200.000 kr lavere enn budsjettet.
- Lønn og sosiale utgifter med fratrukk for refusjonsinntekter fra NAV var innenfor budsjett.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	10 784	9 871	11 182	10 846	336
Refusjon lønn	-1 150	-400	-400	-234	-166
Sum Lønn	9 633	9 471	10 782	10 612	171
Drift	492	564	564	550	13
Overføringer	199	372	372	178	194
Finansutgifter	23	0	0	39	-39
Sum Utgifter	714	936	936	768	168
Brukerbetaling	-1 762	-1 955	-1 955	-1 548	-407
Refusjoner	-130	-72	-72	-200	128
Sum Inntekter	-1 892	-2 027	-2 027	-1 749	-278
Netto resultat	8 456	8 380	9 691	9 631	60

Alvdal Barneskole

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

- Barneskole 1. – 7. trinn
- Skolefritidsordningen II Tempo sfo
- Alvdal kulturskole

	2023	2022	2021
Antall ansatte	42	41	34
Antall årsverk	31,81	32,2	28
Antall heltidsansatte	18	19	23
Antall deltidsansatte	24	22	9
Antall ansatte kvinner	33	33	28
Antall ansatte menn	9	8	4

Antall ansatte svinger gjennom året grunnet sykdom og permisjoner. Flere ansatte ved skolen har frivillig deltid. Vanskelig for fagarbeidere å få 100% stilling grunnet arbeidsårets inndeling. Skolen har flere under utdanning og to stykker på deltid grunnet AFP dette året. Kulturskolen ble en del av enheten

Alvdal barneskole fra og med 01.01.2022. Samtlige lærere i kulturskolen kombinerer stillingene her med andre jobber og er dermed registrert som deltidsansatte. Kulturskolen leier bort noe av sin arbeidskraft til andre, blant annet til kulturskolen i Tynset kommune, sangkor, musikkorps og internt i enheten til barneskolen.

Tjenestene i 2023, virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommuneloven § 14.7 c)

Nasjonale prøver 5.trinn

Elevene gjennomfører nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk. Trinnet presterer to skalapoeng under i regning, ett skalapoeng over i lesing. I engelsk er det fremdeles lav skår; tre poeng under landssnittet. Normen som er landssnittet og som det tas utgangspunkt i er 50 poeng. Tallene er over år stabile på rundt landsgjennomsnittet på lesing og regning, mens engelsk skåres det fortsatt for dårlig på.

Kompetanse

Enheten har en godt kvalifisert stab som dekker alle fagområder. Tre av kulturskolens ansatte brukes også i skole (musikkundervisning). Stor fornøydheter over samlokalisering og samarbeidet skole - kulturskole. Skolen er også på god vei mot å skape et "lag rundt barnet" (jfr barnevernsreformen) med ulike yrkesgrupper i egen stab inkludert et tett samarbeid med helsesykepleier. Skolen har en barnevernspedagog som i år har fått omdisponert noe av stillingen sin for å dekke opp for at det i år har vært redusert helsesykepleierstilling. Skolen håper bemanningen med helsesykepleier er på plass igjen fra høsten, da denne er en viktig støttespiller for elever og voksne på skolen. Skolen har høsten -23 manglet kvalifiserte lærere i stillinger pga at vi har hatt mange permisjoner. Det har vist seg svært vanskelig å skaffe kvalifiserte vikarer når tilsetting skjer i løpet av sommer og høst. Bemanningsbehovet har blitt kompensert med flere assistenter som dekker behovet for antall hender, men som gjør at flere oppgaver må legges på de lærerne skolen har. Som eksempel må hver enkelt kontaktlærer ha flere elever hver seg. En lærer i videreutdanning med ordningen KFK, veiledning. To fagarbeidere tar videreutdanninga "Kvalitetsarbeid i sfo".

Elever:

Det er et stort mangfold av elever ved vår skole. Dette settes det stor pris på. Ved skolen er det 36 elever som er flerspråklig, 22 av disse har vedtak om Norsk2-undervisning. Skolen har i forhold til landsgjennomsnittet ikke mange som får spesialundervisning, men til gjengjeld er det mange av disse som har store behov. Pr i dag er det 7 elever som har tilnærmet full oppdekning av en voksen gjennom skoledagen. En forandring skolen mener å se, som ikke kan tallfeste, er opplevelsen de voksne har i forhold til at det er flere barn som strever med atferd, spesielt knyttet til språkbruk. Denne type atferdsendring er en uønsket utvikling og svært krevende for elever og voksne på skolen. Det tar mye av tiden som ellers skulle blitt brukt på læring/undervisning. Lærerne bruker også mye tid i kommunikasjon med hjemmene for å informere, oppklare og ordne opp i hendelser som skjer på skolen i tillegg til hendelser som kan ha skjedd på fritiden. Dette er ikke unikt for Alvdal kommune, men dessverre en samfunnsutvikling generelt. Skal en klare å endre dette så må hele storsamfunnet stå sammen.

Skolefritidsordningen

Også i år er det økning i antall brukere. Noe av dette skyldes nok tilbudet om tolv timer gratis sfo for også 2. trinn fra høsten -23, 1.tr fikk gratis 12 timers tilbud høst -22. Nevnte tilbud for 1.- 2. trinn samt mange brukere med rett til redusert foreldrebetaling gjør at sfo utgjør en langt større kostnad enn

tidligere. Kostnaden skyldes ikke bare tapte inntekter, men også økte utgifter i form av økt elevtall gir økt bemanningsbehov.

Kulturskolen

Stabilt antall elever i kulturskolen, jfr. mål. Ønskelig med tilbud innen tegning, men mangler lærerkrefter. Ellers svært stabile og kompetente ansatte.

Ekstra fokus i 2023

- Fokus på Psykisk helse via kompetansepakker som skolen jobber med.
- Utvikle alternative læringsarenaer.
- Tettere samarbeid i oppvekstsektoren
- Beholde og rekruttere elever til kulturskolen gjennom kvalitativt gode tjenester innen ulike uttrykk

Oppfølging og status:

- Etterstreber å jobbe mye flerfaglig og temabasert. Veksler mellom digitale læremidler og bruk av bøker - her er ikke heldigitalt ønskelig. Nye fagbøker i kjernefagene innkjøpt høst-23, ønskelig å kjøpe inn bøker i orienteringsfagene høst -24.
- Skolen samarbeider med gardbrukere og ordningen "Inn på Tunet". Dette er et meget godt tilbud for enkelte av våre elever. Et tilbud skolen ønsker å videreføre. Ønskelig å kunne ha et tilbud à la Skoggruppe i egen regi. Dette krever "riktige" folk, med "riktig" kompetanse.
- Felles møter oppvekst er godt i gang. Dette lover godt og er helt nødvendig mtp implementering av oppvekstplanen. Det jobbes tett med enhet helse, og sammen er vi flere yrkesgrupper i "Laget rundt barnet". Skolen har hatt vernepleier i mange år, barnevernspedagog tilsatt høsten 2022. Skolen har ressursteam, jobbes med å utvikle dette videre. Overgang barnehage - skole: Det har over tid vært lagt fram ønske om at barnehagelærer skal følge med over i skolen første halvår, jfr. Lillehammermodellen. Høsten 2022 prøvde vi en light-versjon ved at en barnehagelærer var med over hit de første to månedene, men da med årsak i enkeltelev. Dette gjorde oss enda mer sikre på at det er mye å hente på et slikt samarbeid. Vi har fortsatt et mål å få dette til etter intensjonen. Dette for å sikre overgangen og kontinuiteten/sammenhengen mellom barnehage og skole samt å ivareta leken som egenverdi og som kilde til læring.
- Stabilt elevtall i kulturskolen. Ønskelig med kunstuttrykk (tegning), men mangler lærerkrefter med riktig kompetanse. Samarbeid med Tynset om danselærer.

Klima, miljø og energi

Se egen tabell for oppvekstsektoren plassert under Kommunalsjef oppvekst.

Kommentar til status økonomi

- Nettoutgiften i regnskapet ble 127.000 kr lavere enn budsjettrammen.
- Enheten fikk i løpet av 2023 økt sin budsjettramme med totalt 2.308.000 kr. Dette fordeler seg med 791.000 kr på økte kostnader til lønn og sosiale utgifter som følge av lønnsoppgjøret, 14.000 kr for sommerjobb ungdom, 493.000 kr til økt pensjonspremie, 510.000 kr i økonomirapport 1/2023 til ekstra bemanning på grunn av bosetting av flyktninger og 500.000 kr i økonomirapport 2/2023 på grunn av ikke-budsjetterte utgifter til "Inn på tunet", kjøp av ressurs fra kulturskola og ikke-refunderbare utgifter for ansatte ute i permisjon.

Årsberetning 2023

- Barneskola fikk 50.000 kr i gave i 2023.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	23 756	22 731	25 039	26 687	-1 648
Refusjon lønn	-1 129	0	0	-1 724	1 724
Sum Lønn	22 628	22 731	25 039	24 962	77
Drift	1 139	1 174	1 174	1 221	-47
Kjøp av produksjon	336	255	255	367	-112
Overføringer	255	195	195	238	-43
Finansutgifter	164	0	0	0	0
Sum Utgifter	1 894	1 624	1 624	1 826	-202
Brukerbetaling	-1 024	-857	-857	-822	-35
Refusjoner	-1 998	-1 218	-1 218	-1 431	213
Overføringer	0	0	0	-50	50
Finansinntekter	-180	0	0	-24	24
Sum inntekter	-3 202	-2 075	-2 075	-2 327	252
Netto resultat	21 320	22 280	24 588	24 461	127

Alvdal ungdomsskole

Enhets virkeområde og antall årsverk og ansatte

Ungdomsskolen har ansvar for Opplæringsloven og grunnskoleopplæring for 8.-10. årstrinn. Pr. 31.12.2023 var det 104 elever i ungdomsskolen. Av disse er det 6 elever som har spesialundervisning etter § 5-1, og det er 10 elever som mottar særskilt norskopplæring etter § 2-8.

	2023	2022	2021
Antall ansatte	18	18	18
Antall årsverk	17	16,7	16,9
Antall heltidsansatte	16	15	15
Antall deltidsansatte	2	3	3
Antall ansatte kvinner	15	14	13
Antall ansatte menn	3	4	5

Frem til sommeren hadde skolen også ansvar for voksenopplæring etter §4A-1, der det var en elev som fikk opplæring i grunnleggende ferdigheter. I omfang var denne undervisningen på ca 10%.

Tjenestene i 2023, virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommuneloven § 14.7 c)

Skolen har følgende faste mål for elevene ved skolen:

- Alle elever skal trives
- Alle elever skal ha det trygt og godt på skolen
- Alle elever skal få mulighet til å lære så mye som mulig

I de siste årene opplever vi endring blant elevene, noe som gir utslag i at det er flere elever som uttrykker at de ikke trives så godt eller ikke har det trygt og godt på skolen. Noen resultater indikerer også at læringsresultatene går noe ned, men siden vi har relativt små kull er dette noe tidlig å konstantere siden utvalget er lite.

Som resultat av dette jobber skolen enda mer systematisk med trivselen blant elever, og har et stort fokus på relasjon mellom voksne og elever. Skolen ønsker også å øke den øremerkede ressursen knyttet til det forebyggende og systematiske arbeidet, og på den måten styrke lærerens fokus på fagopplæringen.

Blant de ansatt var det tre som tok formell videreutdanning, der en fullførte 30 stp (studiepoeng) gjennom UDIR sin ordning Kompetanse for Kvalitet. De to andre tok 15 stp kun med tilrettelegging innenfor skolens egne rammer.

Ekstra fokus i 2023

Januar 2023 ble det ansatt en lærer som kun skulle undervise nybosatte elever. Denne stillingen ble delt 50-50 mellom barne og ungdomsskolen, og har sørget for at de nye elevene har fått mer og bedre undervisning. Selv med denne økningen i ressurs, er det slik at disse elevene i flere timer i uka deltar i den ordinære undervisningen. Dette er til dels ønsket, slik at elevene får ta del i det sosiale, men i de første bomånedene er det ikke en heldig opplevelse for elevene. Når de deltar på denne måten vil det først og fremst være uheldig for disse elevene at de skjønner mindre av det som blir sagt/undervist. Videre fører det til at lærerne gir noe tilpasset undervisning til elevene på bekostning av den ordinære klasseundervisningen. Det gir lærerne utfordringer i å nå ut til alle elever i timene.

Klima, miljø og energi

Skolen fikk skiftet vinduene på vestsida/mot RV3, og har ønske om å få skiftet de resterende vinduene fra "gammel-skolen". I vinter har det særlig på et arbeidsrom vært temperaturer som ikke er forsvarlige, og sterkt varierende. Utenfor dette arbeidsrommet oppholder elevene seg i friminuttene, og det medfører mye støy som påvirker arbeidsforhold for lærerne på dette rommet negativt.

Siden skolen nå kun har noen få rom igjen med gamle vinduer, er det et sterkt ønske om å få skiftet disse.

I tillegg til ovennevnte vises det til egen tabell for oppvekstsektoren plassert under Kommunalsjef oppvekst.

Kommentar til status økonomi

- Nettoutgiften i regnskapet ble 23.000 kr lavere enn budsjetttrammen.
- Enheten fikk i løpet av 2023 økt sin budsjetttramme med totalt 854.000 kr. Dette fordeler seg med 313.000 kr på økte kostnader til lønn og sosiale utgifter som følge av lønnsoppgjøret,

Årsberetning 2023

89.000 kr til økt pensjonspremie og 460.000 kr i økonomirapport 1/2023 for å dekke utgifter til engasjementstilling som språkpedagog og lavere refusjonsinntekter enn budsjettert.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	12 187	12 646	13 450	13 419	31
Refusjon lønn	-112	-100	-100	-266	166
Sum Lønn	12 075	12 546	13 350	13 153	197
Drift	811	764	764	1 141	-377
Kjøp av produksjon	90	0	50	149	-99
Overføringer	161	140	140	210	-70
Finansutgifter	108	0	0	0	0
Sum Utgifter	1 170	904	954	1 500	-546
Brukerbetaling	-136	-130	-130	-101	-29
Refusjoner	-979	-820	-820	-1 221	401
Sum Inntekter	-1 115	-950	-950	-1 322	372
Netto resultat	12 130	12 500	13 354	13 331	23

Kommunalsjef oppvekst

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Sektor oppvekst har disse enhetene:

- Alvdal barnehage, Øwretun
- Alvdal barnehage, Plassen
- Alvdal barneskole
- Alvdal ungdomsskole

Sektoren har også budsjettansvaret for kommunens utgifter til:

- barnevernet - tjenesten er interkommunal med Tynset som vertskommune
- pedagogisk/psykologisk-tjeneste er interkommunal med Tynset som vertskommune
- skoleskyss
- refusjoner til andre kommuner for grunnskole for elever som er folkeregistret i Alvdal
- utgifter vedrørende barnehagebarn som går i barnehage i andre kommuner
- utgifter vedrørende skoleelever som går på skole i andre kommuner
- utgifter knyttet til stillingen som kommunalsjef
- Alvdal kommune sin andel av midler til Tynset studie- og høgskolesenter

Kommunalsjef Oppvekst er saksbehandler og sekretær for ungdomsrådet. Kommunalsjef Oppvekst er også Barnas talsperson i plansaker. Barnevern og PP-tjenesten rapporterer til Tynset kommune.

Tjenestene i 2023, virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommuneloven § 14.7 c)

Den strategiske planen *Rett hjelp til rett tid der du er* ble vedtatt i 2023. Denne planen tar for seg hvordan Alvdal kommune skal jobbe tverrfaglig med forebygging og tidlig innsats opp mot barn, unge og

familier. Planen er en direkte konsekvens av Barnevernsreformen - en oppvekstreform. Med bakgrunn i reformen, endringer i barnevernsloven og den strategiske planen er følgende utført i 2023:

- opprettet og igangsatt Tverrfaglige Samhandlingsteam (TST) i oppvekstenhetene.
- utarbeidet og rullet ut en modell for Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI).

Kommunalsjef har deltatt på flere ulike arenaer, kurs og konferanser i 2023. Gjelder blant annet:

- Arbeidsgruppen for barnevernsreformen i Nord-Østerdal
- Regelmessige møter i regionalt kompetansenettverk i Nord-Østerdal
- Regelmessige møter med IKT Fjellregionen IKS på oppvekstområdet
- Samling for kommunalsjefer på Lillehammer, i regi av Statsforvalteren
- Fagråd PP-/logopedtjenesten
- Enhetsledermøter Alvdal kommune

Årsmeldinger fra barneverntjenesten og Pedagogisk/psykologisk tjeneste samt logopedtjenesten behandles av Tynset kommune som er vertskommune for tjenestene.

Ekstra fokus i 2023

I tillegg til føringer i lover og forskrifter tilhørende sektoren, har det vært fokus på barnevernsreformen - en oppvekstreform og tiltak i forbindelse med den.

I 2023 ble det vedtatt en felles strategisk plan i FARTT-kommunene. *“Tverrfaglig samarbeid og forebyggende innsats for barn, unge og familier i Rendalen/Folldal/Tynset/Alvdal/Tolga kommune. Sammen for rett hjelp til rett tid der du er!”* Ut fra denne planen er det opprettet Tverrfaglige samhandlingsteam (TST), som er nærmere beskrevet under avsnittet som er felles for sektoren.

Videre arbeid med prosjektet *Systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn og unge*, har også vært prioritert. Arbeidet er i rute med prosjektplanen. Se eget avsnitt om BTI-modell under felles for sektoren.

Klima, miljø og energi

Alvdal kommune vedtok i kommunestyremøte 21.09.23 en ny kommunedelplan for klima og energi. Denne er gjeldende i perioden 2023 - 2030. Tilhørende planen foreligger det et handlingsprogram. Oppvekstsektorens mål er gjengitt i kapittel 9 i dette handlingsprogrammet.

Årsberetning 2023

Tiltak	Resultat/mål	Eksterne interessenter	Ansvar	Frist	Status oppvekst
9.1 Gjennomføre elevprosjekter med klima, energi og bærekraft som tema ihht læreplan	Omtale i kommunens informasjonsmateriel		Enhetsledere skole	Fortløpende, med en status etter hver termin	Arbeidet med dette temaet finner man igjen i rammeplan for barnehage og i flere læreplaner i skolen. Det jobbes med dette årlig. Bærekraft er en av tre tverrfaglige temaer i de nye læreplanene i norsk skole. Barnehagebarn sår og høster grønnsaker til eget bruk . På turer ut i nærområdet plukker barnehagebarn søppel.
9.2 Gjennomføre holdningskampanje om energibruk for brukere av bygg, med egnet veiledningsmaterieill/merking	Økt kunnskap, endret atferd		Enhetsledere oppvekst	Fortløpende gjennom året, med stoppunkt fire ganger i året	ENØK er tema i barnehage og skole. Effektiv energibruk i egne lokaler - slukke lys i rom som ikke brukes, kjører oppvaskmaskiner kun når de er fulle m.m.
9.3 Utarbeide retningslinjer for klimasmarte og bærekraftige menyer og redusert matsvinn i barnehager og andre steder der det serveres mat	Menyveileder		Enhetsledere barnehage og enhetsleder barneskole	1.august 2024	Ikke utført. Er det mulig å hente innspill fra andre kommuner på dette?
9.4 Innføre bilfrie soner rundt skoler, med attraktiv sykkelparkering	Redusert bruk av privatbiler		Enhetsledere skole og enhetsleder kommunalteknikk		Jobbe med levere- og hentesituasjonen rundt barneskolen spesielt. Det er en hjertesone der, men fortsatt et sammensatt trafikkbilde morgen og ettermiddag.
9.5 Kartlegge egne innkjøp, og identifiser innkjøp med høyest klimapåvirkning		ABAKUS	Enhetsledere, sammen med ABAKUS		Nødvendig med et godt samarbeid med ABAKUS i utformingen av krav til avtaler kommunen benytter. Bevissthet hos ansatte på klimakrav ved kjøp av materieill og utforming av måltider.
9.6 Still krav til klimagassutslipp fra produksjon og transport ved kjøp av varer og tjenester	Intern innkjøpsveileder, anbudsdokumenter	ABAKUS			Delvis utført

Årsberetning 2023

9.7 Bidra til utforming av klimakrav i fellesanbud	Anbudsdokumenter	ABAKUS			Avventer føringer fra ABAKUS/innkjøpsrådgivere med riktig kompetanse
9.8 Inkluder klimarisiko i risikovurderinger og beredskapsplaner		Beredskapskoordinator		Sammen med helhetlig ROS og beredskapsplan	Ikke utført
9.9 Innfør kildesortering av husholdningslignende avfall i skoler og barnehager	Avfallsstatistikk	FIAS Proff	Enhetsledere		Utføres daglig. Sortering av melkekartonger er utfordrende med hensyn til plass for tørking av kartongene før de kastes.
9.10 Vurder gjenbruk av møbler og annet utstyr før anskaffelse			Enhetsledere		Utføres
9.11 Inkluder klimatiltak i årsplan og budsjett, for rapportering og oppfølging	Klimabudsjett				Ikke utført. Må avklares hvordan det skal brukes opp mot Framsikt

Kommentar til status økonomi

- Nettoutgiften i regnskapet ble 722.000 kr høyere enn budsjettrammen.
- Budsjettrammen ble i løpet av året økt med totalt 302.000 kr. Dette fordeler seg med 34.000 kr på økte kostnader til lønn og sosiale utgifter som følge av lønnsoppjøret, 88.000 kr til økt pensjonspremie og 180.000 kr i økonomirapport 1/2023 til å dekke ikke-budsjettert utgift til høgskolesenteret på Tynset (Alvdal sin andel av kommunenes bidrag som finansiering av driften i høgskoletilbudet).
- Årsakene til merforbruket er flere. Utgiftene vedr. barn fra Alvdal som går i barnehage på Tynset ble 145.000 kr større enn budsjettert. Utgiftene til barnevern ble 850.000 kr høyere enn justert budsjett. Utgiftene til barnevern i 2023 var 4,4 mill. kr høyere enn f.eks. i 2021. Utgiftene til barnevern er en uforutsigbar utgift for kommunene og dermed utfordrende å budsjettere.
- Utgiftene til skoleskys ble som budsjettert, det vil si 2,1 mill. kr.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	984	991	1 581	1 596	-15
Refusjon lønn	-1	0	0	0	0
Sum Lønn	983	991	1 581	1 596	-15
Drift	2 406	2 489	2 531	2 367	164
Kjøp av produksjon	7 274	7 600	7 780	8 644	-864
Overføringer	311	0	0	309	-309
Finansutgifter	1 000	0	0	250	-250
Sum Utgifter	10 990	10 089	10 311	11 571	-1 260
Refusjoner	-1 350	0	0	-599	599
Finansinntekter	0	0	-510	-463	-47

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Sum inntekter	-1 350	0	-510	-1 063	553
Netto resultat	10 623	11 080	11 382	12 104	-722

Helse og velferd

Tjenesteområdebeskrivelse

Sektoren består av enhetene:

- Helse
- Hjemmebasert omsorg
- Solsida omsorgsheim
- Tjenesten for funksjonshemmede

Sektoren har egen kommunalsjef som enhetslederne rapporterer til. Enhetslederne og kommunalsjefen har faste møter. Dette gjør det mulig å drive samhandling og tenke utvikling innen helse og velferd.

Utvikling og utfordringer

Sektor helse og velferd omhandler hele livsløpet, fra barn til gammel. Det er utarbeidet en strategisk plan for helse og velferd, og planen er bygget opp rundt kvalitetreformen "leve hele livet", med sine satsningsområder. Planen henger godt sammen med kommuneplanens samfunnsdel og oppvekstplan, og vi prøver å arbeide etter satsningsområdene i planen i samarbeidet vi har innad i sektoren.

Vi har fokusert og prøver å jobbe aktivt etter de fem innsatsområdene i reformen;

1. Et aldersvennlig samfunn for alle aldre. Vi har vært opptatt av involvering av våre innbyggere i det som gjøres innen helse og velferd. For å møte morgendagens eldreomsorg og utfordringer tenker og jobber vi tverrfaglig og tverrsektorielt, samt at vi har involvert frivilligheten i mye av det vi tenker og gjør.
2. Aktivitet og fellesskap hvor vi skal skape gode opplevelser er viktig for god fysisk og psykisk helse. Vi har jobbet for å være pådrivere for aktiviteter som er både fysisk, sosialt og kulturelt tilpasset enkeltindividets interesser, ønsker og behov. Vi har jobbet for å skape møter mellom generasjoner, blant annet arrangerte vi generasjonslekene i september. Et annet eksempel er generasjonssang på Solsida, hvor barnehagen kommer innom for å synge, et godt eksempel på møte mellom gammel og ung.
3. Mat og måltider står i fokus, og kjøkkenet på Solsida leverer gode, næringsrike og sunne måltider til både beboere på Solsida og hjemmeboende. Vi jobber for, både internt i kommunen og med frivilligheten, for å få til gode fellesskap for å kunne spise sammen. Dette er gode tiltak for å kunne forebygge ensomhet og trivsel i matsituasjoner.
4. Helsehjelp skal gis på en god måte, den skal gjøre at innbyggerne føler seg verdsatt og sett, og tas med i de beslutninger som angår dem selv. Etablering av tjenestekontor, gode kartleggingsverktøy og kriterier for tildeling av tjenester er sentrale her.
5. Sammenheng i tjenestene, som skal gi innbyggeren den forutsigbarheten og tryggheten de ønsker. I dette har vi hatt fokus på pårørendearbeid. Strategisk tenkning og samhandling innen sektoren og mellom kommune og sykehuset Innlandet jfr samhandlings-reformen bidrar til at

tjenestene kan henge bedre sammen. Fokus på kompetansekultur og heltidskultur er sentralt her for å sikre kontinuitet og kapasitet i tjenestene.

For å klare å skape et bærekraftig samfunn i fremtiden er det avgjørende at kommunen har et helsefremmende lokalsamfunn. Med en overordnet strategisk plan for helse og velferd på plass så jobbes løpende med utarbeidelse og revidering av tiltaksplaner innen de ulike enhetene. Det samarbeides godt på tvers av sektorer der det forebyggende arbeidet for våre innbyggere står sentralt.

Ikke-lovpålagte roller har en viktig funksjon for innbyggerne. Et eksempel på det er stillingen som ambulerende vaktmester. Denne utfører oppgaver som er viktige for at folk kan bo hjemme så lenge som mulig. Et annet eksempel er prosjektstilling innen rus og psykisk helsetjeneste, som er en "ufarlig kontaktperson" for de innbyggerne som trenger noen å prate med, gå tur med. Begge disse utfører oppgaver som er viktige i et forebyggende perspektiv.

Arbeidet med barnevernsreformen har involvert bredt blant de ansatte. Hovedfokus har vært på barn og unges psykiske helse. I tillegg er fysio- og ergoplan revidert. Det samme er rus- og psykisk helseplan.

Ombygging på Solsida og planlegging for bygging av omsorgsleiligheter:

- Arbeidet med ombygging av sørfløyen på Solsida som startet i 2022 ble sluttført og innflyttingsklart høsten 2023.
- Solsida omsorgsheim har til sammen 27 plasser. Det har blitt jobbet med å definere et klarere skille mellom langtidsplass og korttidsplass. Antall langtidsplasser er 23, inklusive avdeling for personer med demens. Antall korttidsplasser er 4.
- Analyser viser at Alvdal kommune vil ha en fremskrevet økning av eldre frem mot 2050. Behovet for omsorgsboliger vil øke. Det er jobbet konkret med romprogram, hvordan boligen bør være, beliggenhet og hva man bør ha av tjenester tilknyttet området. Det kommer tydelig frem i prosessen at boligene bør bygges tett inntil dagens institusjon Solsida, for å kunne nyttiggjøre seg fasiliteter som allerede er der og i området, samt personalressurser. Det bør være et dagsenter og fløyer med egne kjøkken/stue-løsninger, som hører til et antall boenheter. Sektor helse og velferd har gått inn for å planlegge for 16 boenheter.

Velferdsteknologi:

- I 2022 ble det jobbet med å få oversikt over hvilken type velferdsteknologi vi trenger i Alvdal. Hensikten med velferdsteknologi er å skape en tryggere og sikrere hverdag for både brukere, pårørende og ansatte.
- Brukeren i fokus, med hverdagsmestring og rehabilitering som hovedmål. Det er viktig å komme inn i tidlig forløp, og da ses det etter løsninger som vil være hensiktsmessige her.
- Alvdal kommune er i startgropa på å både anskaffe seg og nyttiggjøre seg ulike velferdsteknologiske løsninger. Anskaffelse og innføring av VFT er tidkrevende og kostbart!
- Markedet er fortsatt såpass «umodent» at man må ta tiden til hjelp og ikke innføre for mye på en gang. God dialog med ansatte og med leverandør er viktig!
- Det er utarbeidet rutine for registrering og dokumentasjon i CosDoc når velferdsteknologi tas i bruk. Dette er viktig i fht. IPLOS-registrering av VFT. Ansatte må få tydelig opplæring i hvordan dette registreres.
- Frigjort tid som følge av innføring av VFT skal brukes til bedre dokumentasjon, bedre faglige vurderinger og dermed riktige vedtak til bruker, mer tid til de sykeste brukerne, mens VFT løser helsehjelp til de friskeste og der det er faglig forsvarlige. Dette skal øke kvaliteten på tjenestene som gis.

Revidering av tildelingskriteriene:

Gjennom 2023 har det blitt arbeidet med å avklare hvilke kriterier som skal ligge til grunn for å få tildelt helse- og omsorgstjenester. Dette må ses opp mot endringene i den interne organiseringen som er gjort siden tildelingskriteriene sist ble vedtatt. Man må nøye vurdere hvilke tjenester kommunen har anledning til å gi innenfor lovverket. Dette arbeidet vil bli gjennomført i to faser. Først må tildelingskriterier for 2024-2027 fastsettes. Deretter vil det være naturlig å justere kriteriene når nye omsorgsboliger står klar.

Bemanning:

Det har vært et krevende år for helsestasjon, med økning av saker og lav bemanning. Legekontoret hadde redusert fast kommunelege-ressurs fra januar til september. For å ha et forsvarlig tjenestetilbud i primærhelsetjenesten måtte kommunen kjøpe legetjenester fra vikarbyrå i perioden februar til september. I september begynte to leger som begge jobbet i turnus sammen med de to faste legene kommunen hadde fra før.

Utvalgte resultater

Overordnet plan:

- I 2022 ble det utarbeidet og vedtatt ny overordnet strategisk helse- og velferdsplan med klare innsatsområder. Dette har gitt kommunen et godt grunnlag for hvilken retning det skal jobbes etter. En hovedmålsetting i planen er at alle innbyggere i alle aldre i Alvdal skal ha mulighet til å leve gode liv.

Tjenestetildeling:

- Kommunen skal sørge for gode og forsvarlige helse- og omsorgstjenester til alle som trenger det, uavhengig av alder eller diagnose.
- Ved å samle tjenestetildelingen på ett kontor, har målet vært å sikre lik tildelingspraksis og bidra til lik tilgang på helse- og omsorgstjenester for alle (barn, unge, voksne, eldre og pårørende). Her vil også pårørendestøtte i ulike former, som er lovpålagt khol. § 3-6. bli ivaretatt.
- Forvaltningslovens regler ble gjort gjeldende 01.01.1993. Fokuset på forvaltningen blir nå ivaretatt på en god måte, da dette ligger til ett kontor, som sikrer oversikt og god forvaltningsskikk.
- Det er etablert et godt samarbeid med boligkoordinator for å sikre boligtildeling gjennom tjenestekontoret.
- Helse- og velferdstjenestene i Alvdal fattet til sammen 170 vedtak i 2023. I 2022 ble 254 vedtak fattet av tjenestekontoret. Nedgangen har med at det er gjort en stor ryddejobb i fht vedtak som har vært fattet, og som ikke hadde sluttdato.

Bemanning, heltid/deltid:

- Arbeidet med heltidskultur eller kompetansekultur, som vi har valgt å definere det som, har fokus ved alle vurderinger av stillinger. Det gjøres en kartlegging når noen slutter. Da vurderes det om stilling skal lyses ut, hvilken kompetanse man eventuelt trenger osv. Hvis riktig kompetanse finnes i enheten eller innad i sektoren eller kommunen, og vedkommende ikke har full stilling, gjøres det først vurdering på om denne kan økes.

- Det er gjort et grep rundt grunnbemanning på Solsida. Dette har medført at flere ansatte med liten stillingsstørrelse fikk økt stillingen sin.
- En utfordring med å ha mange ansatte i store stillinger er at man da har få ansatte som kan gå inn som vikar ved andres fravær.

Det er et godt samarbeid med blant andre frivilligsentralen og "Møtes med mening", som er gode samarbeidspartnere i en del praktiske ting som skal løses. I tillegg stiller frivilligsentralen opp med, som oftest damer, som står for sosiale sammenkomster med vafler eller bakst inne på Solsida og på Solbakken.

Viktige begivenheter

Sektoren arrangerte "Innbyggerdag" på Huset Aukrust i mars for innbyggere og ansatte. Fokus for dagen var "hvordan du som innbygger skal planlegge egen alderdom". Arrangementet var en kombinasjon av foredrag om mange relevante tema og stands. Det ble en vellykket dag med mange fremmøtte og stort engasjement.

På høsten arrangerte sektoren

- "Inspirasjonsdag" for alle ansatte i helse og velferdssektoren med foredrag der temaet var "Små møter – store øyeblikk», glødende omsorg på alle plan.
- "Generasjonslekene" med mange aktiviteter på Steimoegga. Arrangementet var et samarbeid mellom sektoren og frivilligheten.
- "Pårørende- dag" på Sjulhustunet. Dette var en konferanse med bra fremmøtte og et bra opplegg med korte innslag og foredrag.

"Bo Trygt Hjemme-reformen" erstatter leve hele livet-reformen og det har vært deltagelse på et par fagdager og konferanser som har vært i regi av Husbanken og prosjektet bolig for velferd. Tynset har etablert et utviklingsfora hvor vi kommunene kan møtes å samhandle og erfaringsutveksle rundt leve hele livet og bo trygt hjemme-reformene.

Det ble inngått ny samarbeidsavtale mellom kommunene og Sykehuset Innlandet HF. Denne sikrer samarbeid og overgangene mellom sykehus og kommune på en bedre måte enn tidligere, spesielt det som går på samhandlingen vedr. utskrivingsklare pasienter fra sykehuset.

Kommentar til status økonomi

Regnskapet viser 96.834.000 kr som netto utgift for sektoren. Justert budsjetttramme var 97.792.000 kr. Dette betyr at det ble et mindreforbruk på 958.000 kr. Opprinnelig budsjetttramme for enhetene i sektoren var 83.980.000 kr. Budsjetttrammene ble økt med totalt 13.812.000 kr. Dette, i tillegg til en del annet, er kommentert under den enkelte enhet.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	88 286	85 617	94 529	96 422	-1 893
Refusjon lønn	-4 507	-3 373	-3 373	-4 163	790
Sum Lønn	83 779	82 244	91 156	92 259	-1 103
Drift	6 983	5 806	5 806	7 321	-1 516

Årsberetning 2023

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Kjøp av produksjon	6 748	6 277	8 277	8 971	-694
Overføringer	5 542	3 521	5 921	7 357	-1 436
Finansutgifter	439	0	0	808	-808
Sum Utgifter	19 713	15 604	20 004	24 458	-4 454
Brukerbetaling	-7 250	-7 305	-6 805	-7 137	332
Refusjoner	-9 143	-6 293	-6 293	-11 537	5 244
Overføringer	-494	0	0	-664	664
Finansinntekter	-1 209	-270	-270	-544	274
Sum Inntekter	-18 096	-13 868	-13 368	-19 882	6 514
Netto resultat	85 396	83 980	97 792	96 834	958

Helse

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Virkeområdet er legekontor, helsestasjon med skolehelsetjeneste og innleid jordmortjeneste, rus og psykisk helsetjeneste, kommunal fysioterapeut og ergoterapeut. Enheten yter driftstilskudd til de private fysioterapeutene tilknyttet Alvdal Fysikalske. I tillegg har vi interkommunalt legevaktsamarbeid/AMK sentral og KAD tilknyttet Tynset Sykehus. Enhet helse, sammen med prest og flykningstjenesten, er kommunens psykososiale kriseteam.

	2023	2022	2021
Antall ansatte	17	14	14
Antall årsverk	16,3	14,0	13,8
Antall heltidsansatte	10	14	13
Antall deltidsansatte	6	0	1
Antall ansatte kvinner	14	12	12
Antall ansatte menn	2	2	2

I rus og psykisk helsetjeneste er det to ansatte, i tillegg er en prosjektstilling på 50% tilknyttet tjenesten.

På legekantoret er det 3 sykepleiere, og 4 leger. Legene jobber Nordsjøturnus, dvs de jobber bunden tid og ubunden tid. Disse er telt med i fulle stillinger, samtidig er de tilstede som ved en deltidsstilling. I tillegg er det turnuslege i 100 % stilling tilknyttet legekantoret.

Helsestasjon har 3 årsverk, men har ikke hatt besatt alle stillingene i 2023 pga sykemelding fra april og svangerskapspermisjon fra februar. Disse har ikke vært erstattet.

Ergoterapeut innehar en 100% stilling, men har 20% permisjon, slik at stillingen er kun besatt i 80%.

I tillegg leies det inn jordmor fra Sykehus Innlandet tilsvarende cirka 10 % stilling.

Enhet helse er med å finansiere 30% av interkommunal kommunepsykologressurs.

Tjenestene i 2023, virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommuneloven § 14.7 c)

Primærhelsetjenesten

Legekontoret har i mange år hatt 3,0 årsverk leger, hvorav 2,0 årsverk kommuneleger og 1,0 årsverk turnuslege. Høsten 2022 begynte ny kommunelege 2. Etter eget ønske ville kommunelege 2 kun ha 70 % stilling som betydde at kommunen da hadde 2,7 årsverk leger. Dette var situasjonen fram til 01.04.23. Da gikk kommunelege 1 ned fra full stilling til 60 % stilling, etter eget ønske, som førte til at kommunen nå hadde 2,3 årsverk leger. Både kommunelege 1 og 2 ønsket å jobbe i såkalt "nordsjøturnus" som betyr at man jobber fulle dager en viss periode, for deretter å ha helt fri et visst antall dager. For å kunne yte en forsvarlig primærhelsetjeneste førte dette til at kommunen måtte kjøpe legetjenester fra vikarbyrå fra og med februar. Legesituasjonen i kommunen ble tatt opp med kommunestyret og tidlig på våren det ble gitt klarsignal til å lyse ut 2 årsverk. I juni ble det foretatt ansettelse i begge stillingene. Også de to nye legene krevde å jobbe i "nordsjøturnus", noe kommunen aksepterte. Tiltredelse for de to nye legene var i september. Kommunen kjøpte legetjenester fra vikarbyrå fram til de to nye legene startet opp. Fra september og ut året hadde kommunen 4,3 årsverk legeressurs, der 3,3 årsverk var fordelt i turnus.

Endringene har ikke ført til store konsekvenser for pasientene, foruten noe ustabilitet i hvilken lege som brukerne har møtt til konsultasjon/ legetime. Inntektene indikerer at antall konsultasjoner gikk litt opp. Gjestepasientoppgjøret var litt større for Alvdal enn i 2022, det vil si at det var en liten økning i antall alvdøler som brukte lege i annen kommune, eventuelt at det var færre personer fra andre kommuner som brukte lege i Alvdal.

Kommunen er med i interkommunalt samarbeid innen AMK/legevaktsentral og legevaktordning. Legevakten er stasjonert ved Tynset Sykehus. I 2023 hadde legevakten cirka 800 henvendelser fra Alvdal som er uendret fra 2022. Legevaktsentralen økte i 2022 bemanningen med 2 hjelpepersonell på dagtid. Dette er videreført, og gir en større forsvarlighet i forhold til god pasientbehandling, legens belastning og pasientens ventetid.

Helsestasjon (inkludert skolehelsetjeneste og innleid jordmor):

I helsestasjon og skolehelsetjenesten var det budsjettert med 3 årsverk. Det tredje årsverket kom inn i budsjettet fra 2022 og har vært/er delvis finansiert med øremerket tilskudd fra staten for å styrke skolehelsetjenesten. Gjennom det meste av 2023 var bemanningen mindre enn budsjettert på grunn av en lengre permisjon og andre langtidsfravær. Det var problemer med å rekruttere til vikariater. I enkelte perioder var bemanningen nede på kun 1 årsverk. Til tross for dette har mange tjenester blitt levert:

- Foreldreveiledningsprogram til alle ansatte i Alvdal kommunes barnehager
- Foreldreveiledning, individuelt til foreldrepar
- Barnekontroller
- Mottak av flyktninger
- Skolehelsetjeneste
- Vaksineringer
- Helsestasjon for ungdom

På grunn av redusert bemanning har tilgjengeligheten av helsesykepleier ute på skolene vært redusert til 1 dag som har ført til at det ikke har blitt gjennomført undervisning i helsefag i hht årsplan. Etter at Statforvalteren gjennomførte tilsyn på skolehelsetjenesten for barneskolen i 2022, har vi fått på plass bedre systemrettet skriftlige samarbeidsrutiner med samarbeidsinstanser som bl.a. barnevern, fastlege,

kommunepsykolog, barne- og ungdomspsykiatrien og NAV. Vi er i gang med å etablere flere slike rutiner. Kommunen kjøper jordmortjenestene fra Tynset sjukehus. I 2023 var antall fødte 17.

Rus og psykisk helsetjeneste:

Kommunen har 2 årsverk i rus- og psykisk helsetjeneste. 0,2 årsverk av dette finansieres fortsatt av tidligere mottatte prosjektmidler fra fylkesmannen. Det tilbys individuell oppfølging til mennesker med psykisk lidelse og/eller rusproblemer, støtte og veiledning til pårørende og tverrfaglig samarbeid hvor brukermedvirkning står sentralt. I tillegg til de nevnte 2 årsverkene har kommunen ansatt en person i en tidsavgrenset stilling i et 2-årig prosjekt som er finansiert av statsforvalteren. Oppgavene er knyttet til personer med sammensatte utfordringer.

Alvdal kommunes lokale rus- og psykiske helsearbeid skal bidra til flere friske leveår for befolkningen og redusere negative konsekvenser av rusmiddelbruk og psykiske helseproblemer for bruker, pårørende og for samfunnet. Arbeidet skal bidra til å bedre levekårene for den enkelte, samt forebygge og redusere problemutviklingen og fremme mestring av eget liv. Pårørende til mennesker med rus- og/eller psykiske helseproblemer skal sikres nødvendig støtte og avlastning. Det er utarbeidet en ny Rus og Psykisk helseplan, som gjelder fra 2023 - 2027.

Tjenesten opererer ikke med ventelister ved utgangen av 2023. Tjenestemottakere i rus- og psykisk helsetjeneste i Alvdal er primært voksne fra 18 år, inklusive flyktninger. Unntaksvis tar tjenesten inn ungdom under 18 år. Tjenesten jobber innenfor gjeldende tiltak og mål som er satt i ny plan. Tjenesten ser en tendens til senvirkninger etter ulike traumer, et eksempel på traume kan være skolemobbing.

Alvdal er med på kommunepsykologordningen sammen med de andre kommunene i FARTT-samarbeidet, hvor Tynset er vertskommune. Det var ved utgangen av 2023 to ansatte i stillingen, og ut fra en fordelingsnøkkel, så er 30% Alvdal kommune sin andel.

Fysioterapi:

Kommunen har en kommunal fysioterapeut i full stilling. Kundegruppen for den kommunale fysioterapeuten er folk i alle aldre, fra de aller yngste til de eldste. Av de eldre er det mange som av ulike årsaker ikke kan oppsøke de private fysioterapeutene, så for disse er kommunens fysioterapeut viktig. Fysioterapeuten vår er mobil og oppsøker de som trenger hjelp. Kommunefysioterapeuten jobber i nært samarbeid med ergoterapeut, helsesykepleier på helsestasjonen og i skolehelsetjenesten. I tillegg har hun nært samarbeid både med hjemmebasert omsorg, Solsida, og Alvdal Fysikalske, som består av tre private fysioterapeuter. Fysioterapitjenesten ligger i snitt på 80-90 behandlinger i måneden, som inkluderer hjemmebehandling, behandling på Solsida, i omsorgsboligene, skole, barnehage, helsestasjon, TFF og gruppetimer. I tillegg er det opplegg på Alvdal Friskliv og oppfølging på Alvdal Fysikalske.

Ergoterapi:

Ergoterapi er et tjenestetilbud til innbyggere som av ulike årsaker har, eller står i fare for å få problemer med å utføre sine daglige aktiviteter, eller som risikerer helseproblemer som påvirker de daglige gjøremålene. Tilbudet gjelder innbyggere i alle aldre og livsfaser, både hjemmeboende og i institusjon. På grunnlag av brukerens muligheter og ønsker for aktivitet, finner ergoterapeuten og brukeren i samarbeid tiltak som hjelper til med å løse utfordringene med aktivitet. Tiltak vil være individuell rehabilitering/habilitering, tilrettelegging av bolig/hjemmesituasjon. Ergoterapeuten saksbehandler søknader om hjelpemidler og informerer og lærer opp i bruken av hjelpemidler. Vi ser en økning i forhold til henvisninger av barn.

KAD

KAD er forkortelse for kommunal akutt døgnenhet. Vi skiller på KAD somatikk og KAD rus/psykiatri. Kommunene i vår region er for små til å bygge opp tilbudet rundt somatikk i egen kommune, og har derfor valgt å kjøpe denne tjenesten av SI Tynset sykehus. KAD er et tilbud om døgnopphold til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig helse- og omsorgshjelp (primærhelsetjenester), det vil si tjenester som kommunene har ansvaret for. Dette gjelder to senger. Det er i flere år etterlyst rapport på bruken per kommune, men dette foreligger per dags dato ikke. Kommunens utgift på dette tilbudet er i overkant av 400 000 kr per år. Når det gjelder akutt døgnopphold for rus/psykiatri har dette ligget på Solsida, mens tilbudet i 2023 har vært i Solgløtt pga ombygging på Solsida.

Ekstra fokus i 2023

- Fokus på samarbeide med de andre enhetene innen helse og velferd, men også med oppvekst utfra utarbeidet plan for helse og velferd
- Skolehelsetjenesten og psykisk helse barn og unge
- Få på plass et stabilt legekontor ut fra forutsetningene

Oppfølging og status:

- Ny helse og velferds plan ble vedtatt i 2022. Planen er bygget opp rundt Stortingsmelding 15, Kvalitets reformen «Leve hele livet» med sine innsatsområder; Aldersvennlig samfunn, aktivitet og fellesskap, mat og måltider, helsehjelp og sammenheng i tjenesten.
- Skolehelsetjenesten følger Nasjonalfaglig retningslinje for helsestasjon- og skolehelsetjenesten. Samarbeider med barnevern, fastlege, BUP og skolen om elever som bekymrer, på individnivå.

Klima, miljø og energi

Enheten kjøpte inn el-sykkel i 2023 med midler som ble søkt gjennom FIAS, denne kan benyttes, når det er mulig, av de som er ute på besøk, møter og i institusjoner vi samarbeider med. Det betyr at både ansatte i rus/psykisk helsetjeneste, fysio og ergoterapeut og ansatte på helsestasjon og legekantoret kan benytte denne i arbeidstiden. Det at mye mer post blir sendt digitalt i stedet for pr post er klimavennlig.

Kommentar til status økonomi

- Nettoutgiften i regnskapet ble 530.000 kr lavere enn budsjetttrammen.
- Enhet helse fikk i løpet av 2023 økt sin budsjetttramme med totalt 4.056.000 kr. Dette fordeler seg med 379.000 kr på økte kostnader til lønn og sosiale utgifter som følge av lønnsoppgjøret, 777.000 kr til økt pensjonspremie og tilsammen 2.900.000 kr i økonomirapportene 1 og 2 som følge av endringer i bemanning leger.
- Netto utgift i opprinnelig budsjett for legekantoret var 6,34 mill. kr. Av ovennevnte økninger i enhetens budsjetttramme gjelder 3,5 mill. kr legekantoret. Netto utgift i regnskapet for legekantoret ble 10,1 mill. kr som er 250.000 kr over justert budsjett. Kommunen kjøpte legetjenester fra vikarbyrå for 2,1 mill. kr i perioden februar til september.
- Netto utgift for helsestasjonen/skolehelsetjenesten var 2,0 mill. kr, mens justert budsjett var 2,6 mill. kr. Lavere bemanning enn planlagt er hovedårsaken til avviket.
- Kommunen søkte på og fikk innvilget 600.000 kr i tilskudd til forprosjekt samhandlingsmodell barn og unge med sammensatte behov og tjenester i samarbeid med barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk. Av dette er 484.000 kr avsatt til fond for bruk i 2024. Alvdal

Årsberetning 2023

kommune sin andel av utgiftene til den interkommunale psykologtjenesten ble 148.000 lavere enn budsjettet. Dette skyldes at ansettelse av psykolog nr. 2 skjedde senere på året enn antatt da budsjettet ble satt opp høsten 2022.

- Tilskuddet til de private fysioterapeutene ble 135.000 kr høyere enn budsjettet.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	12 062	12 425	14 481	14 566	-86
Refusjon lønn	-185	-526	-526	-719	193
Sum Lønn	11 878	11 899	13 955	13 847	108
Drift	1 328	1 072	1 072	1 581	-509
Kjøp av produksjon	4 447	4 313	6 313	6 854	-541
Overføringer	268	251	251	301	-50
Finansutgifter	274	0	0	707	-707
Sum Utgifter	6 317	5 636	7 636	9 443	-1 807
Brukerbetaling	-855	-850	-850	-925	75
Refusjoner	-2 855	-2 195	-2 195	-4 095	1 901
Overføringer	0	0	0	0	0
Finansinntekter	-607	-150	-150	-404	254
Sum Inntekter	-4 318	-3 195	-3 195	-5 425	2 230
Netto resultat	13 877	14 340	18 396	17 866	530

Hjemmebasert omsorgstjenester

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

	2023	2022	2021
Antall ansatte	27	27	32
Antall årsverk	18,2	18,2	19,2
Antall heltidsansatte	3	3	3
Antall deltidsansatte	24	24	29
Antall ansatte kvinner	27	27	31
Antall ansatte menn	0	0	1

Antall ansatte i tjenesten er stabil fra 2022 til 2023. 3 av 4 sykepleiere jobber over 94 % stilling, foruten avdelingsleder og enhetsleder, som begge har 100 % stilling. De fleste ansatte i HBO har nå over 73 % stilling. 4 ansatte har kun helgestillinger og 5 ansatte jobber både på Solsida og i HBO, for det meste på natt. 4 ansatte innen enheten jobber oftere enn hver 3. helg, noe som bør endres i 2024.

Enheten har gjennom året hatt elever både fra VG1 og VG2 helsefag samt sykepleierutdanningen. HBO har hatt 2 lærlinger innen helsefagarbeider, og har nå 1 lærekandidat. Det er 1 person som går videreutdanning innen demens og alderspsykiatri på Tynset sammen med 2 ansatte på Solsida.

Tjenestene i 2023, virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommuneloven § 14.7 c)

Mål for enhetens virksomhet er å yte forsvarlige, gode og riktige tjenester. Brukermedvirkning skal stå sterkt og pasienten/brukeren skal være i fokus.

Hjemmetjenester

Helsetjenester i hjemmet utføres til ca. 100 innbyggere i varierende grad, herav hjemmesykepleie, multidose/ hjelp til medisiner, praktisk bistand/ hjemmehjelp, trygghetsalarm, matutkjøring/ ernæringsoppfølging og tilsyn. Det er store variasjoner i mengde tjenester ut fra kompleksiteten i hjelpebehovet, og hvor lenge behovet er tilstede.

Sykepleierne i HBO bruker mye tid på å følge opp medisinendringer etter legevisitter eller utskrivning fra sykehus. Multidoser er ferdig pakke med medisiner fra apoteket, og det er ca 50 pasienter som benytter seg av det. I 2023 ble det innkjøpt 4 medisindispensere som sikrer bedre oppfølging av de som kan benytte seg av denne måten å administrere medisiner på, og som kan frigjøre ressurs til annet arbeid.

Praktisk bistand gjennomføres til ca 38 personer i varierende grad. De fleste har hjelp hver 14. dag i 1,5 - 2 timer, mens noen få har ukentlig hjelp. Tjenesten innebærer vask av rom som benyttes daglig samt sengeskift og vask av tøy. HBO kjører ut middag til ca. 8 personer daglig foruten til de som bor i omsorgsboligene på Solbakken.

På Solbakken bor det nå 9 personer herav 1 ektepar. Disse er bemannet med en ansatt på dag/ kveld/ natt, og det er lagt opp til en ambulerende tjeneste på natt. Det er viktig å få avklart hvilket nivå omsorgsboligene vi har I DAG skal ligge på da det har en konsekvens for hvordan tjenesten skal innrette seg.

Ambulerende vaktmester og trygghetsalarmer

Ambulerende vaktmester er en viktig ressurs for enheten. Hun har blant annet ansvar for bilene, brannforebyggende tiltak hos pasientene (etter sjekklister utarbeidet i samarbeid med Midt-Hedmark brann- og redningsvesen), og tilrettelegger slik at brukerne kan bo hjemme så lenge som mulig. Ambulerende vaktmester har også ansvar for utlevering og installasjon av trygghetsalarmer, og det er ca 65 trygghetsalarmer i bruk. Disse er knyttet opp mot mobiltelefonene i HBO, og gir oss mulighet til å snakke med den som har utløst alarmen for å kartlegge hjelpebehovet.

Dagaktivitetstilbud og diverse servicetjenester

Vi har dagaktivitetstilbud for hjemmeboende brukere med demens 2 dager i uken på Doktorbakken. Det har vært stabilt med 3-6 deltakere 2 dager i uka, og koret på Solsida er like populært som i fjor. Dagsenteret har mottatt en gave på kr 30.000 fra demensforeninga til innkjøp av nytt aktivitetsutstyr.

Hukommelsesteamet har gjennomført 4-6 samarbeidsmøter, og behandlet/ fulgt opp 10-12 pasienter. Det har vært få møter med legetjenesten, noe som er beklagelig for oppfølgingen av personer med demens. Rehabiliteringsteamet har gjennomført 4-6 samarbeidsmøter, og fulgt opp/ behandlet 6-8 pasienter. For å sikre kontinuitet er avdelingsleder fast medlem av disse teamene. Kreftkontakt har fulgt opp 3-4 pasienter, og er et viktig tilskudd som gir trygghet i livet til de som er rammet av kreft.

Hver 3. fredag gjennomfører frivilligsentralen treff i omsorgsboligen for beboerne, og frivillige hjelper også til på dagsenteret. Serviceruta går hver fredag, og mellom 2 til 5 personer benytter seg av dette tilbudet pr uke.

Egenandeler

HBO tar betalt for praktisk bistand, trygghetsalarmer, ambulerende vaktmestertjenester, "serviceruta" og plass på dagsenteret. Prisene for praktisk bistand indeksreguleres og følger *forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester*.

Ekstra fokus i 2023

- Øke nærværet til 95 %
- Se på mulige turnustekniske løsninger
- Tverrfaglig- og enhetlig samarbeid
- Ta i bruk mer velferdsteknologi

Oppfølging og status:

- Enheten hadde et nærvær på 85 % i 2023. Enheten har tilgang til hjelpemidler til bruk i hjemmene, men allikevel sliter en del ansatte med belastninger på kroppen, grunnet alder og arbeidet forøvrig. Flere blir langtidssykmeldt av ulike årsaker, som også er belastende for de andre faste ansatte da det ofte blir bruk av vikarer. I november 2023 ble det gjennomført en arbeidsmiljøkartlegging i regi av BHT, og enheten jobber nå med anbefalinger gitt fra denne rapporten.
- Enheten har ikke innført andre turnustekniske løsninger enn de tradisjonelle. Få ansatte ønsker langvakter da det medfører mer arbeid på helg totalt sett. Å øke grunnbemanningen for å redusere sykefraværet er et prioritert arbeid i 2024.
- Enheten har fortsatt vært preget av at det har vært lederskifter og etablert et tjenestekontor. Å legge korttids plassene innunder institusjon var et viktig grep for å sikre kvaliteten, og det har gitt HBO mulighet til å følge opp de som bor hjemme på en bedre måte. Det er ikke vedtatt tildelingskriterier for tjenestene innen sektoren, noe som er av betydning for hva tjenestene skal innebære. Samarbeidet innen enhet helse- og velferd fungerer greit, og etablering av flere team vil være av betydning fremover.
- Enheten har tatt i bruk 4 medisindispensere i 2023, og har hatt noen oppstartproblemer med disse. Brukerne er imidlertid fornøyd der dette fungerer. Siden det skal etableres en del tekniske hjelpemidler i de nye avdelingen på Solsida, vil hjemmebasert omsorg høste erfaringer derfra. Det er innført cos-doc+ på mobilene som gjør at ansatte har tilgang til pasientjournalene på sine telefoner, og DigiHelse vil lette samarbeidet med pårørende ved at de kan gi beskjeder via Helse-Norge.

I tillegg til disse fokusområdene er pasienten/brukeren og gode tjenester alltid i fokus. Som leder i hjemmebasert omsorg er jeg stolt av arbeidet som de ansatte gjør. Det er krevende med stadig nye oppgaver, og det er alltid noen av våre innbyggere som er syke og som trenger ekstra hjelp. Samtidig er dette det som gjør det spennende å jobbe innen enheten da det stadig forandrer seg. Å sette fokus på kompetanse og fagutvikling for å bli mer robuste og fleksible blir derfor viktig fremover.

Klima, miljø og energi

Hjemmebasert omsorg har 8 biler til rådighet, herav 1 hybrid-bil og 1 ren el-bil. Hybrid-bilen har automatgear, og ble først og fremst anskaffet for å ha bil de unge vikarene som kun har førerkort for det. Det vil være behov for firehjulsdrevne biler i tjenesten for å sikre framkommelighet til alle brukere til enhver tid. Det jobbes kontinuerlig med logistikkplanlegging for å unngå unødvendig kjøring.

Innføring av CosDoc+ på mobilene har gitt en markant besparing på papirkopier av arbeidslister. Det er også kildesortering i omsorgsboligen, og ansatte oppfordrer og hjelper hjemmeboende til å gjøre det samme. Apotek1 kjører ut medisiner to ganger pr uke, og vi prøver å bestille varer fra Nor-Engros kun én gang pr uke for å redusere klimautslipp.

Kommentar til status økonomi

- Nettoutgiften i regnskapet ble 687.000 kr lavere enn budsjettrammen.
- Enheten fikk i løpet av 2023 økt sin budsjettramme med totalt 1.440.000 kr. Dette fordeler seg med 409.000 kr til økte kostnader til lønn og sosiale utgifter som følge av lønnsoppgjøret, 173.000 kr til lønn lærlinger og 858.000 kr til økt pensjonspremie.
- En av årsakene til mindreforbruket på 687.000 kr er at det har vært vakanse i faste stillinger i deler av året. En annen årsak er at noe av sykefraværet er løst uten bruk av vikar.
- Egenandelsbetalingen ble 70.000 kr høyere enn budsjettet.
- Enheten har mottatt 30.000 kr i gave fra Alvdal Demensforening.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	16 034	15 481	16 921	17 232	-311
Refusjon lønn	-904	-550	-550	-1 086	536
Sum Lønn	15 130	14 931	16 371	16 147	224
Drift	886	969	969	1 059	-90
Kjøp av produksjon	0	0	0	11	-11
Overføringer	174	166	166	216	-50
Finansutgifter	38	0	0	0	0
Sum Utgifter	1 097	1 135	1 135	1 286	-151
Brukerbetaling	-585	-555	-555	-635	80
Refusjoner	-245	-191	-191	-706	515
Overføringer	-38	0	0	-30	30
Finansinntekter	-183	-120	-120	-108	-12
Sum Inntekter	-1 050	-866	-866	-1 479	613
Netto resultat	15 177	15 200	16 640	15 953	687

Solsida

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Solsida omsorgsheim består av 4 avdelinger og administrasjon

- Avdeling 1.etasje: avdeling for personer med demenssykdom

Årsberetning 2023

- Avdeling 2.etasje: avdeling for personer med med fysisk sykdom og/eller stort pleiebehov og korttidsavdeling
Felles avdelingsleder for 1. og 2.etasje
- Avdeling kjøkken/vaskeri: betjener både institusjon og hjemmeboende
Avdelingsleder for kjøkken/vaskeri er også kjøkkensjef.
- Administrasjon: Sekretær og enhetsleder

	2023	2022	2021
Antall ansatte	54	56	60
Antall årsverk	32,0	31,0	32,0
Antall heltidsansatte	9	9	9
Antall deltidsansatte	46	47	51
Antall ansatte kvinner	50	52	56
Antall ansatte menn	4	4	4

Tabellen gjelder samlet Solsida institusjons avdelinger, kjøkken/vaskeri og administrasjon, samt lønn i 60% stilling for HTV i fagforbundet. Økning i antall årsverk fra 2022 til 2023 skyldes at det er styrket fagressurs på Solsida og flere deltidsansatte har fått økt stillingsprosenten sin til ønsket stillingsprosent. Mange deltidsansatte har fått økt sin stillingsprosent (etter krav i AML § 14-4a) ved ledighet i hjemler. Disse settes inn på ledige vakter i hver turnusperiode, og vi har ikke faste turnuser for alle deltidsansatte med økt stillingsprosent.

Tjenestene i 2023, virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommuneloven § 14.7 c)

Tjenesteproduksjon pleie:

- Liggedøgn for innvilgede langtidsplasser i 2023: 7822 , det vil si et gjennomsnitt 21.4/døgn
- Liggedøgn for avlastning i 2023: 196, det vil si et gjennomsnitt på 0.54/ døgn
- Liggedøgn for korttids plass rehabilitering 2023: 236, det vil si et gjennomsnitt på 0.65/ døgn
- Liggedøgn for korttids plass utredning 2023: 33, det vil si et gjennomsnitt på 0,09/ døgn
- Liggedøgn for korttids plass annet formål i 2023: 692, det vil si et gjennomsnitt på 1.9/ døgn

Vi ser en dreining på et økt behov for korttids plasser og færre langtids plasser. Dette er en ønsket utvikling. I 2023 har Solsida driftet alle korttids plassene innenfor helse- og omsorg. Lavterskelavdelingen (tidligere HBOs korttidsavdeling) ble tatt ut av drift fra mai 2022 da Solsida trengte lavterskelavdelingen til institusjons plasser under ombygging av sør- fløyer. Vi har i løpet av 2023 åpnet en egen korttidsavdeling i sørfløyen.

Året har ellers hatt store svingninger i belegget. Vi har hatt beboere med store behov. De faglige utfordringene har et stort spenn fra alvorlig demens som krever kontinuerlig observasjon og oppfølging,

til sengeliggende pasienter som behandles med avanserte behandlingshjelpemidler gjennom døgnet. Utfordringene kan være ressurskrevende, men også faglig utfordrende og det er motiverende for de ansatte.

Tjenesteproduksjon kjøkken og vaskeri:

Kjøkkenet produserer mat både til Solsida og til hjemmeboende. Kjøkkenet har også noe catering for arrangementer både i kommunen, og til private etter forespørsel. Vaskeriet vasker arbeidstøy for Solsida, hjemmebasert og legekantoret. De vasker i tillegg sengetøy og private klær til beboerne på Solsida. De har noe salg av tjenester som vask/ rulling av duker.

Organisering institusjon:

Solsida har en enhetsleder og en avdelingsleder. I tillegg er det en avdelingsleder for kjøkken og vaskeri.

Vi har et godt tverrfaglig samarbeid med fysio- og ergoterapitjenesten i kommunen. De utfører individuelle behandlinger i tillegg til felles trim til beboerne og veiledning til personalet. Etter åpningen av en egen korttidsavdeling har vi enda større fokus på tverrfaglig samarbeid, og vi har innført ukentlige møter for å sikre god pasientoppfølging.

Vi har legevisitt x 2 pr uke. På grunn av redusert legeressurs har vi hatt færre timer pr uke, og vi er usikre på når timeantallet kan økes opp igjen. Færre timer med lege fører til et større press på legen når hen er tilstede, men også et større ansvar og press på sykepleierne for å følge opp beboere og pårørende på en god måte.

Det er et godt samarbeid med SAM- AKS (alderspsykiatrisk avdeling, sykehuset innlandet, og kommunale sykehjem). De gir veiledning individuelt opp mot den enkelte bruker og kan tilby internundervisning i aktuelle tema. Dette er noe vi benytter oss hyppig av, da kompetanse innen demens er et økende behov.

Et tjenestetilbud i sykehjem skal dekke pleie, omsorg og behandling av sykdom. Men det skal også være et tilbud som gir livet mening og god livskvalitet. Vi legger stor vekt på aktiviteter og sosiale opplevelser for beboerne. Vi har et fast program for aktiviteter gjennom uka og plan for andre sosiale tilstelninger gjennom året.

Organisering kjøkken/ vaskeri:

Avdeling kjøkken/ vaskeri har ingen avdelingsleder som dekker både kjøkken og vaskeri. Avdelingsleder er også kjøkkensjef og har 20% administrativ tid/ uke. Organisering og ressurs i avdelingene er uendret fra 2022.

Kompetanseutvikling:

- To ansatte er under utdanning innen bachelorgrad i sykepleie.
- Tre ansatte, to helsefagarbeidere og en sykepleier går videreutdanning innen demens og alderspsykiatri.
- To pleiemedarbeidere er i utdanningsløp for å bli helsefagarbeider.
- En lærling innen helsefag.
- En lærling i kokkefaget.

Annet:

Ombygging sør- fløyer stod ferdig i oktober 2023. i forbindelse med ombyggingen er Solsida oppgradert med nytt pasientvarslingssystem samt velferdsteknologi. Det er nå mulig å gjennomføre digitale tilsyn hos beboere på Solsida. Digitale tilsyn kan brukes til fallforebygging ved at det går alarm når beboer går ut av seng/ stol, samt at det kan tas planlagte tilsyn på natt. Dette er ikke ment til å erstatte personell, men for å gi en bedre og tryggere tjeneste for beboerne ved Solsida.

Vi har også fått tilstedemarkering på rom for pleierne slik at de lettere kan finne hverandre om det er behov for hjelp. Det er kablet for nettilgang, og det trådløse nettverket er oppgradert på hele Solsida, slik at det nå er god dekning på alle beboerrom.

Etter ombygging av sør- fløyer er det redusert på antall rom i nordfløyene. 1.etasje brukes til møterom og det er planlagt for flere kontor, hvilerom for ansatte, pårørenderom og treningsrom for beboerne. i 2. etasje er 4 av 8 beboerrom i bruk. På kjøkkenet har vi kjøpt inn ny dampovn, vannbad, vakumeringsmaskin og noe innredning på grunn av slitasje og utstyret tilfredsstilte ikke kravene for matproduksjon.

Ekstra fokus i 2023

- Fokus på nærvær og godt arbeidsmiljø
- Ombygging av sørfløyer
- Fokus på kvalitet på tjenester
- Få på plass gode rutiner for korttidsavdeling
- Jobbe med rekruttering til helse- og omsorgssektoren.

Oppfølging og status:

- Arbeidet med nærvær er en kontinuerlig prosess som vi har fokus på i hverdagen. Vi har et ønske om å gi mer forutsigbarhet til de ansatte og forsøker å sette opp gode møteoversikter slik at de vet at det er planlagt for medvirkning fra ansatte og at de har møtepunkter med ledelsen.
- Ombygging av sør- fløyer ble ferdigstilt i oktober 2023. Vi har fått moderne fløyer som fungerer godt for beboere og ansatte. Nettverket er oppgradert på hele Solsida og velferdsteknologi er innført. Vi har fått pusset opp frisørrom og fotpleierom i kjelleren. Dette er et stort steg for modernisering av Solsida og forbedring av tjenestene.
- Vi jobber kontinuerlig med kvalitet på tjenestene våre. Vi ønsker å forbedre oss og har gått gjennom interne rutiner for pasient- og pårørende oppfølging. I forbindelse med at det har blitt en avdelingsleder for hele Solsida var det nødvendig å se på nye måter og jobbe på og fordele ansvar på flere ansatte. Dette er en kontinuerlig prosess vi må ha fokus på til enhver tid. Vi har fortsatt fokus på aktiviteter for beboerne. Vi har program for beboerne gjennom uka i samarbeid med frivillige, prest og barnehage. Vi har også arrangementer på helg i samarbeid med enhet for kultur, eksterne aktører og frivillige. Vi benytter oss av kjøkkenet som stiller opp med servering på ulike arrangementer gjennom året.
- Det er opprettet en egen korttidsavdeling på Solsida. Det har gjort at vi kan jobbe mer målrettet og effektivt opp mot denne brukergruppen. Det har vært en prosess med å få på plass rutiner og et godt samarbeid med andre instanser i kommunen. Det har også vært spennende for de ansatte i og med at en jobber på en annen måte i en korttidsavdeling og har mer fokus på rehabilitering og mestring blant pasientene.

- Rekruttering innen helse- og omsorgssektoren blir en utfordring i årene fremover og dette er noe vi jobber aktivt med. Vi har tatt inn elever som har valgfag på ungdomsskolen, slik at de kan få et innsyn i hvordan det er å jobbe på sykehjem. Vi tar inn studenter i praksis og er i dialog med dem om de ønsker å jobbe videre hos oss etter endt praksis.

Klima, miljø og energi

Etter rehabiliteringen har Sørfløyene nå blitt mer energieffektive. Det er oppvarming med bioenergi på hele Solsida. I forbindelse med ombyggingen er gamle lysarmaturer byttet ut med LED- lys over store deler av Solsida. Det er installert styringssystem på belysning i deler av bygget, noe som er med på å redusere strømforbruket. I Aukruststua er det installert varmepumper slik at det blir en jevn temperatur gjennom dagen.

På kjøkkenet er det blitt mer kildesortering av matavfall og det jobbes daglig med å redusere matsvinn. Det er større fokus på kildesortering av plast og emballasje på hele huset. Kjøkkenet kjøper inn lokal mat i henhold til avtaleverk. Vi bestiller ikke varer så hyppig som tidligere. Dette reduserer antall vareleveringer som fører til mindre utslipp.

Enheten har lite reisevirksomhet i forbindelse med kurs og møter da det meste foregår digitalt. Dette reduserer bruk av bil.

Kommentar til status økonomi

- Nettoutgiften i regnskapet ble 544.000 kr høyere enn budsjettrammen.
- Enheten fikk i løpet av 2023 økt sin budsjettramme med totalt 2.987.000 kr. Dette fordeler seg med 500.000 kr til å dekke inn en anslått mindreinntekt på egenbetalingen fra beboerne på grunn av færre antall beboere enn lagt til grunn i budsjettet. Videre skulle 710.000 kr av økningen i budsjettrammen dekke økte kostnader til lønn og sosiale utgifter som følge av lønnsoppgjøret, 199.000 kr til lønn lærlinger, 53.000 kr til sommerjobb ungdom og 1.525.000 kr til økt pensjonspremie.

Merforbruket:

Det ble en merutgift på lønn og sosiale utgifter på 200.000 kr. Merutgiften skyldes økte utgifter på grunn av etterutdanning og dermed bruk av vikarer utover det budsjetterte. Merutgiftene på lønn er dekt inn av utdanningstilskudd fra Statsforvalteren.

- Refusjonsinntektene fra NAV for sykelønn og fødselspenger ble 140.000 kr lavere enn budsjettert.
- Ved kjøkkenet ble det er merforbruk på 450.000 kr på kjøp av varer. Noe av årsaken er større økning på matprisene enn lagt til grunn i budsjettet. En annen årsak er økt salg som dermed førte til økt volum på innkjøp, men også økte salgsinntekter.
- Det ble kjøpt en del utstyr utover budsjett til både institusjon og kjøkkenet, blant annet vaskemaskin og oppvaskmaskin.

Årsberetning 2023

Gaver/fondsmidler:

- Solsida mottok 210.000 kr i gaver. En av gavene var på 100.000 kr og skulle, etter givers ønske, brukes til frisørsalong på Solsida. Totalt har Solsida 1.745.000 kr i ubrukte gavemidler pr. 31.12.23.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	27 825	27 634	30 121	30 429	-308
Refusjon lønn	-1 557	-1 197	-1 197	-1 060	-137
Sum Lønn	26 268	26 437	28 924	29 370	-445
Drift	3 220	2 873	2 873	3 724	-851
Kjøp av produksjon	106	0	0	0	0
Overføringer	631	520	520	732	-212
Finansutgifter	128	0	0	102	-102
Sum Utgifter	4 085	3 393	3 393	4 557	-1 164
Brukerbetaling	-5 651	-5 770	-5 270	-5 491	221
Refusjoner	-850	-520	-520	-1 121	601
Overføringer	-8	0	0	-210	210
Finansinntekter	-394	0	0	-32	32
Sum Inntekter	-6 902	-6 290	-5 790	-6 855	1 065
Netto resultat	23 451	23 540	26 527	27 071	-544

Tjenesten for funksjonshemmede

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Kommunens plikt til å yte tjenester til funksjonshemmede er hjemlet i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. Dette betyr at enhetens brukere er:

- Personer med stort hjelpebehov som bor enten i kommunal leilighet eller i egen bolig/leilighet. Kommunen bidrar med praktisk bistand og opplæring eller brukerstyrt personlig assistanse.
- Personer med noe hjelpebehov. Kommunen bidrar med praktisk bistand, boveiledning eller avlastning.
- Personer som trenger aktivitetskontakt.
- Personer som mottar hjelp fra nært familiemedlem som mottar omsorgstønad.
- Personer som trenger brukerstyrt personlig assistanse (BPA).

	2023	2022	2021
Antall ansatte	50	51	51
Antall årsverk	38,5	38,3	38,3

Antall heltidsansatte	20	18	19
Antall deltidsansatte	30	33	30
Antall ansatte kvinner	35	36	38
Antall ansatte menn	15	15	13

Tjenestene i 2023, virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommuneloven § 14.7 c)

Målsettinger:

- Tjenestemottakerne skal ha et godt liv. Det skal oppleves meningsfylt og trygt å bo i kommunens bofellesskap for psykisk utviklingshemmede, brukere skal kunne utvikle seg ut fra de forutsetningene den enkelte har.
- Tjenesten skal være oppdatert på det faglige arbeidet rundt brukergruppen vår.
- Det er et mål at det skal være en god arbeidsplass som skal gi motiverte medarbeidere til beboernes beste.
- De ansatte skal føle mestring i arbeidshverdagen.
- Mål for nærværet for 2023: 97%.

Måloppnåelse faglig oppdatering:

- Kurs gjennomført for alle ansatte i TFF:

Vi har etterhvert en godt voksen brukergruppe, og i den forbindelse gjennomførte vi kurs med temaet aldring og demens. Dette var et viktig kurs i forhold til nyere forskning som viser at mennesker med ulike syndromer og psykisk utviklingshemming generelt, har en betydelig større risiko for tidlig demens. Som eksempel kan mennesker med Downs syndrom få demens allerede i 40-års alderen, og for de mellom 50-60 år har hele 50% påvist demens. I tillegg gjennomførte vi kurs med temaet autisme og utviklingshemming, da vi har brukere med denne diagnosen. Dette er en gruppe som kan kreve/krever mye tilrettelegging og oppfølging, noe som gjør det desto mere viktig å treffe riktige tiltak i miljøarbeidet. Begge disse kursene ble holdt av Habiliteringstjenesten i Innlandet. Vi bruker også denne tjenesten til veiledning og oppfølging i forhold til enkeltbrukere.

- Kurs for ansatte i BPA (brukerstyrt personlig assistanse): Kursbolk II for assistenter som jobber i BPA. Kursholder var AMBIA. Dette var en oppfølging fra kurs I som ble avholdt i 2022.
- 3 ansatte gjennomførte kurs i terapeutisk konflikthåndtering (TKH) over 4 dager: I vår tjeneste har vi brukere som har atferd som utfordrer og kan utagere fysisk overfor ansatte, der det er viktig å ha "verktøy" som kan forhindre utagering. TKH er et slikt opplegg, og TFF har tidligere hatt en ansatt som har hatt ansvaret for opplæring av andre ansatte i denne måten å jobbe med konflikthåndtering på. Det var imidlertid viktig å ha flere ansatte som kunne bidra med opplæring, slik at vi nå har 4 ansatte som er ressurspersoner og gjennomfører kurs i dette.
- Lederutvikling: Avdelingsleder og Enhetsleder har deltatt i Sevje Utviklings lederprogram for nye ledere i kommunen. Dette gikk over 6 dager, og omhandlet både selvledelse, Mestringsorientert ledelse, strategiutvikling via bruk av tjenestehjulet. Med dette som bakgrunn har vi startet en interessentanalyse for å legge en strategi for å implementere positiv

atferdsstøtte i TFF. Positiv atferdsstøtte er en forskningsbasert arbeidsmetode som er påvist kan minske forekomsten av uønsket atferd.

Måloppnåelse nærvær:

Tjenesten har et sykefravær på 9,1% i 2023. I 2022 var det på hele 13%, så det har bedret seg til det positive dette året. Nøkkelen til dette har vært tilrettelegging i turnus for de ansatte som har hatt behov for det. Tilretteleggingen er i forhold til lengden på vakter for de som av fysiske grunner ikke klarer langvakter, hvilken bruker de jobber hos og med, og øvrige tilpasninger i turnus ut fra den enkelte ansattes ønsker og behov.

Tjenestemottakere skal ha et godt liv:

Tjenestemottakere i TFF har gode boforhold i relativt nye velholdte leiligheter, der de får tett og god oppfølging i dagliglivets aktiviteter og tilrettelagte fritidsaktiviteter. Det er to avdelinger, Solgløtt med 7 beboere og Klokkaregga med 3 beboere, samt avlastningstilbud i en bolig. I tillegg gis tjenester til beboere i egne boliger utenom avdelingene. Øvrig tjenestetilbud i TFF er aktivitetskontakter (tidligere støttekontakter), omsorgslønn og Brukerstyrt personlig assistanse.

Aktivitetscenter/dagaktiviteter:

Alle tjenestemottakere i TFF får tilbud om jobb på Aktivitetssenteret, som har tilhold i gamle Steigen skole, og på området kalt Kattmoen. Her produseres lunsjmat, veving av matter, strikking, tilvirking av tennbriketter og produksjon av sløydartikler for salg. På Kattmoen er det vedproduksjon for salg, samt gode muligheter for tur og uteaktiviteter. En dag i uka flyttes aktivitetene til Savalen, der bassenget benyttes, og øvrige turmuligheter i området. Senteret er en viktig møteplass og arena for sosiale aktiviteter for våre brukere, og produksjonen for salg er en fin motivasjonsfaktor for de ansatte. Aktivitetssenteret brukes også av psykiaritjenesten en formiddag i uken, og en nabokommune kjøper en plass til bruker med psykisk utviklingshemming. Det er 7 beboere i TFF som benytter aktivitetssenteret.

TFF kjøper aktivitetstjenester fra Meskano AS, i 2023 for 5 personer. Dette er VTA-plasser (varig tilrettelagt arbeid) for personer med ulike diagnoser der alle har en uføretrygd. Det er tjenestemottakere både i TFF og psykiaritjenesten som benytter tilbudet.

Vedtakter i TFF:

Til grunn for tjenestene som gis i TFF ligger vedtak for den enkelte tjenestemottaker. For 20 tjenestemottakere i boliger og på aktivitetssenteret utgjør vedtakene 1130 vedtakstimer per uke, der timene varierer ut fra behovet til den enkelte bruker fra 3 til 175 timer i uken. Tjenesten har i dag 38,5 årsverk i turnus. Vi har en grunnturnus som gjør at vi klarer å yte bistand innenfor de årsverk vi har. Tjenesten har også i 2023 fått dispensasjon i forhold til å bruke langvakter (inntil 13,5 time per vakt). Ved kartlegging blant de ansatte og pårørende/verger er majoriteten fortsatt svært fornøyd med turnus med langvakter.

Lønnsutgifter er delt inn i fastlønn, tilleggslønn kveld/natt og lør/søn, vikar ved sykefravær, vikar ved annet fravær, ekstrahjelp i de tilfeller det må ekstra personell inn, som f.eks opplæringsvakter og overtid. Tjenestemottakere kan i løpet av kort eller lengre tid få endrede behov, dette kan være utfordrende i forhold til lønnsbudsjett. Kommunen har anledning til å kreve en egenandel for praktisk bistand og opplæring, men dette er ikke iverksatt. Det er ikke anledning til å kreve egenandel for personrettet bistand.

Omsorgstønad:

Det er 3 personer tilknyttet TFF som har omsorgstønad, med tilsammen 92 timer per uke. Omsorgslønn er en økonomisk ytelse til personer som har et særlig tyngende omsorgsarbeid, for eksempel for et funksjonshemmet barn som har behov for pleie og omsorg hele døgnet. Omsorgstønad skal sees i sammenheng med behovet for andre helse- og omsorgstjenester, blant annet kan de som mottar hjelpestønad få denne trukket fra omsorgstønaden. Lønnsnivået er som for omsorgsarbeidere, og uavhengig av lønsmottakers utdannelse og øvrige lønnsnivå.

Aktivitetskontakt:

Tilbud om aktivitetskontakt ytes i ulikt timetall fra 1 til 7 timer per uke. Det er i dag 13 personer som mottar denne tjenesten med til sammen 33 timer per uke. Timebetaling for aktivitetskontakt er kr. 214,- og i tillegg utbetales en utgiftsdekning per måned på kr. 200,- for to timer i uken, og kr. 300,- for 3 timer og mer per uke. Kommunen har i tillegg 3 personer som er tildelt omsorgstønad, organisert fra TFF.

Ekstra fokus i 2023

Samarbeid med de andre enhetene innen helse - og velferd og flyktingetjenesten:

I første halvår i 2023 hadde Solgløtt i ledig leilighet en KAD-seng som kommunen er pålagt å ha i forhold til mennesker med øyeblikkelig behov for helse- og omsorgshjelp. Se for øvrig kommunens rus- og psykiatritjeneste. Denne ble iløpet av året flyttet til Solsida. Den ledige leiligheten ble så benyttet av Flyktingetjenesten i forhold til en mann som kom fra Ukraina. I tillegg samarbeider TFF og psykiatritjenesten om dagtilbud til brukere i psykiatritjenesten, da Aktivitetssenteret avsetter en dag i uka til aktiviteter for denne gruppen. Det er aktivtør på Aktivitetssenteret, ansatt i TFF som følger opp dette.

Arbeidsmiljø:

Tjenesten har også i 2023 hatt arbeidsmiljø oppe som tema på personalmøter og i medarbeidersamtaler. Det har blant annet vært fokus på kommunikasjon som å unngå å snakke om en kollega men heller snakke til, måten vi formidler budskap på, å ta den "andres" perspektiv, og det felles ansvaret vi alle har for et godt arbeidsmiljø.

Internkontroll - ambisjoner/mål/måloppfyllelse:

Årshjul for planlegging av avvikling av ferie og annet fravær, medarbeidersamtaler, datoer for budsjett og overholdelse av frister. Faste teammøter rundt beboere og tjenestemottakere, faste husmøter med ansatte ligger inne i turnus, HMS-oppfølging med påfølgende ROS-analyse gjennomføres.

Bemanning, organisering og kompetanse:

Enheten har i tillegg til enhetsleder en avdelingsleder som primært er knyttet til Klokkaregga. Enhetsleder er primært knyttet til Solgløtt, og har en delt funksjon da det ikke er avdelingsleder knyttet til avdelingen. Disse to lederstillingene er ikke knyttet til turnusjobbing. TFF har i 2023 6 ansatte med høgskole. Herav 5 vernepleiere og 1 barnevernspedagog. Denne gruppen har fagansvar. Fagansvaret er knyttet til oppfølging og administrering av det faglige arbeidet overfor brukerne, herunder vedtak, ansvarsgruppemøter, oppfølging av arbeidsplaner og kontakt mot pårørende og habiliteringstjenesten. 20 % av fagstillingene er knyttet til den faglige jobbingen. 16 ansatte har fagbrev som helsefagarbeider,

barne- og omsorgsarbeider, hjelpepleier, 3 ansatt har i 2023 fullført fagbrev som henholdsvis helsefagarbeider og barne- og ungdomsarbeider.

Gjennom hele året har det vært fokus på å holde budsjett, unngå for mye overtid og vikarbruk. Vi har vakanse i forhold til 2 langtidssykemeldte, noe som vises i lønnsutgifter på vikarbruk. Vi har også utfordringer med å skaffe nok vikarer når det oppstår sykdom av kortere varighet, som igjen utløser overtid fordi vi må bruke faste ansatte som da går ut over det faste timetallet de skal jobbe.

Klima, miljø og energi

Enheten har 1 bil i sambruk med HBO, og som TFF tok over på slutten av 2023. Ved utskifting vil de bli erstattet med elbiler. Vi prøver å få til så god logistikk som mulig på våre kjøreruter da det medfører effektivitet, er mindre belastende på miljøet og økonomisk gunstig. Det er lite reisevirksomhet i forbindelse med kurs- og møtevirksomhet. Mye foregår digitalt. Vi har kildesortering i Solgløtt og Klokkaregga.

Kommentar til status økonomi

- Nettoutgiften i regnskapet ble 1.225.000 kr lavere enn budsjettrammen.
- Enheten fikk i løpet av 2023 økt sin budsjettramme med totalt 2.294.000 kr. Dette fordeler seg med 738.000 kr til økte kostnader til lønn og sosiale utgifter som følge av lønnsoppgjøret, 92.000 kr til lønn lærlinger og 1.464.000 kr til økt pensjonspremie.
- Lønnsutgiftene ble 1.500.000 kr høyere enn justert budsjett. Av dette gjelder 700.000 kr omsorgsstønad som ikke var budsjettert.
- Pensjonspremien ble 340.000 kr lavere enn justert budsjett.
- Regnskapet viser 900.000 kr i lønn til vikarer ved sykefravær, mens det var budsjettert med 1,0 mill. kr. I sykelønnsrefusjon viser regnskapet 1,3 mill. kr, mens det var budsjettert med 1,1 mill. kr. Det er regnskapsført 470.000 kr i overtidslønn og budsjettert med 300.000 kr. Noe av overtidslønna gjelder lønn som vikar ved sykefravær.
- Det ble et merforbruk på 650.000 kr på lønn i faste stillinger inkl. tilleggene. TFF har hatt langtidssykefravær blant fast ansatte. Vaktene for disse har vært fylt av faste ansatte i deltidsstillinger som har fått utvidet sine stillinger midlertidig. Lønn for denne stillingsutvidelsen er ført som lønn i faste stillinger i stedet for som vikar ved sykefravær. Dette er hovedårsaken til merforbruket på lønn i faste stillinger og dette forklarer også hvorfor refusjonen fra NAV er langt større enn vikarutgiftene i kulepunktet ovenfor.
- På kjøp av varer og tjenester er avviket kr 0 mellom budsjett og regnskap.
- Refusjonen fra staten er beregnet til 5.248.000 kr som er 1.980.000 kr mer enn budsjettert. Hovedårsaken til denne merinntekten er økningen i pensjonspremien på litt over 1,0 mill. kr i forhold til opprinnelig budsjett og en økning i lønnsutgiftene på 1,1 mill. kr i forhold til opprinnelig budsjett. I tillegg ble lønn til vikarer 300.000 kr lavere enn opprinnelig budsjettert. Alt dette økte beregningsgrunnlaget for den statlige refusjonen.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	29 620	27 542	29 836	30 959	-1 124
Refusjon lønn	-1 861	-1 100	-1 100	-1 298	198
Sum Lønn	27 759	26 442	28 736	29 661	-925

Årsberetning 2023

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Drift	810	655	655	664	-8
Kjøp av produksjon	430	300	300	298	2
Overføringer	152	120	120	105	15
Sum Utgifter	1 392	1 075	1 075	1 067	8
Brukerbetaling	-160	-130	-130	-85	-45
Refusjoner	-5 081	-3 387	-3 387	-5 574	2 187
Sum Inntekter	-5 241	-3 517	-3 517	-5 659	2 142
Netto resultat	23 910	24 000	26 294	25 069	1 225

Kommunalsjef helse og velferd

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Under "enhet" Kommunalsjef helse og velferd ligger tjenestekontoret, NAV kommune, krisesenteret, frivilligsentralen, eldrerådet og rådet for personer med funksjonsnedsettelse

	2023	2022	2021
Antall ansatte	3	3	
Antall årsverk	3	3	
Antall heltidsansatte	3	3	
Antall deltidsansatte			
Antall ansatte kvinner	3	3	
Antall ansatte menn			

De ansatte her er kommunalsjef og 2 ansatte i fulle stillinger på tjenestekontoret. Kommunalsjef Helse og velferd er saksbehandler og sekretær for rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse.

Tjenestene i 2023, virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommuneloven § 14.7 c)

Kommunalsjef deltok på ulike kurs og konferanser i 2023. Dette gjelder blant annet dagskonferansen "et aldervennlig samfunn", nasjonal helsekonferanse, helse- og omsorgsledernetterverket Innlandet, "Bolit for velferd"-konferanse, "Digital transformasjon". Ellers har kommunalsjef deltatt i flere nettverksgrupper i regionen og på temamøter. Kommunalsjef er medlem av kommunens integreringsteam, OBS-team og koordinerende enhet.

NAV

NAV Nord-Østerdal er organisert som et vertskommunesamarbeid med samarbeidskommunene Folldal, Rendalen, Tolga og Tynset, der Tynset er vertskommune. Som følge av ombygging knyttet til sikkerhetsmessige krav har lokalkontorene i 2023 ikke vært åpne for å kunne gjennomføre samtaler mellom innbyggere og ansatte. Det er kun på Tynset at lokalene har vært delvis åpne for innbyggerne. NAV kommune Nord-Østerdal har 10 ansatte. Også den statlige delen av NAV har 10 ansatte. NAV N.Ø. har organisert seg i team.

NAV N.Ø. har hatt to prosjektstillinger lønnet av statlige midler fra statsforvalter:

- Utvikling av sosiale tjenester - bistand til innvandrere utenfor EØS. Det er laget samarbeidsavtaler mellom kommunene og NAV om introduksjonsprogrammet for å sikre ansvarsfordeling og samhandling i oppfølgingen av flyktninger.
- Utvikling av sosiale tjenester - behovet for opplysning, råd og veiledning som følge av Covid-19 herunder økonomisk rådgivning. Prosjektet har utviklet og økt kvaliteten på de sosiale tjenestene ved kontoret.

NAV samarbeider med Nord-Østerdal videregående skole og fylkeskommunal oppfølgingstjeneste (OT). Oppfølgingen av unge under 30 har særlig høy prioritet. Det er viktig både for den enkelte og for samfunnet at unge mennesker blir sett, fulgt opp og motivert slik at de kommer ut i ordinær utdanning eller arbeidsliv.

NAV har opplevd svært stor arbeidsbelastning gjennom 2023. En av årsakene er økning i arbeidsmengde på grunn av bosetting av et høyt antall flyktninger siden juli 2022. Men NAV opplevde også en betydelig økning av andre henvendelser knyttet til økonomiske utfordringer som personer og familier står i. Dette har ført til økt ventetid for innbyggerne.

Det er plan for ferdigstilling av kontorlokaler til NAV lokalt på kommunehuset i Alvdal, slik at brukermøter kan gjennomføres i løpet av 2024.

Tjenestekontoret

Kontoret ble etablert i februar 2022. Kontoret har 2 årsverk. Tjenestekontoret og enhetene innen helse og velferd har felles mål om å utvikle et godt og effektivt samarbeid som bidrar til at kommunens innbyggere får et helhetlig og individuelt tilpasset tjenestetilbud etter god forvaltningsskikk og lik tildelingspraksis.

Formålet er å;

- Ivareta pasientens/brukers rettssikkerhet og sikre likeverdig behandling, uavhengig av alder, hjelpebehov og hvor de er bosatt i kommunen.
- Tydeliggjøre det ansvaret kommunen har som forvalter og tjenesteyter.
- Kvalitetssikre tildelingen av tjenester ved å skille forvaltning og utøvende tjeneste.

Tjenestekontoret har avgjørende myndighet og ansvar for alle vedtak som fattes. Vedtak fattes etter drøftingsmøter med enhetene, eller kan fattes av tjenestekontoret alene. Dette avklares i hver enkelt sak/tilfelle. Enhetene kan starte tjenester på kveld, helge- og høytidsdager når det er nødvendig.

Tjenestekontoret sørger da for vedtak i ettertid. Tjenestekontoret skal gjennomgå klager på enkeltvedtak om helse- og velferdstjenester og gi nødvendig veiledning til den som klager.

Tjenestekontoret har systemansvaret for fagprogrammet CosDoc, og skal til enhver tid holde innholdet i maler som brukes ajour, og bistå ansatte ved eventuelle endringer.

Frivilligsentralen

Stiftelsen Alvdal Frivilligsentral mottar et statlig tilskudd som for 2023 var 423.752 kr samt tilskudd fra kommunen som i 2023 var på 210.000 kr. I tillegg stiller kommunen lokaler gratis til disposisjon i tidligere Steigen skole. Frivilligsentralen har anledning til å leie ut lokalene og eventuelle leieinntekter tilfaller frivilligsentralen. Frivilligsentralens administrasjon og styre utarbeider egen årsmelding.

Krisesenteret

Alvdal kjøper sitt lovpålagte krisesentertilbud av Gudbrandsdal krisesenter på Lillehammer. Kostnaden for kommunen var 210.592 kr i 2023. Det foreligger ikke data om benyttelsen av tjenesten pr. kommune.

Rådene

Eldrerådet og Rådet for personer med funksjonsnedsettelse har gjennomført felles møter i 2023, og det ble fremmet forslag for administrasjonen om sammenslåing og nye retningslinjer for et felles råd på høsten 2023. Det førte til en sammenslåing og endring i navn til rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse og ny sammensetning av medlemmer. Rådene har gjennomført 5 møter. Rådene har utarbeidet egne årsmeldinger som behandles som egne saker i kommunestyret.

Ekstra fokus i 2023

I sektoren har det gjennom 2023 vært stort fokus på blant annet dette:

- Få på plass stabil bemanning på legekantoret
- Jobbe med kriterier for tildeling av tjenester innen helse og omsorg
- Ferdigstille ombygging på Solsida og organisering av korttidsavdeling
- Jobbe med heldøgns bemannede omsorgsboliger
- Få på plass et bedre samarbeid med DPS
- En robust helsestasjon med tilbud om foreldreveiledning
- Videreføre prosjekter innen rus og psykisk helse
- Samarbeidsavtale mellom kommunen og SI Tynset sykehus

Hvert av disse punktene er kommentert på andre steder i årsberetningen under sektor helse og velferd.

Klima, miljø og energi

Helse og omsorg utgjør en stor del av kommunens virksomhet og omfatter institusjon, legekantor, helsestasjon, rus og psykisk helsetjeneste og hjemmebaserte tjenester. Tiltak knyttet til daglig drift kan bidra til redusert klimagassutslipp tilpasset behovene til brukere og ansatte.

Strategiene til helse og velferdssektoren er å;

- Velge biler med lave utslipp til hjemmetjenesten og annen transport.
- Inkludere klimakrav ved kjøp av engangsartikler og utforming av måltider
- Økt kompetanse og holdningsskapende arbeid blant egne ansatte
- Effektiv energibruk i egne lokaler
- Legge til rette for kildesortering og ombruk

Kommentar til status økonomi

- Nettoutgiften i regnskapet ble 940.000 kr høyere enn budsjettrammen.
- Budsjettrammen ble i løpet av året økt med totalt 3.035.000 kr. Dette fordeler seg med 79.000 kr på økte kostnader til lønn og sosiale utgifter som følge av lønnsoppgjøret, 156.000 kr til økt pensjonspremie og 2.800.000 kr i tilleggsbevilgninger tilsammen i de to økonomirapportene. Sistnevnte gjelder i sin helhet økte utgifter til økonomisk sosialhjelp i NAV utover opprinnelig budsjett.
- Av merforbruket på 940.000 kr gjelder 900.000 kr NAV der 220.000 kr gjelder administrasjon og 630.000 kr gjelder økonomisk sosialhjelp. Sistnevnte var 4.900.000 kr i 2023. I 2021 var beløpet 1.480.000 kr. Økningen i NAV sin administrasjon skyldes at NAV måtte ansette flere da arbeidsmengden økte mye på grunn av den store bosettinga av flyktninger i 2022.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	2 745	2 536	3 171	3 235	-64
Sum Lønn	2 745	2 536	3 171	3 235	-64
Drift	739	236	236	294	-58
Kjøp av produksjon	1 765	1 664	1 664	1 807	-143
Overføringer	4 318	2 464	4 864	6 004	-1 140
Finansutgifter	0	0	0	0	0
Sum Utgifter	6 822	4 364	6 764	8 104	-1 340
Brukerbetaling	1	0	0	0	0
Refusjoner	-112	0	0	-40	40
Overføringer	-448	0	0	-424	424
Finansinntekter	-25	0	0	0	0
Sum Inntekter	-584	0	0	-464	464
Netto resultat	8 982	6 900	9 935	10 875	-940

Samfunn og utvikling

Tjenesteområdebeskrivelse

Sektoren har ansvaret for disse tjenestene:

- Bosetting og integrering av flyktninger
- Landbruk og miljø
- Næringsutvikling
- Kultur
- Tekniske tjenester drift og vedlikehold av kommunens bygninger, veier og anlegg, herunder vann, avløp og renovasjon
- Planlegging og gjennomføring av investeringer i bygninger, veier og anlegg
- Plan, byggesak og geodata med Tynset som vertskommune .

Sektoren ble etablert ved den administrative omorganiseringen til 3-nivå modell med virkning fra 1. januar 2022. Stillingen som sektorleder, Kommunalsjef Samfunn og utvikling, var vakant fram til februar 2023. Innkjøring av ny organisasjonsmodell i denne sektoren har dermed blitt hengende noe etter de andre to sektorene, men er nå på plass.

Arbeidet med næringsutvikling har i 2023 ligger til sektorleder, men under utlysning av ny enhetsleder kultur høsten 2023 ble førstelinjeansvar for næringsarbeid også definert inn som et ansvarsområde. Ny enhetsleder kultur og næring starter opp i sin stilling 1. januar 2024.

Utvikling og utfordringer

Sektoren utfører i hovedsak:

- Forvaltningsoppgaver og saksbehandling etter ulike særlover.
- Planarbeid og tilrettelegging for samfunns- og næringsutvikling.
- Tilrettelegging for frivilligheten gjennom lag og foreninger, kulturliv, arrangement osv.
- Bosetting av flyktninger, arbeid med integrering som også er et tverrsektorielt arbeid.
- Drift, vedlikehold og forvaltning av kommunale bygg og anlegg.
- Investeringer i bygg og anlegg.

Foruten saksbehandling innen ulike særlover, er kommuneplanens samfunnsdel sammen med andre styringsdokumenter førende for de oppgaver sektoren jobber med. Styringsvedtak i form av:

- Planstrategien som rulleres hvert fjerde år.
- Strategisk næringsplan med tiltaksdel som rulleres og rapporteres på årlig i forbindelse med budsjett og virksomhetsplanleggingen
- Plan for idrett og fysisk aktivitet med tiltaksdel som rulleres årlig
- Hovedplan for vann og avløp (ny i 2022)
- Interkommunal plan for klima og energi (2023)
- Investeringsbudsjettet
- Kommunestyrets vedtak om mottak av flyktninger

Med bakgrunn i energikostnadene fra 2022 ble det budsjettert med en relativt høy energipris også for 2023, men prognosene slo ikke til. Energiforbruket knyttet til en lavere strømpris enn budsjettet har dermed hatt betydelig effekt for sektorens regnskap for 2023. ENØK-tiltak prioriteres ellers ved vedlikehold og annen aktivitet i bygg og anlegg. Den kommunale barnehagen på Plassen er i 2023 kobla på nytt biovarmeanlegg.

Vi tok også i 2023 imot en stor mengde nye flyktninger, sett i forhold til årene før krigen i Ukraina brøt ut. Det er med mottaket fra 2022 nå bosatt over 100 flyktninger i kommunale og framleide boliger, i hovedsak har de vi har tatt imot i 2023 kommet fra Ukraina. Dette har utfordret hverdagen i nærmest alle sektorer, både i forhold til tilgang på boliger, mottak og oppfølging av nyankomne i helse og oppvekst. Ytterligere om gjennomføring og måloppnåelse er beskrevet under den enkelte enhet.

Kommunene og NAV Innlandet vedtok i 2023 å starte opp prosjektet "Sømløs arbeidsintegrering" med sikte på å styrke innsatsen for å få flyktninger raskere ut i arbeidslivet, og egen prosjektleder er på plass og startet opplæringen i desember 2024. Prosjektet er administrativt lagt inn under flyktingetjenesten, men samarbeider i det daglige i hovedsak med NAV Nord-Østerdal der alle prosjektlederne i regionen har en felles kontordag pr. uke. Arbeidet med den sosiale integreringen for både voksne, barne og eldre utenom jobb og skolehverdagen til den enkelte, har det inntil videre vært arbeidet beskjedent med.

Internasjonalt råd og Integreringsteamet vil i løpet av 2024 se på tiltak innenfor det handlingsrommet som ligger i budsjettene. Kulturenheten ved biblioteket og ungdomsklubben, samt Frivilligsentralen er blant tjenestetilbudene mange flyktninger benytter seg av og der aktiviteten har vært god i 2023.

Utvalgte resultater

Sektorens enheter har et stort sprik i aktivitet, fra flyktningtjenesten og kulturenheten over til næring, kommunalteknisk, landbruk og miljø, samt enhet plan, byggesak og geodata der Tynset et vertskommune. Det vises i stor grad til enhetens egen rapportering av sin aktivitet, men kommunedirektøren er gjennomgående fornøyd med et høyt aktivitetsnivå hos alle, trass i en til dels krevende hverdag for flere.

Det vises også til oversikten over viktige begivenheter.

Viktige begivenheter

Enheter har slik det framgår hatt et produktivt år i 2023. Nedenfor nevnes noen viktige hendelser i Alvdal i 2023:

- Regional kommunedelplan klima og energi - "Bærekraftige fjellkommuner i en grønn region", ble vedtatt som et viktig styringsdokument høsten 2023. Planarbeidet har hatt betydelig involvering fra flere av sektorens enheter.
- Virksomhetsleder for interkommunal enhet plan, byggesak og geodata sa våren 2023 opp sin stilling, og ny erstatter ble ansatt med oppstart høsten 2023. Ut fra tidligere bakgrunn som mangeårig ansatt ved den samme interkommunale enheten for drøyt 10-15 år tilbake i tid, kjenner vår nye virksomhetsleder både Alvdal og Tynset kommune svært godt.
- Den interkommunale enheten plan, byggesak og geodata er vertskommune for Alvdal kommune. Enheten som administrativt ligger til Tynset kommune har i meldingsåret hatt 12,2 årsverk og utført godt og viktig arbeid for kommunens samfunnsutvikling innen disse ansvarsområdene:
 - Geodata: Opprettelse av grunneiendom, oppmålingsforretninger, seksjonering, kartvedlikehold og matrikkelføring, adressetildeling.
 - Bygg: Bygge- og tiltaksbehandling, tilsyn, oppfølging av ulovlighets saker.
 - Plan: Utarbeidelse av reguleringsplaner og behandling av private arealplaner. Utarbeide planstrategier og kommuneplaner (både samfunnsdel og arealdel)
 - Eiendomsskatt: Drift- og vedlikehold av eiendomsskattegrunlaget for boliger, fritidsboliger, næringseiendommer, kraftlinjer og kraftverk, hvor Alvdal i 2023 har gjennomført taksering for å fornye skattegrunlaget.
 - Vertskommuneansvar for NØ-GIS, geodatasamarbeidet i Nord- Østerdal der kommunene Follal, Alvdal, Rendalen, Tolga og Tynset deltar.
- Regulering av nytt næringsareal nordover langs rv. 3 ved Paureng-Søberg ble sendt på høring med en foreslått beskjeden utvidelse begrunnet i flere varsler om innsigelser fra regionale myndigheter. I dialog med Regionalt planforum i Innlandet har det i prosessen vært en konstruktiv dialog der det ble utarbeidet en konsekvensutredning for alternative arealer, og området ved Storfjellet ble ut fra denne foreslått som en videre aktuell lokalisering. Dette tas til vurdering på nyåret i 2024 sammen med sluttbehandling av Paureng-Søberg.
- Det er ut over dette arbeidet godt med flere andre planprosesser. Kommunedelplan Savalen har imidlertid stoppet noe opp på grunn av utfordringer knytta til vannressurser ved Savalen i nord. Villreinhensyn og behandlingen av Villreinnormen for Knutshø har også medført behov for merarbeid og noe utsettelse. Arbeidet med planen for sørenden og innenfor Alvdal kommune er

langt på vei å betegne som ferdig. Planen forventes klar til politisk sluttbehandling på sensommeren 2024.

- Kommunal reguleringsplan for Tronfjellveien er det også arbeidet godt med i 2023, der det er gjort flere kartlegginger og innhentet et stort grunnlagsmateriale. Det er forventet at planen tas til førstegangs behandling i første halvår 2024.
- På tampen av 2023 mottok kommunen privat forslag til detaljregulering for Kvernbekkdalen boligområde og Piperud hyttegrenn. Grunnet inhabilitet knyttet til ny virksomhetsleder ved interkommunal enhet plan, byggesak og geodata, er planavdelingen i Rendalen oppnevnt som settekommune.
- Flyktnings situasjonen etter krigen i Ukraina medførte en betydelig bosetting av flyktninger i 2022, og denne fortsatte i 2023. Til sammen er nå over 100 nye flyktninger blitt alvdøler i 2022/2023, og dette har skapt utfordringer ved flere enheter på tvers av sektorene. Tiltaket med prosjekt "Sømløs arbeidsintegrering" ble igangsatt i desember 2023, og forventes å gi resultater i forhold til å sikre flyktningene en gradvis innpass i arbeidslivet etter endt introduksjonsprogram og norskopplæring. Bosetting i kommunale boliger og etterhvert svært mange framleide boliger har for enhet kommunalteknikk og for flyktnings tjenesten gitt et betydelig merarbeid i meldingsåret. To midlertidige engasjementsstillinger i forhold til boveiledning og introduksjonsprogrammet kom på plass i første halvår 2023 og disse forlenges inn i 2024.
- Kulturenheten har hatt et svært aktivt år i 2023 med mange arrangementer, både på biblioteket og Sjulhustunet. Sammen med ungdomsklubben og øvrig aktivitet er tilbudene viktige i integreringen av våre nye innbyggere.
- Konkret for biblioteket ble det på slutten av 2022 fremmet initiativ for å flytte folkebiblioteket ut av kommunehuset og inn i bygningsmassen til Alvdal Handelslag på Steia. Dette ble vedtatt etter to runder med politisk behandling og omfattende utredning for å omgjøre dagens bibliotek til kontorer og møterom, samt omgjøre 1. etasje i Dalsegga til seks nye kommunale leiligheter. Det er satt av midler til dette i budsjett og økonomiplan 2024-2027. Innflytting for bibliotekets del er estimert å bli i januar 2025, mens de øvrige lokalene til kontorer/møterom og leiligheter klargjøres med tanke på innflytting i januar 2026.
- Tidligere enhetsleder kultur avsluttet sitt arbeidsforhold i Alvdal kommune sommeren 2023, og ny stilling som enhetsleder kultur og næring ble lyst ut. Ansettelse ble gjort høsten 2023 og ny enhetsleder tiltrer ved årsskiftet 2024. Stabsleder har ledet både kultur og stab i denne perioden, og det har vært et godt samarbeid med det frivillige kulturlivet i flere arrangementer som gir kommunen mye positiv blest/omdømme. Oppfølgeren av suksessen med "Da Dylan kom til Alvdal" i 2022, ble i 2023 til konserten "Flower Power" og nok en gang bidro kulturenheten aktivt inn.
- Visit Røros og Østerdalen ble i 2022 vedtatt stiftet som en arvtager til Destinasjon Røros. Alvdal kommune har vært medlem fra første stund og det er gledelig å se at også Stor-Elvdal og Åmot kommuner sør for oss nå er med, samt at Tynset avklarte sitt medlemskap i 2023.
- Ved enhet landbruk og miljø har det vært god produksjon av både lovpålagte oppgaver, samt at enheten er inne i flere strategisk viktige prosjekter og har deltatt tungt inn i planprosesser både i Alvdal og Tynset det siste året.
- Innen enhet kommunalteknikk er det i meldingsåret utført et betydelig arbeid. Arbeidet med nytt renseanlegg og VA-plan har gått sin gang, mens det basert på politiske vedtak er gjort forberedelser mot nye investeringsprosjekter inn i ny økonomiplanperiode.

Kommentar til status økonomi

Regnskapet viser kr 43.444.000 i netto utgift for sektorens enheter samlet. Justerte budsjetttrammer var i sum kr 41.342.000. Dette betyr at merforbruket var kr 2.102.000. Opprinnelige budsjetttrammer for

Årsberetning 2023

enhetene i sektoren var tilsammen 39.275.000 kr. Status økonomi er kommentert under den enkelte enhet.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	25 224	28 121	33 580	34 580	-1 000
Refusjon lønn	-381	-160	-160	-777	617
Sum Lønn	24 843	27 961	33 420	33 802	-383
Drift	23 755	37 920	33 180	20 884	12 296
Kjøp av produksjon	16 396	15 461	15 631	18 286	-2 655
Overføringer	10 272	6 407	7 697	10 104	-2 407
Finansutgifter	770	1 792	1 281	2 538	-1 257
Sum Utgifter	51 194	61 580	57 789	51 812	5 977
Brukerbetaling	-19 571	-26 057	-25 657	-27 135	1 478
Refusjoner	-9 105	-18 752	-18 752	-11 505	-7 248
Overføringer	-2 066	-3 270	-3 270	-1 498	-1 772
Finansinntekter	-5 517	-2 188	-2 188	-2 033	-155
Sum Inntekter	-36 259	-50 267	-49 867	-42 170	-7 696
Netto resultat	39 778	39 275	41 342	43 444	-2 102

Landbruk og miljø

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Alvdal og Tynset har felles landbrukskontor der Alvdal er vertskommune. Enheten -

- utfører oppgaver knyttet til landbruks- og miljøforvaltningen som i henhold til lov er lagt til kommunene
- foretar tilskuddsbehandling og kontroller innen jord- og skogbruksnæringen
- gir rådgivning og følger opp søknader innen både tradisjonell landbruksnæring (jord-/skogbruk), samt tilleggsnæringer
- ivaretar kommunens rolle i pågående prosjekter innen enhetens ansvarsområder
- selger skogbruks- og vilttjenester til Follidal kommune tilsvarende ca. 0,3 årsverk
- 0,2 årsverk finansieres gjennom vertskapsrollen for regionalt fellingslag

	2023	2022	2021
Antall ansatte	8	7	7
Antall årsverk	7	6,0	6,4
Antall heltidsansatte	6	4	5
Antall deltidsansatte	2	3	2
Antall ansatte kvinner	6	4	4
Antall ansatte menn	2	3	3

I 2023 er 0,2 årsverk finansiert gjennom enhetens administrative rolle for prosjektet «mer effektiv skadefelling for en styrket beitenæring». I forbindelse med at en ansatt ved enheten har gått over til stillingen som ny kommunalsjef samfunn og utvikling i Alvdal kommune ble ny rådgiver/saksbehandler ansatt fra august ny i 100%. Det er forskuttert en endring i enheten som først vil inntreffe i 2024 der en av de øvrige ansatte trapper ned mot pensjonisttilværelse. Dette innebærer en overtallighet inn i 2024. I 2023 ble den ekstra ressurs inndekt av ledige lønnsmidler, mens dette i 2024 vil skje ved salg av tjenester til nabokommuner. Enheten vil i løpet av 2025 gå tilbake til 6,4 årsverk, og som tidligere er 0,3 årsverk solgt til Follidal kommune knyttet til forvaltning av skogbruk og vilt.

Tjenestene i 2023, virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommuneloven § 14.7 c)

Oppfølging og status

- Det regionale fellingslagsprosjektet hadde sitt siste driftsår i 2023 som prosjekt. Sluttrapport leveres februar 2024. Fra 2024 vil det gå over i vanlig drift med støtte av Statsforvalteren i Innlandet og tilsluttede seks andre kommunene
- Ny rådgiver på jord- og konsesjonssaker fra 15. august 2023 i 100 % stilling. Erstatter en som har gått over i ny stilling, samt planlagt pensjonisttilværelse på en av de ansatte i 2025.
 - Enheten har i en kortere periode økt ressurs, som skal tjenes inn ved salg av tjenester i 2024;
 - Selger tjenester til Rendalen kommune i 2024 i 50 % stilling
 - Planarbeid for Folla finansieres også gjennom salg av timer
- Veterinærvakt; skrevet nye kontrakter i Alvdal/Follidal og Tynset
- Pilotprosjekt “Beredskapsplan på gårdsnivå” bygger videre på det tidligere “Bondens Nettverk” og har som mål at alle gårder med husdyrproduksjon skal ha en beredskapsplan, der alle tunkart/driftssenter legges inn i brann- og redningstjenestens LOCUS-filer. Det er ellers et mål å styrke det sosiale nettverket til gårdbrukerne i våre kommuner, og vi ser at dette i en pressa hverdag kan ha stor betydning
 - Prosjektperiode: september 2023 – november 2025
- Enheten har i samarbeid med Storsteigen videregående skole og Stjärnhöökgymsnasiet i Rättviks kommun i Dalarna gjennomført et forprosjekt med Interreg-støtte i 2023. Sluttrapporteringen skjer vinteren 2024, og det ligger an til en søknad om hovedprosjekt der skolene i stor grad blir prosjektledere og ansvarlige fra september 2024.
- Alvdal kommune med enheten involvert har gjennom høsten 2023 initiert et mulig forprosjekt for å se på muligheten for utvikling av et kompetansesenter for fjellandbruk på Storsteigen, i samarbeid med Norsk senter for fjellandbruk på Løken i Valdres. Lokalt er Tynset studie- og høgskolesenter med, sammen med Klosser Innovasjon som deltar i nettverket Agrifoodtech Norway. Prosjektsøknaden er i samsvar med tiltaksplanen for Strategisk næringsplan, samt regional kommunedelplan for klima og energi.

Ekstra fokus i 2023

Ekstra fokus på enheten i 2023

- Ny anbudsrunde veterinærvakt Tynset
- Jevnlige nyhetsbrev og oppdatering av enhetens side på Facebook, for informasjon ut til brukerne
- Fokus på effektive møter og utnyttelse av arbeidssystemer i enheten

- Nytt saksbehandlersystem fra 1.mai
- Teams

Klima, miljø og energi

Klima, miljø og energi

Enhet for landbruk og miljø har i løpet av 2023:

- Deltatt i prosjektgruppe og relevante faggrupper knyttet til Regional kommunedelplan for klima og energi med handlingsplan for Nord-Østerdalen. Vedtatt politisk i alle kommunene i september 2023.
 - Klimaregnskap for Alvdal og Tynset kommuner
- Arrangert fagdag med tema: Optimal bruk av dyrka marka vår i samarbeid med faglaga i våre kommuner og Sparebank Øst 1, hvor det var 130 deltakere som deltok.
- Søkt tilskudd for ny fagdag i 2024: klimasmart bonde, klimaregnskap
- Enheten har fått på plass kildesortering i Rektorboligen i forbindelse med at Storsteigen har blitt godkjent som Miljøfyrtårn.
- Vannmiljø
 - Tiltakskort knyttet til Oslofjorden
 - Enhetsleder sitter som styremedlem i styret for vannområde Orkla
 - Sendt inn ønsker om kartlegging av vannstatus i 2024
- Fagmøteserie Regionalt miljøprogram (RMP)
 - I forbindelse med endringer i forskrift for RMP ble det arrangert fagmøter på Kvikne, Tynset og Alvdal våren og høsten 2023 for å informere om endringene.
- Startet opp forprosjekt Biogass
 - Tildelt klimasatsmidler juni 2023, 2 årig prosjekt
 - Utrede muligheten for biogassanlegg i Alvdal, Tynset og Tolga
- Interreg-prosjekt sammen med Storsteigen vgs og Nasjonalt senter for fjellandbruk i Norge, samt de svenske partnerne med Stiernhööksgymnasiet, Rättviks kommun og Dalarnas kompetenscenter för livsmedelkedjan
- Deltar i prosjektet Endring i Utmarksbeite i Nord-Østerdalen i sammen med NIBIO

Kommentar til status økonomi

- Nettoutgiften i regnskapet ble 371.000 kr over budsjettetrammen.
- Enhet landbruk/miljø fikk i løpet av 2023 økt sin budsjettetramme med totalt 506.000 kr. Dette fordeler seg med 182.000 kr på økte kostnader til lønn og sosiale utgifter som følge av lønnsoppgjøret og 324.000 kr til økt pensjonspremie.
- Brutto utgifter (ekskl. moms) for felles landbrukskontor var 6.907.000 kr. Gebyrinntektene for behandling av søknader ble 81.500 kr. Enheten har mottatt økonomisk støtte fra Landbruksdirektoratet til finansiering av arrangementer.
- Landbrukskontoret tok på seg jobben med å utarbeide beitebruksplan for Tynset på vegne av Tynset Sau og Geit. Dette førte til en ikke-budsjettert refusjonsinntekt på 67.000 kr.
- Tynset kommune sin andel av kostnadene for felles landbrukskontor ble 3.550.000 kr. Folldal kommunes andel for kjøp av skogbruks tjenester ble 231.000 kr. Alvdal kommune sin andel var 2.915.000 kr som er 70.000 kr høyere enn budsjettert.
- Kommunen er skogeier og leverer som regel tømmer hvert år, men i 2023 ble det ikke hogd. Det var budsjettert med et netto overskudd på 110.000 kr på hogst og salg.

Årsberetning 2023

- Enheten har ansvaret for kommunens viltfond. Utgiftene, som i 2023 var 74.000 kr, finansieres av fellingsavgifter. Differansen mellom fellingsavgiftene og utgiftene ble avsatt til fond for bruk senere.
- Utgiftene til prosjekt "Regionalt fellingslag" ble 938.000 kr. Dette er finansiert med refusjon på 560.000 kr fra Statsforvalteren, 40.000 kr fra hver av de 7 deltakerkommunene, 60.000 kr fra Surnadal kommune. 28.000 kr fra Heim kommune og 10.000 kr fra Orkland kommune. Utgiftene til prosjekt "Fellingsforsøk" ble 360.000 kr som i sin helhet er finansiert med refusjon fra Statsforvalteren.
- Alvdal kommune sin andel av utgiftene til arbeid med felles klima- og energiplan ble 76.000 kr og er ført under enhet landbruk/miljø.
- Også Alvdal sin andel av tilskudd til veterinærtjenesten på 45.000 kr er ført i regnskapet til enhet Landbruk/miljø.
- Det samme er Alvdal kommunes andel av utgifter vedr. prosjektet "Endringer i utmarksbeite i Nord-Østerdalen". Denne utgiften kom totalt på 75.000 kr.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	5 880	5 707	6 213	6 842	-629
Refusjon lønn	-33	0	0	-23	23
Sum Lønn	5 847	5 707	6 213	6 819	-606
Drift	1 244	634	634	1 376	-742
Kjøp av produksjon	177	20	20	242	-222
Overføringer	2 409	95	95	321	-226
Finansutgifter	39	0	0	108	-108
Sum Utgifter	3 869	749	749	2 048	-1 299
Brukerbetaling	-272	-231	-231	-195	-36
Refusjoner	-4 569	-3 945	-3 945	-5 523	1 578
Overføringer	0	0	0	0	0
Finansinntekter	-180	-50	-50	-41	-9
Sum Inntekter	-5 021	-4 226	-4 226	-5 759	1 533
Netto resultat	4 695	2 230	2 736	3 107	-371

Kultur og næring

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Enhet kultur består av folkebibliotek, skolebibliotek, folkebad, planlegge og koordinere utleie/bruk av Alvdalshallen og Alvdal kulturstue, Alvdals museer, kulturminneforvaltning, idrett, spillemiddelsøknader, den kulturelle skolesekken, den kulturelle spaserstokken, samarbeid med lag og foreninger, arrangementer og utstillinger på biblioteket, lokalhistorisk arkiv, folkehelserådet, ungdomsklubb, arrangementer på Husantunet i samarbeid med lag og foreninger og saksbehandling.

	2023	2022	2021
Antall ansatte	6	6	22
Antall årsverk	4,5	4,12	6,8

Antall heltidsansatte	5	3	3
Antall deltidsansatte	2	3	16
Antall ansatte kvinner	4	3	13
Antall ansatte menn	3	3	8

I tillegg til fast ansatte, er det 2 ansatte i folkebadet som arbeider sesongbasert.

Gjennom hele 2023 har stab og kultur vært slått sammen til en enhet og en ansatt på servicetorget har fungert som avdelingsleder for kultur og har hatt det kulturfaglige ansvaret. Leder for stab har hatt budsjett og personalansvar for ansatte i kulturenheten. Skolebibliotekaren vår fullførte sin utdanning og ble ferdig bibliotekar våren 2023.

Tjenestene i 2023, virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommuneloven § 14.7 c)

Mål for enhetens virksomhet er å i størst mulig grad leve opp til nasjonale føringer for kulturvirksomhet i landet slik det gjenspeiles i Kostra-krav og nasjonale målinger for kultur i kommunene. Kulturenheten har også fokus på folkehelse, mental helse, bolyst, ungdom og kvalitet i tjenestene. Dette fokuset synliggjøres gjennom blant annet ungdomsklubb og ulike arrangementer. Se under.

Kulturenheten satser på profesjonelt kulturarbeid, regionalt samarbeid, samarbeid på tvers (amatør – profesjonell, ung – gammel, idrett – kultur). Det er også et mål å stadig styrke synligheten av tilbud og arrangementer i kommunen. Det jobbes med måter å synliggjøre alt som skjer i Alvdal, gjennom våre nettsider og kommunikasjon med våre samarbeidspartnere. Kulturenheten tar en organiserende rolle mellom kulturaktørene slik at arrangementer ikke krasjer med hverandre.

Arrangementsutvikling og samordning

Et levende kulturliv er selve livsnerven i et velfungerende lokalsamfunn. Kultur fremmer kreativitet, bidrar til tilhørighet og identitet, og gir mennesker muligheter for samhandling og utvikling. Den positive effekten på folkehelsen er også tydelig, og et rikt kulturtilbud gjør kommunen mer attraktiv for både innbyggere og besøkende. Satsing på kultur er derfor en strategisk investering i kommunens fremtid.

Som kommune har vi et ansvar om å sikre bredde og mangfold i kulturfeltet. Dette gjelder både på og utenfor scenen. I små kommuner er det begrenset med ressurser og kompetanse, men ved å samarbeide med andre kommuner, private aktører og frivillige organisasjoner kan vi få mye ut av de ressursene vi har.

Kunstnere, musikere og andre aktører er ryggraden i et levende kulturliv. Ved å gi best mulige vilkår til disse aktørene, har de mulighet til å utvikle seg og dele sine styrker og sin kompetanse med lokalsamfunnet. Synergieffekten av dette vil derfor på sikt gi oss flere personer med kompetanse innen kultur, i tillegg til tilhørighet til lokalsamfunnet.

Alvdal kommune jobber derfor med å samarbeide med og tilrettelegge for lokale aktører, og skaper egne arrangementer hvor dette ikke kommer i veien for det frivillige eller private kulturfeltet. Ved å

satse på et bredt og mangfoldig kulturtilbud, investerer vi i lokalsamfunnets fremtid og skaper et attraktivt sted å bo og besøke.

Arrangementer

Alvdal har et frodig, bredt og mangfoldig kulturliv gjennom hele året. Følgende er noen av arrangementene hvor kulturenheten har vært arrangør, organisator eller bidragsyter:

- Vinterfest i Alvdal, som fant sted i februar 2023, ble drevet av Studio O. Kulturenheten bidro i denne sammenhengen med flere arrangementer, lokaler, utstyr og mannskap. Noen av bidragene var «Vinterpub med Primo Carnera» på Huldra, hvor det ble bidratt med 6 000 kr i tilskudd, samt organisering. Vi hjalp også til med kjøring av filmen «Frost» på Sjulhustunet, med tilhørende fritak for leie, utstyr og teknikk. Biblioteket arrangerte Frost-fest for barn. Under MODDI-konsert i kirken bidro vi med personal til rigging. Studio O stod for en kjemp flott Vinterfest, med gode og varierte arrangementer, samarbeidet godt med andre lokale arrangører, og knyttet det hele sammen til å være en flott og helhetlig festival.
- Med Kveli Rånes Bremseth fikk vi en humorkveld i Alvdal kulturstue i mars 2023. I april 2023 bidro vi med 10 000 kroner i tilskudd og teknisk bistand til den populære ABBA-konserten med Alvdal blandetkor i Alvdal kulturstue. I mai 2023 sørget vi for lyd, lys, rigging og planlegging av en flott teaterforestilling med kulturskolen i Alvdal kulturstue. Vi og 17. mai-komiteén bidro til en stemningsfull nasjonaldagsfeiring med planlegging, promotering og teknisk utstyr.
- Vi sørget for lyd, lys, rigging og planlegging av flere konserter under «Du og jeg»-festivalen for barneskolen på Sjulhustunet i juni 2023.
- Vi holdt Husantunet-museet åpent fire fredager på sommeren, og arrangerte spennende arrangementer som "Jon Ola Kjølhau og Øystein Wangen spiller Ola Jonsmoen" og "Konsert med Alvdal spell og danselag", samt aktiviteter som flatbrødbaking og eventyrstund. I tillegg tilrettelegger vi for bruk av skoler og andre besøkende på Husantunet.
- Kulturenheten bidro med lysrigg til arrangementet «En hjelpende hånd» i Alvdal kirke i september 2023. Vi sørget for en hyggelig feiring av Eldredagen 30. september 2023 på Alvdal frivilligsentral ved å stå for booking av Synnøve Brøndbo Plassen og Bendik Qvam, samt utstyr, rigging og lydkjøring.
- I november 2023 tok vi ansvar for prosjektledelse, musikalsk ledelse, organisering, arrangering, lokaler og utstyr for den populære "Flower Power"-konserten med et mangfold av lokale medvirkende.
- Alvdal bibliotek arrangerte Midtøsten-dager 29. september - 1. oktober 2023, en spennende festival som belyste kultur og tradisjoner fra Midtøsten. Biblioteket arrangerte også «Miljølørdag» 24. november 2023, en dag med fokus på miljøvern og bærekraft.
- I desember 2023 sørget vi for booking, organisering og lokaler for den storslåtte ballettforestillingen «Nøtteknekkeren» med Grand Kyiv Ballet i Alvdal kulturstue. Flyktninger fikk også nedsatt pris på billetter til forestillingen.
- I tillegg arrangerer biblioteket en rekke aktiviteter gjennom hele året, som forfatterbesøk, høytlesning for barn, verksted og litterært pusterom.

Vi er takknemlige for det gode samarbeidet vi har med lokale lag og foreninger, kunstnere og andre aktører i kulturlivet. Sammen skaper vi et levende og pulserende Alvdal!

Sjulhustunet

Kulturenheten har et bredt spekter av ansvarsområder på Sjulhustunet, inkludert å være kontaktpunkt for brukere, styre booking og organisere rom (kultursal, lager, idrettshall, garderobes, kantine, kjøkken, klasserom, møterom mm.) og utstyr, programmere dører og nøkkelkort, rigge og rydde scene og utstyr,

gi opplæring i grunnleggende bruk av teknisk utstyr, yte teknisk hjelp under øvinger og arrangementer, og sørge for at alt teknisk utstyr er i orden.

I 2023 og siden bygget sto ferdig i 2018 har brukerne møtt på en rekke utfordringer knyttet til bl.a. mangel på lagerplass, mangel på utstyr, mangel på egnede garderober, uegnet utforming av lokaler, lydsmitte, og en feilslått romplan. Den generelle mangelen på lagerplass fører til mye merarbeid da utstyr må flyttes rundt mellom ulike rom for å gi plass til alle de forskjellige aktivitetene som foregår. Det at Sjulhustunet ikke har plass til å ha eget nødvendig utstyr til alle typer produksjoner gjør at utstyr må lånes eller leies fra nabokommuner, noe som tar mye tid og krefter i form av henting, rigging og levering. I tillegg stemmer ikke romplanen, byggets utforming og brukernes aktivitet overens, noe som skaper gnisninger i hverdagen og fører til mye omorganisering og omplassering av ulik aktivitet fra uke til uke.

Folkebiblioteket

I 2023 har folkebiblioteket i hovedsak satset på arrangementer av ulik sort. I tillegg til å tilby utlån av bøker og andre medier, ønsker vi at biblioteket skal være en møteplass, et sted for kreative aktiviteter, et sted man kan bli inspirert eller lære noe, bli kjent med nye mennesker og få muligheten prøve noe nytt.

Oversikt over typer arrangement gjennomført i 2023:

- Forfatterbesøk: Helge Simonnes, Anders Totland, Hilde Hodnefjeld, Odd Karsten Tveit, Fartein Horgar
- Verksted/andre aktiviteter: Sjakktturnering, brettspillkveld, papirblomstverksted, poesiverksted, pappmasjeverksted, smykkeverksted, malekveld, juleverksted, frost-fest, filmvisning, høytlesing for barn, teater for barnehagebarn, sommerleskampanje, trylleshows.
- Større arrangementer: Midtøstendager (magedanskurs, litterært pusterom, familiefest med mat og konsert, foredrag), Miljølørdag på Handelslaget (klesmarked, lekemarked, kafè, politiker-catwalk).
- Faste arrangementer: Lille elvedalens samtale- og diskusjonsforening – bibliotekets samtaleforum.
- Litterært pusterom: samtale med utgangspunkt i en tekst.

Totalt var det 5.945 utlån, mens antall besøkende var 14.885. For 2022 var tallene hhv. 5.654 og 12.832.

Skolebibliotekene

Felles for begge bibliotekene var at vi kom inn under den nye ordningen med kulturfondbøker til barne- og ungdomsskole. Grunnen var at Alvdal har fysiske bibliotek på begge skolene og en egen ressurs knyttet opp mot bibliotekene. Første pakke kommer i løpet av april – 24.

I biblioteket på barneskolen ble det ommøblert. Det er etablert en fin lesestol. Alle klasser har fått innføring i hvordan man håndterer bøker for at de skal ha lang varighet, med overskriften: Felles glede over fine bøker. 4, 6 og 7.trinn har deltatt i et prosjekt for å bli kjent på biblioteket. Dette dreier seg om skjønnlitteratur, tegneserier og faglitteratur og at disse bøkene har sin egen plass i biblioteket. De har lært hva som er fagbøker og hvordan fagbøker blir organisert etter et nummersystem, og hvordan de kan finne igjen de fagbøkene de er ute etter ved hjelp av det samme systemet. De har lært at skjønnlitteratur blir organisert etter et alfabetisk system, basert på forfatterens etternavn. De løste ulike oppgaver på biblioteket for å lære om dette. 1, 2, 3 og 5 trinn har ikke deltatt på dette.

I ungdomsskolen har bibliotekar bidratt med bokutstilling ved ulike prosjekter som klassene har hatt. Planleggingsfasen på et prosjekt som heter «Hvordan bli kjent på biblioteket». Reorganisering av hyller og plastlegge bøker er temaer som har hatt fokus.

På Storsteigen videregående skole har det vært fokus på å gjøre biblioteket mer elevvennlig rent fysisk. Dvs. bedre og flere sittegrupper og bedre studieplasser, samt skape skjerming mellom disse sittegruppene. Tema overfor elevene/klasse har vært «Bli kjent på biblioteket». Her går vi gjennom kjennetegn på fag- og skjønnlitteratur. Hvordan de går frem for å søke på hvilke bøker Storsteigen har og hvordan de skal lete seg frem i hyllene for å finne den aktuelle boka. Avsluttet med fysiske oppgaver – søk og finn frem bøker.

Utlånstall: Barneskolen 4021, Ungdomsskolen 1512, Storsteigen 1156

Ungdomsklubben

Alvdal Ungdomsklubb har hatt stabile medlemstall det siste året. Det har ikke blitt gjort tiltak for å styrke medlemstallet på grunn av lav bemanning. Målet for året har vært å drive klubben forsvarlig, at klubben skal være et trygt og hyggelig sted å være og at alle skal føle seg velkomne. Tiltak som har blitt gjort har vært å jobbe med strategisk plassering av personell, god kommunikasjon på tvers av alder, fokus på overholdelse av klubbreglement og opprettelse av et klubbråd hvor ungdommer på tvers av klassetrinn er representert. Klubben har holdt åpent på mandager fra kl. 16:00 til 20:00.

Husantunet

Husantunet var betjent 8 dager i løpet av sommeren 2023. Tre av dagene var det konserter med ulike musikere. Det var godt besøkt disse dagene, i tillegg ble Husantunet brukt til gudstjeneste, og skoler og barnehager besøker Husantunet gjennom hele året.

Folkebadet

Folkebadet hadde åpningstider mandag, onsdag og fredag i 2023. Mandagene var forbeholdt barnesvømming og reumatikere, mens onsdag og fredag var folkebad. I løpet av året ble det solgt 282 billetter, hvorav 17 var årskort.

Digitale kanaler og informasjon

Kulturenheten er en aktiv formidler av informasjon om kulturlivet i bygda og regionen, samt muligheter og prosesser innen kulturbransjen. I dette arbeidet brukes digitale verktøy og andre kanaler på en effektiv måte for å nå ut til innbyggerne og kulturaktører.

Nettsiden **alvdalkultur.no** er et sentralt verktøy, og tilbyr en oversikt over arrangementer, lag og foreninger, fritidsaktiviteter m.m. Arrangementsprogrammet er integrert med flere plattformer, slik at innbyggerne enkelt kan finne informasjon om aktuelle aktiviteter og arrangementer. Dette inkluderer kommunens infoskjermer, AlvdalMIV sitt arrangementsprogram og alvdal.kommune.no.

Kulturenheten er også aktiv på sosiale medier, og deler nyheter, promoterer arrangementer og informerer om tjenester og tilbud. I tillegg til nettsider og sosiale medier, arbeides det med innholdsproduksjon, i form av bilder, videoer og plakater, for å promotere kulturlivet på en visuelt attraktiv måte, og slik at oppmerksomheten kan fanges via ulike virkemidler. Infoskjermer rundt om i bygda viser oppdatert informasjon om arrangementer og aktiviteter. Kulturenheten tilbyr også kontakt

og veiledning til innbyggere, kulturaktører, lag og foreninger. Dette bidrar til et godt samarbeid på tvers av aktører og et levende kulturliv i Alvdal.

Tiltakene nevnt ovenfor bidrar til økt engasjement og deltakelse, og gjør Alvdal til et attraktivt sted å bo og leve.

Tiltak i henhold til kommunens oppvekstplan

- Ungdomsklubben har vært åpen en dag i uka gjennom hele året.
- Biblioteket har hatt ulike gratisarrangementer for barn og unge
- Biblioteket brukes av mange barn og unge etter skoletid- og er en trygg arena å komme til for barn og unge.

Kommunedelplaner

Ettersom det har vært redusert bemanning i enheten så har ikke noen fra kultur bidratt i særlig grad inn i prosjektgruppen for utarbeidelse av kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer. Dette har blitt ivaretatt av representanter fra plan, byggesak og geodata og landbruk. Prosjektgruppen har arbeidet godt gjennom året og tar sikte på en ferdigstillelse 2024.

Handlingsplan for idrett og fysisk aktivitet ble rullert i løpet av høsten 2023.

Ekstra fokus i 2023

Ekstra fokus i 2023

- Bibliotek inn i Handelslaget
- Utstyrssentral
- Oppstart kunsthvelv tilknytning Huset Aukrust

Oppfølging og status:

- Enhet kultur i samarbeid med kommunalteknikk og kommunalsjef for samfunn, har i stor grad bidratt inn i arbeidet med vurderinger og anbefalinger med hensyn til å flytte bibliotek inn i handelslagsbygningen. Biblioteket ble vedtatt at skal flyttes inn i handelslagsbygningen fra januar 2025.
- I løpet av 2023 ble det inngått et tettere samarbeid med Alvdal Idrettslag. Samarbeidet omhandler å administrere en felles utstyrssentral. Det inngår også en stillingsressurs som skal arbeide med kommunen om integrering, inkludering og utstyrsutlån og aktivitetskort.
- Det ble søkt om midler til å kunsthvelv og studiesal i tilknytning til Huset Aukrust. Det ble i 2023 opprettet en prosjektgruppe som skal arbeide fram et forslag for hvordan kunsthvelvet skal være og hvordan bruken skal organiseres. Enhetsleder kultur er medlem i denne prosjektgruppa.

Klima, miljø og energi

Enhet kultur bidrar med noen tiltak som vil ha positiv effekt på klima, energibruk og miljø:

Årsberetning 2023

- Når kultur sine ansatte deltar på kurs, møter, seminar og lignende utenom Alvdal brukes det kollektiv transport så langt dette praktisk lar seg gjøre.
- Benytte seg av muligheten for digitale møter og kurs der dette er mulig og hensiktsmessig
- Kildesortering
- Bevissthet rundt innkjøp, og at en gjør innkjøp som er bærekraftig på sikt. "Bruke opp" utstyr før man gjør nye innkjøp.
- Tar initiativ og bidrar til miljølørdag i Alvdal

Kommentar til status økonomi

- Nettoutgiften i regnskapet ble 76.000 kr over budsjettrammen. Økonomirapport 2/2023 viste et sannsynlig merforbruk på 260.000 kr.
- Enhet kultur fikk i løpet av 2023 økt sin budsjettamme med totalt 322.000 kr. Dette fordeler seg med 92.000 kr på økte kostnader til lønn og sosiale utgifter som følge av lønnsoppgjøret, 38.000 kr for sommerjobb ungdom og 192.000 kr til økt pensjonspremie.
- Drift av ungdomsklubben var basert på tilskudd fra staten på knappe 100.000 kr. Staten avslo dessverre søknaden som betyr at drifta av ungdomsklubben egentlig ble finansiert av mindreforbruk ellers i enheten.
- Folkebiblioteket og skolebiblioteket hadde et samlet merforbruk på 67.000 kr som skyldes økning i den interne husleien for folkebiblioteket utover budsjett.
- Feste Nordøst utførte arbeid med kulturminneplanen til 117.000 kr i kostnad. Dette var i utgangspunktet ikke budsjettert, men er i regnskapet finansiert av mindreforbruk ellers i enheten.
- Enheten søkte på midler fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Kommunen fikk innvilget 300.000 kr til utstyrssentral i et samarbeid med Alvdal Idrettslag.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	3 026	2 993	3 315	3 478	-163
Refusjon lønn	-309	-150	-150	-362	212
Sum Lønn	2 717	2 843	3 165	3 117	49
Drift	1 474	1 190	1 190	1 555	-365
Kjøp av produksjon	1	5	5	122	-117
Overføringer	826	425	425	745	-320
Finansutgifter	14	0	0	69	-69
Sum Utgifter	2 314	1 620	1 620	2 490	-871
Brukerbetaling	-219	-36	-36	-237	201
Refusjoner	-715	-357	-357	-742	385
Overføringer	-4	0	0	-71	71
Finansinntekter	-206	-70	-70	-160	90
Sum Inntekter	-1 144	-463	-463	-1 209	746
Netto resultat	3 887	4 000	4 322	4 398	-76

Kommunalteknikk

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Forvaltning, drift og vedlikehold av alle kommunale bygninger og kommunaltekniske anlegg (veg, plasser, grøntareal, gatelys) renseanlegg, vannverk, VA infrastruktur). Administrasjon av kommunale

avgifter innen VAR-området (vann, avløp og renovasjon).

Boligkoordinator, saksbehandle søknader om kommunale boliger, utarbeide leiekontrakter, følge opp ved inn- og utflytting, informasjon og deltakelse i boligsosialt arbeid.

Ansvarlig for gjennomføring av investeringsprosjekter, og salg og kjøp av eiendom og tomter.

Oppgaver innen økonomi, personal, saksbehandling, internkontroll, rapporteringer og oppfyllelse av lov /forskrift.

	2023	2022	2021
Antall ansatte	19	19	19
Antall årsverk	16,5	16,5	16,5
Antall heltidsansatte	14	14	14
Antall deltidsansatte	5	5	5
Antall ansatte kvinner	13	13	13
Antall ansatte menn	6	6	6

16,5 årsverk fordeler seg med 3,4 på administrasjon, 9,1 årsverk på renhold og 4 årsverk på driftsoperatører. Av de 3,4 årsverkene på administrasjon fordeles en stor andel av lønnsutgiftene til selvkostområdene vann/avløp/renovasjon/septik og investeringsregnskapet.

Tjenestene i 2023, virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommuneloven § 14.7 c)

- Trygg forvaltning av de enkelte bygg, veier og anlegg. Godt nok, men innenfor lov og forskrift.
- Forvalte og planlegge slik at kommunens tilgjengelige boligportefølje samsvarer med behovet, nå og fram i tid.
- Utarbeide nye og ajourholde eksisterende rutiner.

Bosetting av flyktninger:

Det er bosatt 40 flyktninger i 2023, og det har vært lagt ned et omfattende arbeid med å skaffe boliger, behandle søknader, sette opp husleiekontrakter, håndtere oppsigelser, underlag fakturering.

Mye av dette arbeidet faller på boligkoordinator. Kommunen har behandlet 27 søknader om kommunalt disponerte boliger, 17 av disse "nye", dvs søknader fra husstander om ikke bodde i en kommunalt disponert utleiebolig på søknadstidspunktet. Det inngås som hovedregel 3-års tidsbestemt husleiekontrakt. Det kan etter Husleieloven §9-3 inngås kortere kontrakt når spesielle forhold tilsier det. Det var opprinnelig 40% adm ressurs til boligkoordinatoroppgaver, men i 2023 er det brukt mellom 70-100% ressurs på arbeidsoppgavene.

Avdelingsleder uteseksjonen følger opp med å organisere strøm- og nettabonnementene. Være på befaring før innleie av boliger og dokumentere tilstand på disse før leieforhold inngås, samt organisere nødvendig rehabilitering mellom og ved avslutning av leieforhold. Nødvendig utbedring gjøres i egen regi og når nødvendig ved kjøp av eksterne tjenester.

Total tidsforbruk for enheten samlet sett på dette området, er naturlig nok økt betydelig med økt bosetting.

Renhold:

Flytting til, fra og mellom kommunalt disponerte boliger har utløst stort behov for utvask av boliger. Dette har tatt mer ressurser enn det var tatt høyde for ved budsjettering, og har gjort det nødvendig å benytte ekstrahjelp.

Det ble i 2023 anskaffet 7 ulike renholdsmaskiner, samt 4 små robotstøvsugere. Dette til en kostnad på kr 150.000 eks mva. Den samlede verdien på maskinene var over kr 100 000, men hver for seg har de en verdi under kr 100 000. Det var satt av penger i investeringsbudsjettet til disse. Etter en vurdering fra revisor med bakgrunn i Kommunal Regnskapsstandard, ble det klart at all den tid disse maskinene var til bruk ved ulike bygninger, kunne ikke denne anskaffelsen behandles som fellesanskaffelse og føres i investeringsregnskapet, men ble ompostert til drift.

Det har tidvis vært utfordrende å skaffe vikarer ved fravær og ferieavvikling.

Boliger og andre bygninger:

Øverbrenna 29 og 25 er blitt renovert i 2023. Det har og vært behov for vesentlig vedlikehold i 2 framleide boliger for å sette de tilbake til tilstanden de var i før leieforholdet startet (hensyntatt utover normalt slit og elde). Dette var det ikke tatt høyde for i budsjettet.

Det er kjøpt et hus i 2023. Thorsheimveien 65. Dette med tanke på å få noen av beboere som idag leier kommunal bolig over i egen bolig, enten med avtale leie til eie, eller kjøp med opsjon om tilbakekjøp. Grunnet utfordringer med å finne nok boliger til alle kommunen skal bosette, blir boligen leid ut i første omgang. Jenssenhuset ble solgt, på festet tomt, i mars 2023. Det ble foretatt en arealjustering slik at tomta ikke berører gangvei og fortau.

Det er avtalt et "leie til eie"-forhold, der leietaker etter en 3-årsperiode kjøper boligen ved hjelp av startlån og egenkapital opparbeidet i 3-års leieperiode. Det er et godt samarbeid med NAV for å komme igang med slik ordning. Kommunen har pr 31.12.2023 leid inn 14 boliger som blir framleid til bosetting flyktninger. To leieforhold er sagt opp, og flere nye kontrakter inngått for å tilpasse boliger til behovet. Det kan være utfordrende å skaffe framleide boliger

Leieinntekter:

Utleie av lokaler (eksterne) har gitt ca kr. 50.000 mer enn budsjettet. Med unntak av boliger under renovering, har alle de kommunale boligene har vært utleid gjennom hele året.

Drift og vedlikehold veier, gatelys og parkeringsplasser:

Thorsheimveien ferdigstilt med asfaltdekke fra Brandvålsveien. Randmælsveien har fått gatelys langs hele veien og fortau fra Sjulhusveien og opp til Kvennbekken. Fast dekke er fjernet fra Kvennbekken opp til Thorsheimveien, gruset opp og grøftene ryddet og rensket. Det var mange farlige sprekker og hull i asfalten, og det ble vurdert at dette var et grep for å klare å vedlikeholde den på en tilfredstillende måte.

Deler av Sjulhusveien ble utbedret samtidig med at ny vannledning ble lagt ned. Armatur i gatelys er skiftet til led ved Strømmen, i Steivanglia, på Plassen og langs deler av Sjulhusveien. Det gjenstår å skifte

armatur langs Mullergata, g/s vei Kvennbekkdalen- forbi uskolen, deler av Sjulhusjordet, samt kommunalt boligfelt Måna. Vi har skiftet ca 80 % av gatelysarmaturene.

Fram til og med 2022 ble det overført kr 285.000 til Alvdal Vei, og ca kr 20.000 til Alvdal sentrum vei i anleggsavgift for de 20 eiendommene som ligger innenfor ASV sitt veilag. Kommunestyret fattet vedtak i sak 80/22, Budsjett 2023 - Økonomiplan 2023-2026, at Alvdal kommune utbetaler driftstilskudd kr. 22,- pr meter vei - totalt 60 000 m vei til veilagene som tidligere lå under overbygningen Alvdal Vei. Alvdal Vei ble lagt ned i 2023, tinekjel med utstyr som Alvdal kommune kjøpte sammen Alvdal Vei, ble kjøpt ut av kommunen. Det har vært noen henvendelser og spørsmål til kommunen som tidligere ble stilt til Alvdal Vei, men utover å håndtere årlig utbetaling til de enkelte veilag, legges det ikke opp til noen ekstra ressursbruk fra enhet kommunalteknikk.

I 2023 har det vært noe mer vedlikehold enn året før, og brukt kr 150.000 mer enn i 2022. Det har vært en "normal" vinter. Det var mye arbeid med stevling langs g/s veien mot Plassen, samt sørover Sjulhusveien mot kulvert rv3.

Energi (målt i GWh):

År	Strøm	Fjernvarme	Biodiesel	Totalt
2021	2,46	2,37	0,20	5,03
2022	2,3	2,4	0,219	4,9
2023	2,06	2,26	0,118	4,44

Ekstra fokus i 2023

Bosetting og oppgaver rundt dette har vært et fokusområde gjennom hele 2023. Optimalisering og innjustering av ventilasjonsanlegg og oppvarming for å redusere energiforbruk har hatt fokus.

Klima, miljø og energi

- Arbeid med utskifting av gatelysarmatur til led
- Utskifting av armatur i kommunale bygninger, ombygd del Plassen bgh, en leilighet ved Solbakken
- Plassen bhg tilkoplede fjernvarme
- Oppvarming basseng og garderober, samt forbruksvann tilkoplede fjernvarme

Kommentar til status økonomi

- Nettoutgiften i regnskapet ble 504.000 kr over budsjetttrammen.
- I økonomirapport 1/2023 ble budsjetttrammen redusert med 1.700.000 kr som følge av lavere strømpris enn budsjettet med. I økonomirapport 2/2023 ble budsjetttrammen ytterligere redusert, nå med 2.900.000 kr, også dette som følge av nedgang i strømprisen.
- Etter at lønnsoppgjøret var ferdig fikk enheten tilført 251.000 kr i økt budsjetttramme til finansiering av økte kostnader til lønn og sosiale utgifter som følge av lønnsoppgjøret. I tillegg ble budsjetttramme økt med 34.000 kr til lønn sommerjobb for ungdom og 642.000 kr til økt pensjonspremie.

Årsberetning 2023

Forklaring til merforbruket:

- Kommunen pådro seg en ikke-budsjettet utgift på 100.000 kr i forbindelse med avslutning av leieforhold på Nye Plassen industriområde.
- Det påløp noen ikke-budsjetterte utgifter for kommunen i forbindelse med uværet "Hans" i august. Av dette er 46.000 kr utgiftsført i regnskapet til kommunalteknikk.
- Kommunalteknikk budsjetterte med intern husleieinntekt på 260.000 kr fra brukerne av tidligere Steigen skole. Dette gjelder aktiv.senteret og frivilligsentralen. Denne interne husleien er ikke regnskapsført. Den har ingen påvirkning på kommunens netto driftsresultat.
- Det ble kjøpt konsulent tjenester for 183.000 kr fra Norconsult til utredning av magasin og studiesal ved Huset Aukrust. Kostnadene var ikke budsjettet.
- På lønn og sosiale utgifter ble det et merforbruk på 360.000 kr. Hovedårsaken er økt arbeidsmengde i administrasjonen på grunn av stor bosetting av flyktninger siden juli 2022. Dette ble løst ved at fagleder renhold ble fritatt fra renholdsoppgaver og i stedet brukte mer tid på administrasjonsoppgaver. Fagleders renholdsoppgaver ble utført ved bruk av ikke-budsjettet ekstrahjelp.

Mindreutgifter og merinntekter:

- Da budsjettet for 2023 skulle utarbeides var strømprisen svært høy (tidvis over 3 kroner pr. kWh). Kommunen innhentet i oktober 2022 prisprognose for 2023 fra kommunens strømleverandør Fortum. Denne viste ca 10 millioner kroner for kommunens bygninger pluss lys langs veier. Administrasjonen valgte å legge inn 9 mill. kr i strømbudsjett for 2023. I løpet av vinteren og våren 2023 sank strømprisen og man så at den totale kostnaden for strøm ville bli en del lavere enn budsjettet. Budsjetttrammen ble derfor justert ned med 4,85 mill. kroner til 4,15 mill. kroner. Regnskapet viser 3,18 mill. kroner som strømkostnad i 2023.
- Det ble kjøpt tjenester og varer for 1,7 mill. kr til vedlikehold av bygninger og veier i 2023 som er 100.000 kr under budsjett og 140.000 kr mer enn i 2022.
- I leieinntekter ble det en merinntekt på nesten 700.000 kr i forhold til budsjett. Mange bosatte flyktninger har ført til tilnærmet 100 % utleie gjennom hele året. Det er kun de boligene/leilighetene som har vært under oppussing som i perioder ikke har vært leid ut.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	8 552	8 478	9 405	9 765	-360
Refusjon lønn	-38	0	0	-283	283
Sum Lønn	8 513	8 478	9 405	9 482	-77
Drift	12 188	15 670	10 670	11 729	-1 059
Kjøp av produksjon	124	50	50	158	-108
Overføringer	2 855	2 424	2 424	3 902	-1 478
Sum Utgifter	15 167	18 144	13 144	15 789	-2 645
Brukerbetaling	-5 636	-6 224	-5 824	-6 550	726
Refusjoner	-2 793	-1 243	-1 243	-2 667	1 424
Finansinntekter	-10	-50	-50	-118	68
Sum Inntekter	-8 439	-7 517	-7 117	-9 334	2 217
Netto resultat	15 242	19 105	15 432	15 936	-504

Vann, avløp, renovasjon og septik

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Oppgavene er forvaltning, drift og vedlikehold av renseanlegg, vannverk og infrastruktur for vann og avløp. Oppgavene er både av administrativ art og gjennomføring i kummer, grøfter, anlegg osv.

	2023	2022	2021
Antall ansatte	4	4	4
Antall årsverk	3,2	3,2	3,2
Antall heltidsansatte	3	3	3
Antall deltidsansatte	1	1	1
Antall ansatte kvinner	1	1	1
Antall ansatte menn	3	3	3

De 3,2 årsverkene er 3,0 driftsoperatører og 0,2 årsverk merkantil stilling i kommunalteknikk. I tillegg brukes det administrativ ressurs tilsvarende 1,5 årsverk som også belastes selvkostregnskapene for vann, avløp, renovasjon og septik.

Tjenestene i 2023, virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommuneloven § 14.7 c)

Kommunens hovedmål innen vann og avløp er:

- Forsyningssikkerhet
- Rent drikkevann
- Sikker avløpsrensing

Vann - produksjon og distribusjon:

Mattilsynet gjennomførte i november drikkevannstilsyn med tema vannbehandling- hygieniske barrierer. Bakgrunnen for revisjonen var å undersøke om kommunen har en vannbehandling som er tilpasset råvannskvaliteten og basert på en farekartlegging. Farekartlegging og farehåndtering for vann ble gjennomgått i hovedplan VA mars 2022. Å kartlegge og håndtere farer er et kontinuerlig arbeid som må holdes oppdatert, og Mattilsynet varsler etter tilsynet vedtak om farekartlegging av vannbehandlingen, fra vanntilsigsområdet til tappekranene . Det må jobbes videre med farekartlegging av bl.a UV og kloreringsanlegg.

Det har vært arbeidet med nye forebyggende tiltak som har kommet fram gjennom farekartlegging i Hovedplan VA. Grunnet sikkerhet vil det ikke bli sagt noe om konkrete tiltak, utover at det handler om å hindre svikt i overvåkingssystem og ikt sikkerhet.

Startet opp arbeid med gjennomgang og oppdatering av beredskapsplanene for vann og avløp, som omfatter med 22 handlingsplaner.

Det er fornyet 700 m vannledninger i 2023. Det er planlagt utskifting av eldre ledningsnett ved Plassen, og duplisering ved elvekryssing, som gjennomføres i 2024.

Avbrudd i distribusjonsnettet utgjør hhv 1200 planlagte og 590 ikke planlagte kundetimer /år. (antall timer avbrudd vannleveranse x personer berørt i husstandene).

Avløpsnett og renseanlegg:

Asplan Viak bistår Alvdal kommune med mulighetsstudie/skisseprosjekt med tanke på nytt renseanlegg.

Det er gjennomført møter med Synnøve Finden, Rambøll som miljørådgiver for SF og Statsforvalter repr vannforvaltning og forurensning.

Det ses på tre muligheter:

Alvdal RA uten Synnøve Finden

Alvdal RA med Synnøve Finden

Alvdal RA med Synnøve Finden med separat industrilinj på innløp.

Det er sett på hva som skal renses, hvor (tomt/plassering) og kostnad. Kostnadene vil så sammenlignes med kostnadsestimatene i teknologivurderingen til Synnøve Finden.

Renovasjon og septik:

Kommunen kjøper renovasjons- og septiktjenester fra Fjellregionen Interkommunale Avfallsselskap (FIAS). I likhet med vann og avløp, skal disse tjenestene fullt ut finansieres av tjenestemottakerne. Septik tømmes hvert annet år for boliger. Spredte avløpsanlegg som ikke fungerer tilfredsstillende, registreres ved tømning, som et ledd i arbeidet med å hindre utslipp til sårbare resipienter.

Ekstra fokus i 2023

Tiltak for å hindre teknisk svikt i driftskontrollsystem

Klima, miljø og energi

Flere abonnenter koplet på kommunalt avløp, eldre avløpsanlegg er dermed koplet ut. Skiftet pumper ved pumpestasjoner for å hindre at kloakk går i overløp.

Kommentar til status økonomi

Nettoinntekten i regnskapet ble 549.000 kr høyere enn nettoinntekten i budsjettet.

De største innsatsfaktorene er:

- Egen arbeidskraft. Kommunen bruker 4,7 årsverk. Av dette er 3,0 årsverk driftsoperatører. Resten er administrasjon. Lønn og sosiale utgifter i 2023 var 3.570.000 kr.
- Det brukes ca. 500.000 kWh pr. år. Strømkostnaden i 2023 var 1.000.000 kr, mens det var budsjettert med 2.200.000 kr.

Årsberetning 2023

- Kommunen kjøper tjenester fra private leverandører både gjennom faste avtaler og enkeltkjøp. I 2023 kjøpte kommunen tjenester for 7.500.000 kr. Kjøp av renovasjonstjenester står for mye av dette beløpet.
- Det brukes mye kjemikalier på renseanlegget. I 2023 var kostnaden til dette 930.000 kr, mens det var budsjettert med 600.000 kr.
- De totale direkte driftsutgiftene var 13.872.000 kr.

Indirekte kostnader:

Dette er relevante administrasjonsutgifter utover kommunalteknikkens egne administrasjonsutgifter. I praksis dreier det seg om en andel av utgiftene innen stabstjenestene. For 2023 er beløpet beregnet til 224.000 kr.

Kalkulatoriske kapitalkostnader:

Dette er avskrivninger og renter. Beregningsgrunnlaget er restavskrivningsverdi for anleggsmidlene. Det benyttes en kalkylerente. For 2023 er de kalkulatoriske kapitalkostnadene beregnet til 2.410.000 kr.

Gebyrinntektene:

Dette er utfakturerte gebyrinntekter som er basert på vedtatte gebyrsatser. I 2023 ble de totale gebyrinntektene 19.334.000.

Framførbart underskudd fra 2022:

I 2022 var utgiftene større enn gebyrinntektene, noe som betydde at det var underskudd i regnskapet samlet for disse tjenestene. Det totale beløpet var 1.521.000 kr. Et underskudd må dekkes inn senere år. Underskuddet for 2022 er dekt inn i sin helhet i 2023-regnskapet.

Avsetning til selvkostfond:

Hvis regnskapet viser overskudd etter at eventuelt tidligere underskudd er dekt inn, skal overskuddet avsettes til fond. Dette er da fondsmidler som må brukes innen det har gått 5 år. Etter at underskuddet for 2022 er dekt inn er det avsatt 1.525.000 til selvkostfond.

Forøvrig vises det til vedlagte notat fra firmaet Momentum som kommunen bruker til å beregne gebyrene og til å lage etterkalkyler.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	2 910	3 149	3 326	3 569	-244
Refusjon lønn	0	0	0	-31	31
Sum Lønn	2 910	3 149	3 326	3 539	-213
Drift	4 320	5 750	5 750	3 977	1 773
Kjøp av produksjon	6 343	5 469	5 469	6 325	-856
Overføringer	0	0	0	1	-1
Finansutgifter	0	1 022	511	1 577	-1 066
Sum Utgifter	10 662	12 241	11 730	11 880	-150
Brukerbetaling	-12 427	-18 612	-18 612	-19 380	768

Årsberetning 2023

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Refusjoner	-9	0	0	-144	144
Finansinntekter	-2 576	0	0	0	0
Sum Inntekter	-15 012	-18 612	-18 612	-19 524	912
Netto resultat	-1 440	-3 222	-3 556	-4 105	549

Flyktingtjenesten

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Enheten jobber etter Integreringsloven fra 01.01.2021. Den har tre mål:

- Gi grunnleggende ferdigheter i norsk
- Gi grunnleggende innsikt i norsk samfunnsliv
- Forberedelse til yrkeslivet

Formålet er å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet. Dette skal skje gjennom deltagelse i introduksjonsprogrammet som er et opplæringsløp med varighet fra 3 mnd. opp til to år, eller som ved særlige grunner kan utvides opp til fire år. Programmet skal fylle et ordinært arbeidsår i antall timer. Enheten følger opp flyktninger etter avsluttet Introduksjonsprogram ved behov.

	2023	2022	2021
Antall ansatte	9	6	6
Antall årsverk	5,2	3,3	3,1
Antall heltidsansatte	4	2	2
Antall deltidsansatte	5	4	4
Antall ansatte kvinner	5	3	3
Antall ansatte menn	4	3	3

Enheten ble styrket med 3 årsverk i 3 fulle stillinger. Det er en veileder med helårsvirkning fra 01.01.23, en boveileder fra 01.04.23 og en 100 % stilling i prosjektet Sømløs arbeidsintegrering fra 01.12.23 og ut 2024. To av de ansatte har midlertidige stillinger som følge av økt bosetting.

Tjenestene i 2023, virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommuneloven § 14.7 c)

Mål for enhetens virksomhet:

- Tett og målrettet samarbeid med helse, skole, NAV og frivilligheten via ansvarsgrupper, samarbeidsmøter og målrettede tiltak.

Årsberetning 2023

- Jobbe med å øke flyktingenes deltakelse i aktiviteter i lokalsamfunnet via samarbeidsprosjekter med søkte midler og samarbeid med frivillig organisasjoner.
- Flyktingtjenesten skal ha fokus på arbeidsrettet praksis i samarbeid øvrige kommunale enheter og med næringslivet i regionen og kommunen.

Året 2023 var et innholdsrikt år for Flyktingtjenesten. Alvdal kommune vedtok å bosette 35 flyktinger i 2023, etter anmodning fra IMDI. Det ble bosatt 40 nye flyktinger i 2023 inklusiv familiegjenforeninger. Flyktingene som ble bosatt i 2023 er for det meste barnefamilier og ektepar/samboere. Det er bosatt noen få enslige voksne.

Vi samarbeider tett med skolene, barnehager, NAV og frivillige. Alle ny bosatte barn har begynt på skole og i barnehager relativt raskt. Sosialstønad eller ventestønad med dekning av husleie og strøm før oppstart på Introduksjonprogram ble overført fra NAV til Flyktingtjenesten i november 2022. Det medførte en del utfordringer i forhold til andre statlige ytelser som bostøtte og strømstøtte. Kommunen har ikke innsikt i forhold til fattet vedtak og utbetalinger til brukere. Det har vært flere deltakere i språk- og arbeidstrening, både i privat- og kommunalt regi. Ansatte har deltatt på nettverksamlinger og konferanser for å være oppdatert og opprettholde kvalitet i tjenesten.

Kommunen får integreringstilskudd fra Staten i 5 år for å bosette flyktinger. Satsene er ulike fra år til år. Satsen er høyest de første 2 årene og reduseres gradvis fra 249.500 kr til 72.000 kr for år 5 (satsen i 2023). Hvis flyktingene velger å flytte fra kommunen i løpet av den perioden mister kommunen tilskuddet for samme år. Normale årsaker til flytting er overgang til videregående skole eller jobbtilbud i andre kommuner. Det jobbes målrettet med integrering på tanke om at flyktingene skal bli boende i Alvdal kommune på sikt eller kommer tilbake etter fullført videregående skole eller annen utdanning.

Den store flyktingestrømmen til Norge har medført lovendringer. Flyktinger fra Ukraina er under kollektiv beskyttelse som er underlagt egne lovreguleringer. De fleste ny-bosatte i 2023 fra Ukraina har fullført videregående skole i hjemlandet sitt. Dermed får de fleste et kortere introduksjonsprogram enn de fleste andre flyktinger. Deltakere uten videregående skole kan få forlenget introprogrammet sitt opp til 4 år. Totalt har det vært 32 deltakere på introduksjonsprogram i 2023. Av disse ble 3 ferdige i løpet av 2023. Tre deltakere under 24 år har begynt på videregående skole i forberedende klasse.

Grunnskoleopplæring gis regulert av lov. For voksne gis språkopplæring ved Tynset Opplæringscenter der Tynset kommune er vertskommune for interkommunalt samarbeid.

Flyktingtjenesten har i 2023 samarbeid med frivillige:

- Frivilligsentralen - eldretreff, språk kafe, Juleavslutning
- Alvdal turforening - onsdagsturen
- Alvdal idrettslag
- Alvdal jeger og fisk - Isfiske dagen på Savalen
- Livestockfestivalen
- Pinsemenigheten - Kafe Velkommen

Det jobbes kontinuerlig med å utvikle enheten i forhold til rutiner, arbeidsoppgaver og samarbeid med frivillige for en god integrering. Fokuset er på tverrfaglig samarbeid internt i kommunen mellom forskjellige tjenester, kompetanseheving og samarbeid med frivillige organisasjoner (integrering i hverdag).

Nye bosettinger forutsetter et velfungerende leiemarked og at kommunen har egne boliger som er tilpasset behov og størrelse. Det har vært utfordrende å fremskaffe boliger. Samtidig har vi fått mye

kortere tidsfrister både for å avgi svar til IMDi ved forespørsel på nye bosettinger. Tilsvarende fra vi svarer positivt på bosetting til flyktningene ankommer kommunen. Allikevel har vi klart å bosette alle flyktninger etter vedtatt anmodning med godt samarbeid med kommunalteknikk, øvrige enheter i kommunen og private utleiery. Rundt 75 % var bosatt i private framleiede boliger og resten i kommunale. Til sammen ble det fremskaffet og bosatt flyktninger i 12 forskjellige boliger i 2023.

I 2023 har 1 familie som bor i kommunal bolig kjøpt seg egen bolig. Det jobbes med flere familier som ved hjelp av Startlån kan få mulighet å få kjøpt seg egen bolig. Boligsosial handlingsplan brukes som verktøy ved planlegging av bosettinger og integreringsarbeid.

Nasjonale og regionale myndighetene ønsker at kommunene skal vise evnen til oppbygging og nedbygging av tjenesten i forhold til flyktningstrømmen. Om det kommer ytterligere anmodninger fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet om å bosette i 2024 slik det gjorde i 2023, må kapasiteten vurderes på nytt.

Ekstra fokus i 2023

- Tett og målrettet samarbeid med helse, skole, NAV og frivillig via ansvarsgrupper og samarbeidsmøter.
- Jobbe med å øke flyktningenes deltakelse i aktiviteter i lokalsamfunnet via samarbeidsprosjekter og omsøkte midler.
- Flyktningtjenesten skal ha fokus på arbeidsrettet praksis i samarbeid med næringslivet i regionen og kommunen.
- Bidra til at barn/ungdom har det utstyret de trenger for å være med på fritidsaktiviteter.

Oppfølging og status:

Gjennom året har vi hatt faste samarbeidsmøter 1 gang pr. måned med NAV og løpende samarbeid med helse. I forbindelse med bosetting av barnefamilier hadde vi tett samarbeid med både skolene og barnehagen. Arbeidet på tvers av sektorene ble styrket via etablering av integreringsteam bestående av kommunalsjefer, boligkoordinator og enhetsleder Flyktningtjenesten.

Vi har opprettholdt dialogen gjennom året med våre samarbeidspartnere på de vanlige aktivitetene for flyktninger som deltakelse i idrett og kulturskole for barn med aktivitetskort, og juleavslutning for deltakere på introduksjonsprogram på Frivilligsentralen. Kafe Velkommen i regi av Pinsemenigheten og Språk-kafe 1 gang pr. måned i regi av Frivilligsentralen ble startet opp på høsten. Der har det vært stort fremmøte. I samarbeid med jakt- og fiskeforening ble det gjennomført skidag og isfiske på Savalen.

Vi hjelper barnefamiliene med å finne utstyr til fritidsaktivitetene via innsamlingsaksjoner og veiledning ved anskaffelse av brukt utstyr via internett. I samarbeid med Frivilligsentralen har vi åpnet en bruktbuikk der flyktningene kan finne seg klær gratis. Det rettes en stor takk til alle innbyggere i Alvdal kommune som har bidratt med klær og utstyr til de mange ny-bosatte i 2023. Responsen fra innbyggerne har vært veldig god.

Våre deltakere i introduksjonsprogrammet har vært i praksis på skolefritidsordningen, på begge skolene, i barnehage, på Solsiden og i private bedrifter. Vi jobber målrettet mot bedrifter i forhold til praksisplasser ut ifra bakgrunn og behovet våre intro-deltakere har.

Nytt i 2023 var samarbeidet vårt med Livestockfestivalen. Dette var en stor happening og populært for våre deltakere. Det har kommet gode tilbakemeldinger både fra arrangørene og deltakere.

Klima, miljø og energi

De fleste av våre deltakere benytter seg av offentlig transport til og fra skolen. De få som har bil oppfordres til samkjøring. Det fungerer bra. På kontoret har vi kildesortering.

Kommentar til status økonomi

- Nettoutgiften i regnskapet ble 866.000 kr høyere enn den justerte budsjettrammen.
- Enheten fikk i løpet av 2023 økt sin budsjettramme med totalt 4.908.000 kr. Dette fordeler seg med 4.600.000 kr til ekstra bemanning i flyktningsjenesten og økte utgifter til introduksjonsstønad og ventestønader på grunn av stor bosetting flyktninger både i 2022 og i 2023, 104.000 kr til økte kostnader til lønn og sosiale utgifter som følge av lønnsoppjøret og 204.000 kr til økt pensjonspremie.
- Utgiftene til introduksjons lønn og ventestønad kom totalt på 7,8 mill. kr. Av ovennevnte rammeøkning på 4,9 mill. kr gjelder 3,9 mill. kr introduksjons lønn og ventestønad. (Ventestønad er en stønad som flyktninger får til livsopphold i påventet oppstart på Introduksjonsprogram som må tilbys innen 3 månedene etter at de er bosatt. Ventestønaden erstatter introduksjonsstønad i denne perioden.)
- 952.000 kr i tilskudd fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet til norskopplæring flyktninger er ført i regnskapet på "Generelle statstilskudd flyktninger" i stedet for på flyktningsjenesten. Dette er årsaken til avviket i netto utgift på 866.000 kr mellom budsjettramme og regnskap.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	4 527	6 677	10 035	9 909	127
Refusjon lønn	0	-10	-10	-79	69
Sum Lønn	4 527	6 667	10 025	9 830	196
Drift	1 684	1 075	1 335	1 611	-276
Kjøp av produksjon	1 837	2 900	2 900	3 820	-920
Overføringer	625	508	1 798	1 894	-96
Sum Utgifter	4 146	4 483	6 033	7 325	-1 293
Refusjoner	-909	-270	-270	-2 357	2 087
Overføringer	-1 345	-2 500	-2 500	-644	-1 856
Sum Inntekter	-2 254	-2 770	-2 770	-3 001	231
Netto resultat	6 420	8 380	13 288	14 154	-866

Kommunalsjef samfunn og utvikling

Enhetens virkeområde og antall årsverk og ansatte

Stillingen som kommunalsjef for samfunn og utvikling ble besatt i februar 2023. Sektoren har ansvar for koordinering og ledelse av de fire enhetene listet nedenfor:

- landbruk og miljø
- kommunalteknikk
- flyktningsjenesten
- kultur og næring

I tillegg har kommunalsjef koordinering og dialog knyttet til saksmengden for Alvdal kommunen innunder interkommunal enhet plan, byggesak og geodata i Tynset kommune

Noen tjenesteområder innen sektor samfunn og utvikling ligger utenfor de 4 enhetene. Disse tjenesteområdene ligger dermed direkte under kommunalsjefen. Dette gjelder:

- Alvdal sokneråd
- Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS
- Plan, byggesak og geodata i Tynset kommune
- Bredbåndsutbyggingen
- Utbyggingen av mobilnettet i regionen

Kommunalsjefen har også ansvaret for kommunens næringsfond.

Tjenestene i 2023, virksomhetens måloppnåelse (jfr. kommuneloven § 14.7 c)

Brann- og redningsvesen:

Kommunen kjøper tjenester innen brannvesenet fra Midt-Hedmark Brann- og Redningsvesen IKS (MHBR). Dette er et interkommunalt selskap bestående av 11 kommuner som deltar/kjøper tjenester fra MHBR. Hovedkontoret er på Elverum, mens mannskapsstyrker og materiell befinner seg i hver enkelt kommune. Selskapet MHBR har representantskap med innvalgte medlemmer fra alle deltakerkommunene. I tillegg har selskapet et styre. Her er ikke alle kommunene representert. Innvalgte fra Alvdal kommune i meldingsåret har vært Mona Murud og Johnny Hagen i representantskapet og Helen Schjelderup i styret. Ettersom MHBR er et interkommunalt selskap avlegger selskapet egen årsberetning som behandles i selskapet.

Kirkene:

I 2006 kom det ny kirkelov. Fra da ble drifta av kirkene inklusive administrasjonen lagt til kirkelig fellesråd i kommunene. Hver kommune har siden 2006 hatt ett kirkelig fellesråd. Kirkelig fellesråd er egen juridisk enhet med eget styre. I kirkeloven er det økonomiske ansvaret for kirkelig fellesråd lagt til kommunene. I Alvdal har man valgt å gi kirkelig fellesråd navnet Alvdal Sokneråd. Alvdal kommune har ett styremedlem i Alvdal Sokneråd. For perioden 2019-2023 har dette vært Arne Nytrøen Solvang. Kommunens bevilgning til drift av kirkene og administrasjonen i Alvdal Sokneråd for 2023 var 2.430.000 kr. Kommunens utgifter til kremasjon var 27.000 kr. Alvdal Sokneråd utarbeider sin egen årsberetning.

Planlegging, byggesaksbehandling, oppmåling, geodata og eiendomsskatt:

Tynset er vertskommune og har dermed arbeidsgiveransvaret og ansvaret for å produsere og levere tjenestene for både Tynset og Alvdal. Tjenestene består av:

- Utarbeide planer, herunder planstrategi, kommuneplanens samfunnsdel, kommuneplanens arealdel, areal delplaner og kommunale reguleringsplaner
- Behandling av private planforslag
- Byggesaksbehandling
- Oppmåling
- Administrasjonen for eiendomsskatt, herunder sekretærfunksjon for sakkyndig nemnd eiendomsskatt og klagenemnd eiendomsskatt

Prosjekt "Mobildekning i Nord-Østerdal":

Dette er et prosjekt som kommunene Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal og Rendalen deltar i. Alvdal har tatt på seg rollen som "vertskommune" for prosjektet. IPRNØ er styringsgruppe og kommunedirektørforum prosjektgruppe. Målet med prosjektet er å forbedre mobildekningen i deltakerkommunene. Det har vært kjørt anbudsrunder i prosjektet i meldingsåret, men dessverre manglende respons fra tilbydere for utbygging av mobilnett. Det arbeides videre med gjennomføring.

Næringsfondene:

- Tiltaksfondet
- Kraftfondet
- Ekstraordinært næringsfond (tilskudd fra staten) på grunn av covid-19

Av note 24 til regnskapsdokumentet framgår detaljert bruk av og avsetning til fondene.

Ekstra fokus i 2023

Kommunalsjefen kom på plass fra 13. februar 2023, og har i sitt første meldingsår fortsatt med å ivareta ansvaret for næringslivsretta arbeid sammen med å koordinere og følge opp aktiviteten ute på sektorens fire enheter innenfor Alvdal kommune, samt å ivareta dialogen med virksomhetsleder og de øvrige ansatte ved interkommunal enhet plan, byggesak og geodata hos Tynset kommune.

Det første driftsåret som kommunalsjef har vært begivenhetsrikt på mange måter, men det oppleves som at sektorens enheter gjennom stor aktivitet svarer godt opp til sektorens benevnelse "Samfunn og utvikling". Flere av ansvarsområdene på både lovpålagte oppgaver, oppfølgingen av kommunalteknikk og investeringsbudsjettet, samt utviklings- og planarbeid er sentralt for kommunens videre evne til å være attraktiv, både som bokommune og som arbeidsgiver og en kommune å drive næring i.

Med over 100 bosatte flyktninger i 2022-2023 har dette også medført utfordringen, både på tvers i sektoren, samt på tvers av sektorer. Bosetting og det faktum at kommunen nå har godt over 10 innleide boliger utenpå utleie av alle kommunale boenheter, skaper et krevende bilde inn i 2024 om vi skal håndtere nye mottak i samme størrelsesorden.

To nye engasjementer ved flyktningetjenesten har sammen med den faste staben gjort en stor jobb i både aboveiledning og integrering. Selv om flyktningestrømmen må forventes å fortsette, er det håp om at enheten skal klare dette arbeidet godt også i fortsettelsen. Det viktige i 2024 og videre framover blir det avgjørende å sikre de av flyktningene i arbeidsfør alder en plass i det regionale arbeidsmarkedet. Samarbeidsprosjektet "Sømløs arbeidsintegrering" mellom FARTT-kommunene og NAV Innlandet vil forhåpentligvis gi et verdifullt bidrag her.

Klima, miljø og energi

I all produksjon ved enhetene er hensynet til klima, miljø og energi et fokusområde. Det å sette minst mulig fotavtrykk og ivareta bestemmelsene i naturmangfoldsloven står sentralt i saksbehandlingen.

Gjennom den nye interkommunale delplanen for klima og energi kalt "Bærekraftige fjellkommuner i en grønn region", vedtatt høsten 2023, har hele sektoren medvirket. Dette nye styringsdokumentet vil for ettertiden legge føringer for kommunens investeringer i infrastruktur og bygninger, satsinger på næringsutvikling, landbruk og miljø, planarbeid m.m.

Kommentar til status økonomi

- Nettoutgiften i regnskapet ble 833.000 kr over budsjettrammen.
- Budsjettrammen ble i løpet av 2023 økt med totalt 583.000 kr. Dette fordeler seg med 29.000 kr på økte kostnader til lønn og sosiale utgifter som følge av lønnsoppgjøret, 54.000 kr til økt pensjonspremie og 500.000 kr i økonomirapport 2/2023. Sistnevnte beløp fordeler seg med 170.000 kr til Plan/byggesak/geodata som man på daværende tidspunkt (i sept. 23) antok var noe underbudsjettet og 330.000 kr til lønn og sosiale utgifter for stillingen som kommunalsjef. Da budsjettet for 2023 ble satt opp høsten 2022 antok man at kommunalsjef kunne tiltre ca. 1. mai. Tiltredelse skjedde 1. februar.
- Alvdal kommunens andel av bruttoutgiftene innen Plan, byggesak, geodata (PBG) ble 300.000 kr høyere enn budsjettet, mens gebyrinntektene ble 180.000 lavere enn budsjettet. Det ble budsjettet med 450.000 kr som bruk av kraftfond til å delfinansiere planarbeid. I regnskapet ble det brukt 330.000 kr av kraftfondet. I sum gir dette et merforbruk på 600.000 kr innen PBG.
- Utgiftene til utbygging av bredbånd i Alvdal ble 223.000 kr. Dette var ikke lagt inn i budsjettet. Kommunestyret har vedtatt at utgiftene til denne utbyggingen skal finansieres fra disposisjonsfondet. Inndekningen av 2023-utgiftene har skjedd ved reduksjon i avsetning til disposisjonsfondet. Kommunestyrets intensjon er dermed oppfylt.
- Alvdal sin andel av utgiftene i Midt-Hedmark Brann og redning ble 72.000 kr høyere enn budsjettet. Dette skyldes en tilleggsfaktura vedr. økte utgifter til 110-sentralen som ikke var kjent da budsjettet for 2023 ble satt opp høsten 2022.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap 2023	Avvik i kr
Lønn	328	1 117	1 285	1 017	268
Sum Lønn	328	1 117	1 285	1 017	268
Drift	2 845	13 602	13 602	637	12 965
Kjøp av produksjon	7 916	7 017	7 187	7 619	-432
Overføringer	3 557	2 955	2 955	3 240	-285
Finansutgifter	718	770	770	784	-14
Sum Utgifter	15 035	24 344	24 514	12 280	12 234
Brukerbetaling	-1 017	-954	-954	-773	-181
Refusjoner	-110	-12 938	-12 938	-72	-12 866
Overføringer	-718	-770	-770	-784	14
Finansinntekter	-2 545	-2 018	-2 018	-1 715	-303
Sum Inntekter	-4 390	-16 679	-16 679	-3 343	-13 335
Netto resultat	10 974	8 782	9 120	9 953	-833